

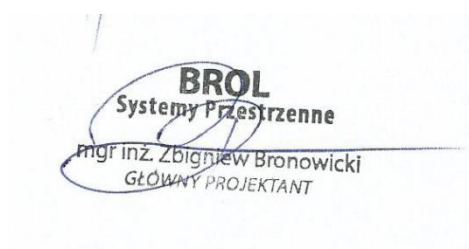
Miasto Kutno

**MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO DLA OBSZARU POŁOŻONEGO W
KUTNIE PRZY UL. ŻWIRKI I WIGURY**

Prognoza oddziaływania na środowisko

Opracował - mgr inż. Zbigniew Bronowicki,
Główny projektant – firmy Brol Systemy Przestrzenne

Piaseczno, 23 kwiecień 2023 r.

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE

- 1 Uwagi wstępne
- 2 Podstawa prawna
- 3 Podstawowe założenia i metodyka pracy
- 4 Materiały wejściowe
- 5 Ogólna charakterystyka obszaru opracowania

II. CHARAKTERYSTYKA I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

- 1 Powiązania przyrodnicze, walory przyrodnicze
- 2 Krajobraz istniejący
- 3 Rzeźba terenu
- 4 Budowa geologiczna
- 5 Surowce mineralne
- 6 Wody powierzchniowe
- 7 Wody podziemne
- 8 Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły
- 9 Warunki glebowe
- 10 Warunki klimatyczne
- 11 Szata roślinna i świat zwierząt
12. Odporność na degradację i zdolność do regeneracji

III. UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO DO ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

- 1 Uwarunkowania wynikające z opracowania ekofizjograficznego
- 2 Uwarunkowania wynikające ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego
- 3 Uwarunkowania dla obiektów i obszarów chronionych, w tym z ochrony obszarów i obiektów objętych odrębnym statusem prawnym, w tym obszarów Natura 2000
- 4 Dziedzictwo i zasoby kulturowe

IV. CHARAKTERYSTYKA USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

- 1 Przeznaczenie terenów
- 2 Warunki zagospodarowania
- 3 Ustalenia z zakresu ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego oraz dziedzictwa kulturowego
- 4 Ustalenia w zakresie infrastruktury technicznej

V. POTENCJALNE ZMIANY AKTUALNEGO STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI ZMIANY PLANU

VI. WPŁYW REALIZACJI USTALEŃ PLANU NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA ORAZ ZAGROŻENIA DLA ŚRODOWISKA SPOWODOWANE WEJŚCIEM W ŻYCIE USTALEŃ PLANU

- 1 Emisja gazów i pyłów do powietrza atmosferycznego
- 2 Hałas
- 3 Odpady
- 4 Wody podziemne i powierzchniowe
- 5 Emisja pól elektromagnetycznych
- 6 Nadzwyczajne zagrożenia środowiska
- 7 Powierzchnia ziemi
- 8 Gleby
- 9 Bioróżnorodność, szata roślinna
- 10 Świat zwierzęcy
- 11 Krajobraz
- 12 System powiązań przyrodniczych
- 13 Transgraniczne oddziaływania na środowisko
- 14 Wpływ ustaleń planu na obiekty chronione w granicach obszar opracowania
- 15 Wpływ ustaleń planu obszary chronione, w tym na obszary Natura 2000
- 16 Ochrona zabytków i dóbr kultury

17 Przewidywane oddziaływania na ludzi

18 Przewidywane oddziaływania na dobra materialne

VII. OPIS PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO WYNIKAJĄCYCH Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

VIII. OCENA SKUTKÓW DLA OBSZARÓW I OBIEKTÓW OBJĘTYCH OCHRONĄ PRZYRODNICZĄ

IX. OCENA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

X. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

XI. OCENA ZGODNOŚCI PROJEKTU PLANU Z ZALECENIAMI OKREŚLONYMI W OPRACOWANIU EKOFIZJOGRAFICZNYM

XII. OCENA ZGODNOŚCI PROJEKTU PLANU Z OBOWIĄZUJĄCYMI PRZEPISAMI Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY ORAZ ZABYTEKÓW I DÓBR KULTURY

XIII. OCENA ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU OGRANICZENIE POTENCJALNYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

XIV. PODSUMOWANIE I OKREŚLENIE METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU

XV. INFORMACJE O CELACH OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM ORAZ POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

XVI. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

I. WPROWADZENIE

1. Uwagi wstępne

Opracowanie „Prognozy oddziaływania na środowisko jest realizacją obowiązku określonego w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, ze zmianami).

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko, zwana w dalszej części opracowania prognozą, jest częścią strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzanej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie Działu IV „Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko” ustawy określonej powyżej.

Opracowanie „prognozy” ma na celu ocenę realizacji ustaleń planu pod kątem szeroko rozumianej ochrony zasobów środowiska przyrodniczego, a także przedstawienie przewidywanych skutków dla stanu i funkcjonowania środowiska (przekształceń) oraz warunków życia mieszkańców.

Zakres „prognozy” został uzgodniony w trybie art. 53, art. 57 ust. 1 pkt 2 i art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy określonej powyżej. Przed rozpoczęciem sporządzenia „prognozy” przystąpiono do zbierania wniosków na zasadach określonych w art. 39 tej ustawy.

Obok części tekstowej integralną częścią niniejszej „prognozy” jest dziewięć załączników graficznych wykonanych w skali 1:1000.

Podstawowym celem opracowania prognozy jest określenie potencjalnego wpływu ustaleń planu miejscowego na poszczególne elementy środowiska w obszarze objętym granicami planu. Kolejnym celem opracowania prognozy jest wskazanie ewentualnych zagrożeń dla środowiska wynikających z wprowadzenia w życie ustaleń planu miejscowego oraz określenie metod działania pozwalających na ich zmniejszenie lub eliminację. Ważnym zadaniem prognozy jest również informowanie społeczności lokalnej o skutkach wprowadzenia w życie ustaleń planu oraz aktywny udział społeczeństwa w procedurze oddziaływania na środowisko planu miejscowego.

2. Podstawa prawna

Podstawę prawną sporządzenia niniejszego opracowania stanowi:

- art. 46 ust. 1 pkt 1, art. 54 oraz art. 57 ust. 1 pkt 2 i art. 58 ust. 1 pkt 3 Ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowiska (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, ze zmianami).

3. Podstawowe założenia i metodyka pracy

Przed rozpoczęciem prac nad sporządzeniem prognozy zakres i stopień jej szczegółowości został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Łodzi oraz Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Kutnie. Uzgodnienia w zakresie szczegółowości prognozy odnosiły się przede wszystkim do przedstawienia wpływu założeń projektu planu oraz planowanych w związku z tym przedsięwzięć na formy ochrony przyrody oraz poszczególne komponenty środowiska. Niniejsza prognoza została wykonana z uwzględnieniem zakresu i stopnia szczegółowości wskazanych przez instytucje wymienione powyżej. Treść prognozy jest zgodna z art. 51 i art. 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, ze zmianami). Prognozę opracowano zgodnie ze stanem współczesnej wiedzy i metody oceny oraz w dostosowaniu do szczegółowości informacji wynikających ze sporządzonego projektu planu miejscowego. W prognozie przedstawiono stan i funkcjonowanie środowiska w obszarze opracowania, z określeniem odporności na degradację i zdolności do regeneracji. Omówiono również założenia planistyczne projektu planu wraz z ustaleniami umożliwiającymi realizację założonych celów. Dokonano również oceny projektu planu pod względem jego zgodności z uwarunkowaniami środowiskowymi i obowiązującymi przepisami prawa określającymi zakres ochrony środowiska i przyrody. W prognozie wskazano także stopień możliwych oddziaływań na środowisko, mogących wystąpić w trakcie realizacji jego ustaleń. Wreszcie dokonano również oceny ustaleń planu pod względem bezpieczeństwa zdrowia i życia ludzi. Wykonanie powyższych analiz umożliwiło wykonanie podsumowania wpływu ustaleń projektu planu na środowisko oraz wskazanie możliwości zastosowania rozwiązań ograniczających ewentualne negatywne oddziaływania związane z realizacją ustaleń projektu planu.

4. Materiały wejściowe

- Opracowanie ekofizjograficzne wykonane dla Miasta Kutno przy opracowaniu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kutno, 2016,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Kutno, WIOŚ Łódź, 2017,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego, Marszałek Województwa Łódzkiego,
- Rejestr zabytków nieruchomych dla województwa łódzkiego, Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków, stan na 2023 r.

- Gminna ewidencja zabytków, Miasto Kutno, stan na 2023 r,
- Mapy zagrożenia powodziowego, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, stan na 2019 r,
- Obszary zagrożenia osuwaniem się mas ziemnych, System Osłony Przeciwosuwiskowej, SOPO, Państwowy Instytut Geologiczny, stan na 2023 r
- Złóża kopalin, Obszary i tereny górnicze, MIDAS, Państwowy Instytut Geologiczny, stan na 2023 r,
- Główne Zbiorniki Wód Podziemnych, Państwowy Instytut Geologiczny, stan na 2019 r,
- Akty prawa (ustawy i akty wykonawcze) z zakresu planowania przestrzennego, ochrony środowiska, ochrony przyrody, ochrony zabytków, infrastruktury technicznej, infrastruktury drogowej i innych zagadnień właściwych ze względu na problematykę opracowania, w tym dla obszarów podlegających ochronie w granicach opracowania.

5. Ogólna charakterystyka obszaru opracowania

Miasto Kutno zajmuje powierzchnię 33,59 km² i zamieszkałe jest przez 44 172 mieszkańców (wg danych GUS z 2018 r.). Gęstość zaludnienia jest znaczna i wynosi wg tych samych danych 1315 na 1 km². Miasto wg podziału administracyjnego kraju położone jest powiecie kutnowskim, łącznie z 10 innymi gminami. Miasto otoczone jest przez miasto Kutno, a od południowego wschodu sąsiaduje z gminą Krzyżanów.

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Kondrackiego miasto Kutno położone jest na zachodnim skraju Równiny Kutnowskiej, która od strony południowej graniczy z należącą do tego samego makroregionu, Równiną Łowicko-Błońską. Od zachodu rozciąga się Wysoczyzna Kłodawska, zaliczana do makroregionu Niziny Południowo-Wielkopolskiej. Z kolei na północ od linii Przedecz - Gostynin rozciąga się Pojezierze Kujawskie należące do makroregionu Pojezierza Wielkopolskiego.

Granicami opracowania objęto ciepłownię miejską położoną w strefie śródmiejskiej miasta, w rejonie ulicy Żwirki i Wigury. W granicach opracowania oprócz obiektów związanych z funkcjonowaniem ciepłowni miejskiej znalazły się również nieużytki położone po jej północnej stronie w kierunku istniejących obiektów handlowych i dzielnic mieszkaniowych zlokalizowanych w rejonie ulicy ks. Świątkowskiego. Stan zagospodarowania terenów objętych opracowaniem należy zaliczyć do przeciętnych, charakterystycznych dla terenów przemysłowych. Dotyczy to głównie występowaniem znacznych powierzchni pozbawionych roślinności lub pokrytych roślinnością spontaniczną i ruderalną oraz obiektów budowlanych o obniżonym stanie architektoniczno – przestrzennym, szczególnie obiektów technologicznych.

Ogólna powierzchnia opracowania wynosi ok. 3,54 ha.

II. CHARAKTERYSTYKA I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

1 Powiązania przyrodnicze, walory przyrodnicze

Elementy systemu przyrodniczego miasta składają się z obszarów węzłowych, korytarzy powiązań przyrodniczych i obszarów je wspomagających. Obszary węzłowe powinny posiadać trwałą strukturę biotyczną, zasilającą cały system. Poszczególne elementy środowiska naturalnego i półnaturalnego wchodzące w skład systemu przyrodniczego miasta powinny być powiązane ze sobą siecią korytarzy ekologicznych zapewniających swobodną migrację gatunków flory i fauny. Połączenia te powinny mieć trwały charakter łącząc poszczególne elementy w silny układ przyrodniczy. Trwałą strukturę użytkowania posiadają tereny zabagnione, wnętrza dolin rzecznych i kompleksy leśne stąd zwykle stanowią one podstawę tworzenia systemu powiązań przyrodniczych, pełniących funkcję obszarów węzłowych i korytarzy powiązań przyrodniczych. Do terenów wspomagających system zalicza się tereny wykazujące trwale wysoki procent powierzchni biologicznie czynnej. Potencjał biotyczny tych terenów jest różny, nie zawsze wysoki. Zalicza się do nich tereny zieleni urządzonej, ogrody działkowe czy trwale użytki zielone.

Obszar miasta nie został włączony w sieć powiązań ekologicznych ECONET.

System przyrodniczy miasta opiera się na korytarzu ekologicznym rzeki Ochni, który w sposób naturalny wnika w strukturę zurbanizowaną miasta, a jego obudowa biologiczna jest na tyle silna, że zachowuje on pełną funkcjonalność. Zasila on inne elementy systemu przyrodniczego miasta i zapewnia powiązanie go z terenami położonymi poza jego granicami.

Obszar opracowania w całości obejmuje tereny silnie przekształcone antropogenicznie, które nie mają znaczenia dla systemu powiązań przyrodniczych miasta.

2 Krajobraz istniejący

Walory krajobrazowe miasta są typowe dla zurbanizowanych krajobrazów miejskich. Dominującą rolę w krajobrazie mają tu zespoły zabudowy mieszkaniowej, śródmiejskiej, podmiejskiej i przemysłowej. Obiekty budowlane zlokalizowane w granicach opracowania stanowią elementy dewaloryzujące przestrzeń strefy śródmiejskiej miasta Kutno. Szczególnie negatywny wpływ na krajobraz miasta mają obiekty technologiczne oraz nieużytki położone pomiędzy ciepłownią a terenami zurbanizowanymi (północna strona opracowania).

3 Rzeźba terenu

W krajobrazie miasta, dominują równinne lub lekko faliste powierzchnie zdenudowanych wysoczyzn morenowych, wyniesionych około 115- 130 m n.p.m. Urozmaicają je niewielkie (5 – 25 m wysokości względnej) pagórki o łagodnych

stokach będące pozostałością moren czołowych. Występują one m.in. w okolicach Kutna. Charakterystycznymi elementami rzeźby regionu są: Pradolina Warszawsko-Berlińska – jej dno znajduje się u ujścia rzeki Ochni do rzeki Bzury, w odległości około 10 km od Kutna oraz pasmo wzniesień czołowej moreny kutnowskiej, rozciągające się łukiem od okolic Dąbia nad Nerem, przebiegające przez Kutno, aż po Gostynin.

Rzeźbę Kutna w znacznym stopniu kształtuje dolina rzeki Ochni, przecinająca miasto z północnego zachodu na południowy wschód. Poziom doliny na terenie Kutna, zgodnie z biegiem rzeki, opada z północnego zachodu na południowy wschód z wysokości od 107 m n.p.m. do 101 m n.p.m. Środek doliny zajmuje rozcięta, meandrującym korytem rzeki, terasa zalewowa leżąca poniżej 105 m n.p.m. i 2,5 m ponad średnim poziomem wody. Na zewnątrz od osi doliny, terasa zalewowa przechodzi w rozległą terasę nadzalewową położoną na wysokości 105 ÷ 110 m n.p.m. i 3,5 ÷ 8,5 m nad średnim poziomem wody w rzece. Jest ona prawie płaska, spadki nie przekraczają nigdzie 2,5 %. Jeszcze dalej od osi doliny, terasa przechodzi w zbocze, wysoczyzny polodowcowej, leżącej na wysokości 110 ÷ 115 m n.p.m. Spadki terenu są tu dość duże, szczególnie na obszarze znajdującym się na południowy zachód od ul. Staszica – gdzie przekraczają 6 %. W okolicach ulic: Piwnej, Krzywej i Łęczyckiej występują niewielkie zagłębienia bezodpływowe.

Nad całym terenem miejskim dominują częściowo zniwelowane wzniesienia moreny czołowej. Jedno z nich przekraczające 125 m n.p.m. znajduje się w południowej części ulicy Krzywej, na południe od dna doliny rzeki Ochni. Drugie natomiast, dochodzące do 132 m n.p.m. i mające strome zbocza o spadkach powyżej 5 % leży w północnej części miasta – w rejonie dawnego cmentarza żydowskiego.

Układ form geomorfologicznych nie sprzyja powstawaniu zagrożenia zjawiskiem osuwisk. Zgodnie z informacjami zawartymi na mapach SOPO w obszarze opracowania (podobnie w całym mieście) nie występują zaewidencjonowane osuwiska i obszary zagrożone ruchami masowymi.

Ukształtowanie powierzchni w obszarze opracowania jest monotonne, bez wyróżniających się w krajobrazie form geomorfologicznych. Naturalne formy ukształtowania terenu zostały zatarte w skutek procesów budowlanych. W podłożu przeważają nasypy antropogeniczne.

4 Budowa geologiczna

Głębsze podłoże geologiczne obszaru miasta budują utwory górnourajskie (mezozoiczne), wykształcone jako piaskowce, margle i wapienie piaszczyste, ich strop zalega na terenie miasta na głębokości 40 – 72 m. Utwory kredowe nie występują w obrębie miasta – zostały denudowane w trzeciorzędzie. Cechą charakterystyczną antyklinorium kutnowskiego, jest bowiem występowanie niemal wyłącznie utworów jurajskich pod pokrywą kenozoiczną. Toteż na powierzchni utworów górnourajskich, zalegają fragmentarycznie osady mioceńskie (trzeciorzęd) – piaski kwarcowe, ility piaszczyste i mulki. Ich miąższość waha się od 1,2 do 14,0 m.

Warunki geologiczno – inżynierskie w obszarze opracowania są dobre. Dominują tu utwory gliniaste (gliny zwałowe morenowe i glacialne). Jedyne utrudnienia w lokalizacji obiektów budowlanych w tym podłożu może stwarzać jego uwilgotnienie i brak przepuszczalności. Wilgotność naturalna tego podłoża, a wraz z nią stopień plastyczności gruntu z reguły obniża się wraz z głębokością. Najczęściej występują w stanie twardoplastycznym i półzwałowym (IL = 0,00 - 0,10), ale powierzchniowa (miejscami do głębokości 2 - 3 m) warstwa glin, narażona na okresowe zmiany wilgotności, znajduje się często w stanie plastycznym (IL = 0,30). Grunty takie są dobrym podłożem budowlanym, ale w sytuacji utrudnionego odpływu powierzchniowego, na ich stropie okresowo lub stale gromadzą się wody opadowe, tzw. wody wierzchówki, co stanowi podstawowe ograniczenie geotechniczne. Poprawa warunków wodnych wymaga głębokiego drenażu. Po wykonaniu drenażu parametry geotechniczne spoiwystych gruntów morenowych ulegną poprawie. Orientacyjne wartości dopuszczalnych obciążeń nieskonsolidowanych gruntów gliniastych przy posadowieniu w głębokości 1 m p.p.t. wg. Z. Wiłuna (1987) wynoszą odpowiednio dla glin znajdujących się w stanie plastycznym - 180 kPa, a dla glin znajdujących się w stanie twardoplastycznym -280 kPa.

5 Surowce mineralne

W mieście Kutno zlokalizowane są udokumentowane złoża kruszywa naturalnego – Kaszewy surowce ilaste ceramiki budowlanej. W mieście zarejestrowany jest również teren i obszar górniczy Skłęczki na złożu kopaliny pospolitej. Wymienione obszary nie obejmują granic opracowania.

6 Wody powierzchniowe

Przez miasto Kutno przepływa rzeka Ochnia, będąca lewobrzeżnym dopływem trzeciego rzędu rzeki Bzury o powierzchni zlewni ok. 578 km². Długość rzeki wynosi 46,2 km z tego 37,3 km to środkowy i dolny odcinek zbierający wody z terenu o starej rzeźbie morenowej. Koryto rzeki jest prawie całkowicie uregulowane, płynie z północnego zachodu na południowy wschód, zbierając osiem naturalnych lewych dopływów (w tym Lubienka i Głogowianka) oraz osiem prawych (największy to Miłonka).

Przez obszar opracowania nie przepływają żadne ciekły wodne.

W mieście Kutno wyznaczono obszary szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu ustawy Prawo Wodne. Są to obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%) oraz obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi

jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%). Dodatkowo w gminie znajdują się granice obszarów zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q 0,2%).

Za sporządzenie projektów map zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego odpowiedzialne jest Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej). Obszary zostały wyznaczone na podstawie Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dyrektywa Powodziowa), ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2625, ze zmianami oraz Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 4 października 2018 r. w sprawie opracowania map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2031). Mapy zagrożenia powodziowego sporządza się dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, wskazanych we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego, tj. obszarów na których stwierdza się istnienie znaczącego ryzyka powodziowego lub jego wystąpienie jest prawdopodobne.

Obszar opracowania położony jest poza zasięgiem wymienionych powyżej obszarów zagrożenia powodziowego.

7 Wody podziemne

W obrębie miasta Kutna występują dwa podstawowe poziomy wodonosne:

- Poziom jurajski - związany z wapieniami jury górnej. Wody tego poziomu mają charakter szczelinowy a ich zasobność jest zmienna.
- Poziom czwartorzędowy – jego występowanie nie odgrywa większej roli w zaopatrzeniu w wodę. Jest on nieciągly i jako przypowierzchniowy wrażliwy na zanieczyszczenie.

Do udokumentowanych zasobów wodnych na terenie miasta Kutna zaliczamy:

- czwartorzędowe i jurajskie zasoby udokumentowane w kategorii „C” o wydajności 2000 m³/godz., w tym w kategorii „B” – 1.020 m³/godz. Zasoby te zostały zatwierdzone decyzją Prezesa CUG KDH – 13/3556/8/74 z dnia 6 kwietnia 1974 r.,
- jurajskie zasoby – udokumentowane w kategorii „C” o wydajności 1.800 m³/godz., w tym w kategorii „B” – 688 m³/godz. Zasoby te zostały zatwierdzone decyzją Prezesa CUG KDH/013/4037/4087/M/76 z sierpnia 1976 r.

Zasięg leja depresji dla zasobów regionu hydrologicznego w kategorii B – Kutno, C- Kutno, C- Sklęczki, wynosi:

- promień dla kategorii B=15 km,
- promień dla kategorii C=7 km.

Miasto Kutno leży w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP – 226 „Krośniewice – Kutno”. Zbiornik ten jest zbiornikiem górnym jurajskim i jego zasoby zostały udokumentowane. Dla Zbiornika nie wyznaczono obszarów ochronnych.

Wody gruntowe i przypowierzchniowe w obszarze opracowania położone są głównie w piaskach i glinach. Woda w tym poziomie pochodzi głównie z infiltracji opadów atmosferycznych, które gromadzą się na trudno przepuszczalnym podłożu. Wody te nie są powiązane hydraulicznie z wodami podziemnymi doliny Ochni, a ich poziom jest uzależniony od aktualnych warunków pogodowych. Wody pierwszego poziomu występują na głębokości około 1,5 - 4 m p.p.t..

8 Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

Ramowa Dyrektywa Wodna (2000), ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej w Europie, stanowi wypełnienie zobowiązań wynikających z postanowień Ramowej Dyrektywy Wodnej w zakresie cyklicznej (sześciolietniej) aktualizacji planów gospodarowania wodami. Jednocześnie dokument umożliwia wypełnienie zobowiązań raportowych Polski do KE. Zgodnie z RDW każde Państwo Członkowskie zapewnia ustalenie programu środków (działań), dla wszystkich obszarów dorzeczy lub części międzynarodowych obszarów dorzeczy leżących na jego terytorium, uwzględniając wyniki analiz wymaganych art. 5 RDW (w tym przegląd wpływu działalności człowieka na środowisko i analizę ekonomiczną korzystania z wód). Program działań (zgodnie z ustawą pr.w. – zestaw działań) powinien być ukierunkowany na osiągnięcie celów środowiskowych dla wód powierzchniowych, podziemnych i obszarów chronionych. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły jest głównym dokumentem planistycznym w zakresie gospodarowania wodami na tym obszarze dorzecza. Stanowi on podstawę do podejmowania decyzji kształtujących stan zasobów wodnych na obszarze dorzecza i zasady gospodarowania nimi. Służy także koordynowaniu działań mających na celu osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód oraz ekosystemów od wód zależnych, poprawę stanu zasobów wodnych, poprawę możliwości korzystania z wód, zmniejszenie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody.

Pierwszy plan zagospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, uwzględniający RDW, został przyjęty w 2011 r. (M.P. z 2011 Nr 49 poz. 549). Najnowsza aktualizacja Planu (nowy Plan) została przyjęta na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2023 r. poz. 300). Plany gospodarowania wodami przedstawiają wynik procesu powiązanych działań realizowanych dla uzyskania pełnego obrazu stanu jcw i postępu w osiąganiu celów środowiskowych. Aktualizacja Planu na obszarze dorzecza Wisły poza wskazaniem kierunków działania w okresie kolejnych 6 lat, ma również za zadanie przedstawienie danych i informacji stanowiących podsumowanie aktualnego na koniec III cyklu planistycznego stopnia osiągnięcia celów środowiskowych jcw, ekosystemów od wód zależnych oraz obszarów chronionych. W dokumencie tym znajduje się również podsumowanie prac i działań podjętych w ostatnim cyklu planistycznym wraz z określeniem warunków wyjściowych dla nowego, aktualnego cyklu planistycznego. Priorytetem Planu na obszarze dorzecza Wisły jest stworzenie w ekosystemach

wodnych i od wód zależnych warunków, określonych w RDW, sprzyjających osiągnięciu celów środowiskowych wyznaczonych dla poszczególnych jcw oraz dla obszarów chronionych. Efekt procesu osiągania celów środowiskowych nie został dotychczas w pełni uzyskany. Determinuje to konieczność szczegółowego przeanalizowania przyczyn braku zakładanego postępu w osiąganiu celów środowiskowych oraz przygotowania zaktualizowanego zestawu działań naprawczych dających realną szansę na osiągnięcie celów środowiskowych do roku 2027 dla tych jcw, dla których nadal nie stwierdzono oczekiwanego stanu. Zestaw działań IIaPGW zawiera również działania zmierzające do utrzymania dobrego stanu w tych jcw, które stan ten osiągnęły. W przypadku jcw, dla których został wykazany brak możliwości osiągnięcia celów środowiskowych, przy jednoczesnym spełnianiu przesłanek dla przyznania odstępstw, przygotowano szczególne uzasadnienia odstępstw w zakresie konieczności osiągnięcia celu środowiskowego wymaganych RDW. W Planie na obszarze dorzecza Wisły zawarto również wykaz inwestycji, które mogą doprowadzić do nieosiągnięcia założonych celów środowiskowych, spełniających jednak warunki dopuszczające zastosowanie odstępstwa na podstawie art. 4 ust. 7 RDW.

W ramach Planu gospodarowania wodami wydzielono:

- jednolite części wód podziemnych – oznaczające określoną objętość wód podziemnych występującą w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych (JCWPd)
- jednolite części wód powierzchniowych – oznaczające oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych (jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny, sztuczny zbiornik wody, rzeka, struga, strumień, potok, kanał, lub ich część, morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne) (JCWP).

Na obszarze dorzecza Wisły wyznaczonych jest obecnie:

- **JCWP RW – rzecznych – 1719**
- **JCWP RWr – zbiornikowych - 26**
- **JCWP LW – jeziornych - 499**
- **JCWP TW – przejściowych - 5**
- **JCWP CW – przybrzeżnych - 2**
- **JCWPd - 94**

Charakterystyka JCW obejmujących miasto Kutno wg Planu gospodarowania wodami przedstawia się następująco:

Jednolite części wód powierzchniowych rzecznych

Głogowianka

Kod JCWP - RW2000102721869

Typ JCWP - PNp - Potok lub strumień nizinny piaszczysty

Kod i nazwa JCWP w poprzednim cyklu planistycznym (2016-2021) - RW2000172721869 (Głogowianka),

Status JCWP - SZCW - silnie zmieniona część wód

Stan/potencjał ekologiczny - umiarkowany stan ekologiczny

Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny - BZT5, przewodność, azot ogólny, azot azotanowy;; nie dotyczy

Stan chemiczny - stan chemiczny poniżej dobrego

Wskaźniki determinujące stan chemiczny - benzo(a)piren;nie dotyczy

Stan (ogólny) - zły stan wód

Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWP

Główne źródło presji troficznych - nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone)

Główne źródło presji zasalających - eutrofizacja (źródło zgodne ze źródłem troficznym)

Główne źródło presji z grupy syntetycznych i niesyntetycznych substancji zanieczyszczających - nie dotyczy

Główne źródło presji hydromorfologicznych - prostowanie koryta - rzeki główne, - rzeki pozostałe, budowle piętrzące rg

Główne źródło presji chemicznych - Rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; Rozproszone - rolnictwo, leśnictwo

Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego - zagrożona

Cel środowiskowy

Stan/potencjał ekologiczny - umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot ogólny, azot azotanowy, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartość w wodzie: do 2740 µS/cm)]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości),

Stan chemiczny - stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry

Termin osiągnięcia celu środowiskowego – 2027

Odstępstwo czasowe w trybie art. 4 ust. 4 RDW - tak

Uzasadnienie odstępstwa czasowego (w trybie art. 4 ust. 4 RDW) - odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: BZT5. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)”) a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł

zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).

Odstępstwo w trybie art. 4 ust. 5 RDW – tak

Uzasadnienie odstępstwa polegającego na złagodzeniu celów środowiskowych (w trybie art. 4 ust. 5 RDW) - odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, azot azotanowy, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; benzo(a)piren(w). Jest to spowodowane czynnikami wskazanymi w zestawie kolumn pn. „Wskazanie dominującego rodzaju presji determinujących stan wód”, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze (określone w kolumnie pn. „Potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych”) i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb (zob. kolumna pn. „Uzasadnienie braku alternatywnych opcji”). Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).

Odstępstwo z art. 4 ust. 7 RDW (wg stanu na 2021 rok) – nie

Działania podstawowe - Działania kontrolne przestrzegania przez rolników rozporządzenia z dnia 12 lutego 2020 r w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu” zgodnie z art. 108 pr. w., tj.: 1) stosowania programu działań, 2) spełnienia obowiązku posiadania planu nawożenia azotem, 3) stosowania nawozów zgodnie z planem nawożenia azotem.

Działanie uzupełniające –

- Aktualizacja programu ochrony środowiska w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do wody i powietrza, substancji będących czynnikami stwierdzonej presji chemicznej w wodzie oraz redukcji dopływu substancji priorytetowych ze zlewni do JCWP. Obejmuje uwzględnienie w opracowywanych i aktualizowanych planach (na wszystkich poziomach JST) zagadnień związanych z identyfikacją zagrożeń i problemów oraz wdrażaniem lokalnych działań mających na celu ograniczenie stwierdzonych presji chemicznych i poprawę stanu wód. Planowanie specyficznych działań na szczeblu samorządowym ma przyczynić się do osiągnięcia celów zapisanych w krajowych dokumentach strategicznych i programowych,
- Promocja działań wynikających ze: „Zbioru zaleceń dobrej praktyki rolniczej” dla ograniczenia zanieczyszczenia wód związkami azotu i fosforu, których źródłem jest działalność rolnicza, w tym w szczególności działania ograniczające migrację biogenów wraz ze splywem powierzchniowym (przeciwdziałanie erozji, strefy buforowe i inne). Promocja działań wynikających z „Kodeksu doradczego dobrej praktyki rolniczej dotyczącej ograniczenia emisji amoniaku”. Działania doradcze ukierunkowane są na: doradztwo technologiczne, pomoc rolnikom w ubieganiu się o przyznanie pomocy finansowej ze środków pochodzących z funduszy UE lub innych instytucji krajowych i zagranicznych.

Ochnia od Miłonki do ujścia

Kod JCWP - RW2000162721899

Typ JCWP - Rz_org - Rzeka w dolinie o dużym udziale torfowisk

Kod i nazwa JCWP w poprzednim cyklu planistycznym (2016-2021) - RW2000242721899 (Ochnia od Miłonki do ujścia),

Status JCWP - SZCW - silnie zmieniona część wód

Stan/potencjał ekologiczny - umiarkowany stan ekologiczny

Wskaźniki determinujące stan/ potencjał ekologiczny - BZT5, przewodność, azot ogólny, azot azotanowy;; makrofity, makrobezkręgowce

Stan chemiczny - stan chemiczny poniżej dobrego

Wskaźniki determinujące stan chemiczny - benzo(a)piren, fluoranten; bromowane difenyletery, rtęć

Stan (ogólny) - zły stan wód

Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWP

Główne źródło presji troficznych - nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone)

Główne źródło presji zasalających - nie dotyczy

Główne źródło presji z grupy syntetycznych i niesyntetycznych substancji zanieczyszczających - nie dotyczy

Główne źródło presji hydromorfologicznych - prostowanie koryta - rzeki główne, budowle piętrzące rg

Główne źródło presji chemicznych - Rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; Punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk; Nieznane (substancje zakazane)

Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego - zagrożona

Cel środowiskowy

Stan/potencjał ekologiczny - umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, MIR, MMI]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości),

Stan chemiczny - stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry

Termin osiągnięcia celu środowiskowego – 2027

Odstępstwo czasowe w trybie art. 4 ust. 4 RDW - tak

Uzasadnienie odstępowania czasowego (w trybie art. 4 ust. 4 RDW) - odstępowanie polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, azot azotanowy, BZT5; bromowane difenyletery(b), rtęć(b). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)”) a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępowania jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).

Odstępstwo w trybie art. 4 ust. 5 RDW – tak

Uzasadnienie odstępowania polegającego na złagodzeniu celów środowiskowych (w trybie art. 4 ust. 5 RDW) - odstępowanie polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; MIR, MMI, benzo(a)piren(w), fluoranten(w). Jest to spowodowane czynnikami wskazanymi w zestawie kolumn pn. „Wskazanie dominującego rodzaju presji determinujących stan wód”, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze (określone w kolumnie pn. „Potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych”) i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb (zob. kolumna pn. „Uzasadnienie braku alternatywnych opcji”). Warunkiem odstępowania jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań)

Odstępstwo z art. 4 ust. 7 RDW (wg stanu na 2021 rok) – nie

Działania podstawowe –

- Modernizacja części osadowej oczyszczalni ścieków w aglomeracji Kutno w celu poprawy jakości odprowadzanych ścieków (ID oczyszczalni: PLLO0030),
- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej fi 200 w ul. Łódzkiej-I Etap; Budowa sieci kanalizacji sanitarnej fi 200 w ul. Łódzkiej-II Etap; Budowa sieci kanalizacji sanitarnej fi 200 oraz tłocznej fi 110 wraz z przepompownią w ul. Skłodowskiej; Budowa sieci kanalizacji sanitarnej fi 200 w ul. Malczewskiego i w ul. Chełmońskiego; Budowa sieci kanalizacji sanitarnej fi 200 oraz tłocznej fi 110 wraz z przepompownią ścieków; Budowa sieci kanalizacji sanitarnej fi 200 w ul. Pułaskiego - II Etap,
- Działania kontrolne przestrzegania przez rolników rozporządzenia z dnia 12 lutego 2020 r w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu” zgodnie z art. 108 pr. w., tj.: 1) stosowania programu działań, 2) spełnienia obowiązku posiadania planu nawożenia azotem, 3) stosowania nawozów zgodnie z planem nawożenia azotem,
- Analiza sposobu prowadzenia działań restytucyjnych z uwzględnieniem zachowania funkcji cieków oraz realizacja działań restytucyjnych na podstawie przeprowadzonej analizy (do 2027 r.),
- Kontrola przestrzegania warunków ustalonych w decyzjach i korzystania z wód: przeglądy udzielonych pozwoleń wodnoprawnych dla wód, gdzie jest zagrożone osiągnięcie celów środowiskowych (na podstawie art. 325 pr.w.), kontrola gospodarowania wodami (na podstawie art. 334 pr.w.) oraz wykonanie przeglądów pozwoleń wodnoprawnych (na podstawie art. 416 pr.w.) - w zakresie wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, lub do urządzeń kanalizacyjnych.

Działanie uzupełniające - Aktualizacja programu ochrony środowiska w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do wody i powietrza, substancji będących czynnikami stwierdzonej presji chemicznej w wodzie oraz redukcji dopływu substancji priorytetowych ze zlewni do JCWP. Obejmuje uwzględnienie w opracowywanych i aktualizowanych planach (na wszystkich poziomach JST) zagadnień związanych z identyfikacją zagrożeń i problemów oraz wdrażaniem lokalnych działań mających na celu ograniczenie stwierdzonych presji chemicznych i poprawę stanu wód. Planowanie specyficznych działań na szczeblu samorządowym ma przyczynić się do osiągnięcia celów zapisanych w krajowych dokumentach strategicznych i programowych.

Jednolite części wód podziemnych:

GW200063

Stan chemiczny - dobry

Stan ilościowy – dobry

Zidentyfikowane presje znaczące. Wynik analizy znaczących oddziaływań – presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem

Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWPd - chemiczna

Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego - niezagrożona

Cele środowiskowe

Stan chemiczny - dobry stan chemiczny

Stan ilościowy - dobry stan ilościowy

Odstępstwo z tytułu art. 4.4 RDW – nie dotyczy

Działanie podstawowe - wydanie rozporządzenia ustanawiającego obszar ochrony zbiornika wód śródlądowych, w drodze aktu prawa miejscowego dla GZWP nr 401 (Niecka łódzka).

Działanie uzupełniające - wsparcie merytoryczne w zakresie zagadnień hydrogeologicznych i hydrodynamicznych związanych z ustanawianiem obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych (GZWP). Obejmować będzie m.in. przeniesienie informacji merytorycznych z dokumentacji hydrogeologicznych do dokumentów niezbędnych do opracowania wniosku o ustanowienie obszaru ochronnego GZWP (GZWP nr 401).

9 Warunki glebowe

W Kutnie występują dwa odrębne obszary glebowe. Pierwszy z nich to tereny dolin i obniżeń terenu, są to mało wartościowe gleby mułowo- bagienne wytworzone na osadach rzecznych teras zalewowych i nadzalewowych, należą do V klasy użytków rolnych i są wykorzystywane jako łąki i pastwiska. W drugim obszarze – wysoczyznowym, przeważają gleby wykształcone na lekkich piaskach gliniastych i glinach (czarne ziemie i gleby brunatne – II i III klasy bonitacyjnej), a także gleby bielcowe wykształcone na piaskach słabogliniastych i glinach (bielice i pseudobielice – III, IV i V klasy bonitacyjnej).

Większość gleb w niezabudowanych częściach opracowania występuje w formie, pokrytych nalotem roślinności ruderalnej i spontanicznej. Cechą charakterystyczną w obszarze opracowania jest również występowanie na znaczącej powierzchni gleb antropogenicznych, wykształconych w czasie prowadzenia inwestycji budowlanych. Gleby te w ewidencji gruntów nie są zakwalifikowane do gruntów rolnych.

10 Warunki klimatyczne

Klimat okolic Kutna jest typowy dla całej Krainy Wielkich Dolin. Warunki termiczne tego obszaru kształtują się pod wpływem cech oceanicznych i kontynentalnych, przenikających od zachodu i wschodu. Roczne amplitudy temperatury, będące wskaźnikiem stopnia kontynentalizacji klimatu, rosną z zachodu na wschód. W Kutnie amplituda ta wynosi 21,7 0 C, a średnia 30-letnia temperatura najchłodniejszego miesiąca (stycznia) wynosi – 3,3^oC, średnia najcieplejszego miesiąca (lipca) wynosi 18,4^oC. Okres wegetacyjny w rejonie Kutna trwa przeciętnie 205 ÷ 210 dni w ciągu roku, począwszy od połowy kwietnia do pierwszych dni listopada. Kutno leży w strefie o najniższych opadach w Polsce, co stwarza określone potrzeby gospodarcze, zwłaszcza w rolnictwie. Przeciętna ich suma roczna kształtuje się na poziomie 550 mm, w poszczególnych latach mogą być one znacznie niższe. Niedobory opadów wywołują groźne w skutkach zjawisko stopniowego stepowania obszarów Polski Środkowej, pogłębiane przez brak lasów i intensywne rolnictwo w niektórych regionach. Najwięcej opadów występuje w okresie letnim, zwłaszcza w miesiącu lipcu, w którym spada ponad 17% całorocznej sumy opadów. Najmniej opadów notuje się w grudniu, styczniu, lutym i marcu. Rejon Kutna wyróżnia się małą ilością burz. Średnia roczna liczba dni z burzą wynosi 5 i jest o połowę mniejsza od średniej dla Polski. Pokrywa śnieżna utrzymuje się stosunkowo krótko, około 39 dni w roku. Jej brak w okresie wczesnej zimy i wiosny staje się często przyczyną wymarzania ozimin.

Na obszarze miasta notuje się w ciągu roku przeciętnie 21 dni z mgłą. Najczęściej pojawia się ona w miesiącach późnojesiennych i zimowych. Dość często w dolinie rzeki Ochni zalega mgła lokalna, wywołana wypromieniowaniem ciepła i stagnacją wilgotnych warstw powietrza. Zachmurzenie waha się od 50% we wrześniu do 80% w grudniu. W ciągu roku notuje się około 50 dni pogodnych i 130 pochmurnych.

Układ wiatrów w Kutnie jest podobny, jak w innych rejonach Krainy Wielkich Dolin. Dominują wiatry zachodnie, mniejszy udział w ciągu roku wykazują wiatry północne i południowo-wschodnie. W okresie zimy wzrasta częstość wiatrów południowo-zachodnich, w czasie lata najczęstsze są wiatry północnozachodnie.

11 Szata roślinna i świat zwierząt

Wielowiekowy rozwój osadnictwa na terenie dzisiejszego miasta Kutna spowodował znaczne przekształcenia środowiska przyrodniczego, tak iż w chwili obecnej jedynie niewielkie fragmenty terenu posiadają szatę roślinną zbliżoną do naturalnej, zaś zubożony świat zwierząt jest zdominowany przez gatunki synantropijne. Istniejące fragmenty zieleni łąkowo – łęgowej i zadrzewień na ograniczonych powierzchniach (podmokłe tereny w dolinie rzeki Ochni i jej dopływów). Stan środowiska przyrodniczego miasta charakteryzuje się ograniczoną ilością elementów wykazujących trwałą strukturę ekologiczną mogących pełnić istotne funkcje w systemie przyrodniczym miasta. Pomimo tego zostały zachowane powiązania przyrodnicze z terenami sąsiednimi właśnie poprzez dolinę rzeki Ochni. Kutno jest miastem o bardzo niskim wskaźniku lesistości, na terenie miasta nie występują w zasadzie żadne powierzchnie leśne, a wyłącznie zadrzewienia. Tereny otwarte o charakterystycznej dla regionu atrakcyjnej rzeźbie terenu położone na peryferiach miasta są pozostałością po prowadzonej w przeszłości gospodarce rolnej mają charakter antropogeniczny i nie wykazują elementów mogących tworzyć system przyrodniczy miasta. Należy założyć, że tereny te stanowią tak naprawdę rezerwy inwestycyjne miasta. Trudno jednoznacznie wskazać dominujące zbiorowiska roślinne w mieście. Na terenach zieleni przyulicznej dominują lipy, klony, kasztanowiec oraz topola. Na osiedlach występują różne drzewa takie jak: lipa, dąb, grab, buk, kasztanowiec, świerk srebrny, jarzębina, brzoza, klony, jesiony. Krzewy występujące na osiedlach mieszkaniowych to: forsycja, jaśminowiec, cisy, jałowce. Zieleni urządzonej - są to obszary różnej wielkości i rangi stworzone przez człowieka. Na terenie miasta Kutna

należą do nich: parki, zieleńce, cmentarze, ogrody działkowe i ogrody przydomowe, zieleń obiektów sportowych, zieleń osiedlowa oraz zieleń izolacyjna zakładów przemysłowych, tras komunikacyjnych i zieleń przyuliczna. Znaczenie obszarów zieleni miejskiej jest wielorakie. Tereny zieleni urządzonej kształtują warunki przestrzenne i zdrowotne życia w mieście, modyfikują klimat lokalny, wpływają na walory estetyczne krajobrazu, są miejscem wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców. Na strukturę terenów zieleni urządzonej składają się przede wszystkim drzewa i krzewy, sadzone pojedynczo lub w grupach, uzupełnione różankami i klombami barwnie kwitnących bylin i roślin jednorocznych. Zieleń osiedlowa, w przeważającej części młoda, kształtowana z reguły przypadkowo nie odznacza się tak wysokimi walorami, stanowi jednak ważny element w strukturze przyrodniczej miasta. Na terenach tych dominują młode nasadzenia: brzozy, jesiony, klony i lipy, jarzębiny, z gatunków iglastych: świerki pospolite kłujące w odm. sinej, sosny, modrzewie, żywotniki i cyprysiki. Biorąc pod uwagę powierzchnie terenów zieleni urządzonej do powierzchni miasta oraz liczby jego mieszkańców jednoznacznie należy stwierdzić, że powierzchnia terenów zieleni urządzonej jest stosunkowo duża.

Podsumowując powyższe stwierdza się, że podstawowymi elementami przestrzennymi istniejącego systemu przyrodniczego miasta w obszarze opracowania są:

- dolina rzeki Ochni – stanowiącą podstawę powiązania systemu przyrodniczego miasta z terenami sąsiednimi,
- istniejące tereny publicznej zieleni urządzonej, w tym zespoły zieleni objęte ochroną prawną.

W obszarze opracowania siedliska roślinności ograniczają się do nieużytków pokrytych nalotem roślin segetalnych, spontanicznych i ruderalnych, w znacznej części zakrzaczony, z występującymi drzewami pojedynczo lub w grupach oraz terenów z bardzo silnie ograniczoną powierzchnią biologicznie czynną stanowiącą enklawy zespołów roślinności urządzonej, segetalnej i ruderalnej w mozaice ze znacznymi terenami pozbawionymi roślinności towarzyszącej, specyficznymi dla terenów przemysłowych.

12. Odporność na degradację i zdolność do regeneracji

Obszary zurbanizowane i przekształcone antropogenicznie, a takie występują w obszarze opracowania, charakteryzują się silną modyfikacją w obrębie poszczególnych elementów przyrodniczych, co wpływa dalej na funkcjonowanie przyrodnicze tych obszarów. Ich odporność na dalsze zmiany lub nasilającą się presję jest osłabiona w stosunku do obszarów, gdzie człowiek nie ingerował. Osłabienie zdolności regeneracji takich obszarów powodują przede wszystkim inwestycje oddziałujące niekorzystnie na środowisko, poprzez emisje do atmosfery, przekraczanie dopuszczalnych norm hałasu czy zanieczyszczające gleby lub realizacją inwestycji wymagających makroniwelacji terenu na znacznych powierzchniach, prowadząca do trwałego zniszczenia rzeźby terenu. W przypadku terenów zurbanizowanych istotnym zagrożeniem jest również możliwość wystąpienia negatywnego wpływu na cele ochrony określone dla obszarów chronionych.

III. UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO DO ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1 Uwarunkowania wynikające z opracowania ekofizjograficznego

W opracowaniu ekofizjograficznym wykonanym dla sporządzanego w 2017 r. studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kutno wskazano predyspozycje do dalszego rozwoju tego obszaru miasta ze względu na ich wartości przyrodnicze i krajobrazowe. W opracowaniu tym wskazano zasięg terenów niezbędnych do funkcjonowania systemu przyrodniczego miasta oraz terenów które mogą bez przeciwwskazań wejść w zasięg terenów inwestycyjnych, a zmiana ich przeznaczenia będzie neutralna dla systemu przyrodniczego miasta. W opracowaniu ekofizjograficznym rozpoznano również wszystkie zagrożenia i ograniczenia dla zagospodarowania terenów występujące na obszarze opracowania.

Zgodnie z wytycznymi określonymi w tym opracowaniu tereny objęte planem miejscowym mogą zostać przeznaczone na cele inwestycyjne, w kierunku zgodnym z zasadami polityki przestrzennej miasta określonymi w obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kutno.

2 Uwarunkowania wynikające ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kutno zostało zatwierdzone na podstawie uchwały Nr XXXVI/358/17 Rady Miasta Kutno z dnia 28 marca 2017 r. Zgodnie z delimitacją przestrzenno – funkcjonalną studium obszar planu znalazł się w strefach funkcjonalno - przestrzennych:

IC – tereny obiektów i urządzeń związanych z zaopatrzeniem w ciepło zasady kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu obowiązujące w strefie:

- utrzymanie istniejących obiektów i urządzeń;
- możliwość rozbudowy i modernizacji;
- możliwość przekształceń na inne cele niż obsługa techniczna miasta ze wskazaniem na funkcje przemysłowe, usługowe, itp.;
- realizację nowych obiektów i urządzeń technicznych w oparciu o przepisy odrębne.

MN – tereny o przewadze zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

zasady kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu obowiązujące w strefie:

- lokalizacja nowej i utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością nadbudowy, przebudowy, modernizacji obiektów mieszkaniowych z jednoczesnym porządkowaniem użytkowanej działki;
- zalecana minimalna powierzchnia biologicznie czynna - 40% powierzchni działki;
- preferowana wysokość budynków - do trzech kondygnacji, z dopuszczeniem użytkowego poddasza; podpiwniczenia w zależności od warunków gruntowo-wodnych i spełnieniu przepisów odrębnych;
- dla budynków mieszkalnych zalecane dachy dwu- lub wielospadowe, o kącie nachylenia do 45°;
- utrzymanie istniejących i możliwość lokalizacji usług i rzemiosła zarówno wbudowanych w obiekty mieszkaniowe jak i wolnostojących z zastrzeżeniem, że prowadzona działalność nie może powodować negatywnego oddziaływania na środowisko poza granice działki.

3 Uwarunkowania dla obiektów i obszarów chronionych, w tym z ochrony obszarów i obiektów objętych odrębnym statusem prawnym, w tym obszarów Natura 2000

OBSZARY CHRONIONE OBEJMUJĄCE OBSZAR OPRACOWANIA.

W mieście Kutno jedynymi formami ochrony przyrody są pomniki przyrody (wszystkie położone poza granicami obszaru opracowania). Obszarowych obiektów chronionych na podstawie przepisów odrębnych nie powołano. Planuje się natomiast ustanowienie prawnej ochrony dla Obszaru Chronionego Krajobrazu „Ochni-Głogowianki”.

OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH POŁOŻONE POZA GRANICAMI OPRACOWANIA MIASTA KUTNO.

Najbliższe położonymi granic miasta wielkoprzestrzennymi obszarami podlegającymi ochronie są, oddalone o ok. 6,5 km w kierunku południowym, obszary:

Obszar Natura 2000 PLH100006 „Pradolina Bzury-Neru”

Charakterystyka obszaru:

Obszar obejmuje odcinek Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej pomiędzy Łowiczem a Dąbiem (długości około 80 km) i jest ściśle powiązany z obszarem specjalnym ochrony ptaków Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001. Decydującą rolę w ukształtowaniu powierzchni omawianego obszaru odegrała tzw. epoka lodowa, która spowodowała przekształcenie wcześniejszej rzeźby terenu. Główne rysy współczesnego układu pradoliny powstały w okresie zlodowacenia środkowopolskiego stadium Warty. Ostatecznie, dolinę uformowało zlodowacenie bałtyckie, którego faza leszczyńska nadała temu terenowi dzisiejszy kształt. Pozostałością po tych procesach są przede wszystkim formy wypukłe, tj. Wzgórza Domaniewickie, Góra Św. Małgorzaty, czy Morena Kutnowska. Drugą charakterystyczną cechą obszaru jest obecność szerokiej na kilka kilometrów płaskiej pradoliny usytuowanej równoleżnikowo. Płaskie, zatorfione dno tego obszaru ciągnie się od Soboty w kierunku zachodnim, przecina wododział Wisły i Odry, sięgając miejscowości Dąbie. Warstwa torfu zalegająca na dnie pradoliny osiąga miąższość do 4 metrów w okolicach Łęczycy i stopniowo zmniejsza się w kierunku wschodnim. Na wschód od Młogoszyna warstwa ta staje się bardzo cienka i w wielu miejscach odsłania piaski rzeczne, które tworzą lokalne wydmy. Dno pradoliny ujęte jest w wyraźne krawędzie. W najwęższym miejscu, w okolicach miejscowości Dobrogosty, pradolina ma ok. 1 km szerokości. Rozszerza się stopniowo w kierunku wschodnim by osiągnąć szerokość kilku kilometrów w okolicach Piątku i Łowicza. Pradolina odwadniana jest przez dwie rzeki: płynącą na zachód Ner, należący do dorzecza Odry oraz płynącą na wschód, należącą do dorzecza Wisły – Bzurę.

Ner, który odwadnia zachodnią część pradoliny płynie sztucznym, wyprostowanym korytem. Wpływając do pradoliny rzeka zmienia kierunek z południowego na równoleżnikowy. W początkowym swym odcinku biegnącym przez obszar Natura 2000, tj. od miejscowości Parski do Leszna, Ner płynie wśród rozległych łąk kośnych, pastwisk i turzycowisk. Na odcinku od wsi Kosew do Grodziska w dolinie rzeki występują liczne szpalery drzew oddzielające poszczególne kwatery wypasu bydła oraz niewielkie zadrzewienia topolowe i wierzbowe. W bezpośredniej bliskości koryta rzeki rosną pozostałości dawnych lasów łęgowych. Północna część doliny, w okolicy wsi Nagórki, zajęta jest przez rozległe turzycowiska i łąki kośne pozbawione zadrzewień. W dalszym odcinku doliny Neru, w okolicach Dąbia, teren jest silnie przekształcony. Dno pradoliny poprzecinane jest mozaiką kanałów, zadrzewień i dołów potorfowych w różnych fazach sukcesji. Występują tu również duże połacie trzcinowisk, leżące po obu stronach koryta rzeki. Dolina Neru w granicach ostoi odwadniana jest dodatkowo przez dwa kanały melioracyjne: leżący po południowej stronie rzeki Kanał Niemiecki i Kanał Królewski - usytuowany po stronie północnej. Drugi z wymienionych rozpoczyna się w okolicy Łęczycy i przecina odcinek wododziałowy obu rzek, łącząc dolinę Neru z doliną Bzury. Sprawia to, że przy wysokich stanach wód, często występuje zjawisko bifurkacji Bzury i Neru polegające na drenowaniu zlewni obu rzek przez Kanał Królewski. Ner stanowi główne miejsce zrzutu ścieków z aglomeracji łódzkiej. Z tego względu przez ostatnie 40 lat niósł on wody silnie zanieczyszczone zarówno ściekami komunalnymi, jak i przemysłowymi. Od połowy lat 90. XX w. stan jakości wody znacznie się poprawił dzięki wybudowaniu Grupowej

Oczyszczalni Ścieków w Łodzi. Bzura wpływa do ostoi na peryferiach Łęczycy, gdzie zmienia swój bieg z południkowego na równoleżnikowy i płynie dalej ku północnemu-wschodowi w kierunku Wisły. Podobnie jak w przypadku Neru, koryto rzeki jest silnie przekształcone. W połowie lat 80. XX w. na tym terenie wykonano prace melioracyjne. Efektem ich była całkowita regulacja koryta rzeki, usunięcie nadrzecznych drzew i krzewów oraz podniesienie dna koryta w stosunku do dna pradoliny. Dorzecze Bzury można podzielić na dwa odrębne obszary. Prawobrzeżne dopływy, wypływające spod krawędzi wysoczyznowej Wzniesień Łódzkich są zasobne w wodę i jest ich stosunkowo dużo. Należą do nich: Moszczenica, Malina, Struga, Mroga z Mroźcą, Bobrówka i Uchanka. Lewobrzeżnych dopływów jest znacznie mniej i prowadzą mniej wody. Największe z nich to Ochnia i Słudwia, mniejsze cieką ze względu na małą ilość wody funkcjonują często okresowo. Odcinek obszaru Natura 2000 odwadniany przez Bzurę uległ silniejszym przekształceniom pochodzenia antropogenicznego w stosunku do obszaru zachodniego, odwadnianego przez Ner. Wykonane prace melioracyjne spowodowały znaczne osuszenie dna pradoliny, a co za tym idzie degradację pokładów torfu i zanik naturalnych zbiorowisk roślinnych. Początkowy odcinek doliny Bzury, leżący między Łęczycą a Dobrogostami, zajmują suche, wielogatunkowe łąki kośne i pastwiska. W wielu miejscach zaorano obszar łąk w celu uprawy zbóż. Poczynając od wsi Rybitwy aż do wsi Ktery dolina staje się bardziej podmokła, a suche łąki ustępują zaroślom łoży, szuwarom turzycowym i trzcinowiskom. Rozległe łożowiska, przedzielone obszarami turzycowisk i wilgotnych łąk ciągną się dalej na wschód aż do wsi Orłów. Na odcinku od Soboty do Łowicza, dolina staje się ponownie sucha, a turzycowiska i wilgotne łąki ustępują miejsca zdegradowanym zbiorowiskom trawiastym. Odcinek Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej zajęty przez dolinę Bzury charakteryzuje się występowaniem kompleksów leśnych leżących na jej dnie lub krawędzi. Są to w większości olsy porzeczkowe. Największe z nich znajdują się koło wsi Ktery, Goślub, Młogoszyn i Pęcławice. Do Bzury zrzucano ścieki przemysłowe pochodzące z zakładów farbiarskich położonych na terenie Zgierza. Z tego względu, rzeka niosła wody silnie zanieczyszczone. Zapaść przemysłu włókienniczego na początku lat 90. ubiegłego wieku na terenie aglomeracji łódzkiej spowodował zaprzestanie produkcji w większości zakładów zanieczyszczających Bzurę. Wpłynęło to na znaczną poprawę jakości wody w rzece. Wybudowanie szeregu oczyszczalni ścieków w miastach leżących wzdłuż doliny Bzury również przyczyniło się do poprawy jakości jej wód. Koryta większości cieków, w tym Bzury i Neru, są silnie zmienione i uregulowane. Do skanalizowania koryt rzek Pradoliny doszło na szeroką skalę w latach 60. i 70. Większa część charakteryzowanego obszaru zajmowana jest przez użytki zielone (łąki kośne, pastwiska) i użytki rolne. Niemal cały teren jest użytkowany rolniczo, miejscami intensywnie. Niewielkie kompleksy lasów łęgowych zachowały się nad Bzurą w okolicy miejscowości Ktery i Pęcławice oraz nad Nerem - w okolicy miejscowości Leszno. Istotnym zjawiskiem w pradolinie jest obecnie regeneracja lasów łęgowych na porzuconych łąkach wzdłuż cieków. Przykładem takiego spontanicznie odtwarzającego się (od około 20 lat) łągu, może być las na wschód od miejscowości Młogoszyn.

Głównym walorem płatów roślinności łąkowej spontanicznie odtwarzających się na porzuconych łąkach łągów jest naturalność zachodzących tam procesów przyrodniczych. Stosunkowo dużą część Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej zajmują kanały melioracyjne, starorzecza i torfianki - pozostałość po dawnej eksploatacji pokładów torfu. Silne odwodnienie opisywanego terenu, spowodowane wadliwie działającymi melioracjami, doprowadziło do znaczącego zubożenia różnorodności biologicznej oraz do rozpoczęcia procesu mineralizacji pokładów torfu. Elementem antropogenicznym lecz na stałe wpisanym w krajobraz i przyrodę pradoliny są stawy rybne: Walewice, Psary, Okręt i Rydwan. Kompleksy stawów rybnych znajdują się w wschodniej części obszaru, na południe od Bzury. Stanowią one istotną w skali Polski ostoję ptaków wodno-błotnych, ważną szczególnie podczas wiosennych i jesiennych przelotów.

Stawy rybne zapewniają również przetrwanie wielu gatunkom roślin związanych ze zbiornikami wodnymi. Przenikanie się przyrody i efektów działalności gospodarczej człowieka w granicach Pradoliny zaowocowało wytworzeniem się specyficznej mozaiki siedlisk przyrodniczych złożonych z łąk, pastwisk, pól uprawnych, turzycowisk, zarośli wierzbowych, łągów, starorzeczy, stawów i cieków. Charakteryzowany odcinek Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej, objęty ochroną w granicach obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru PLH100006, jest najcenniejszym obszarem bagiennym w środkowej części Polski. W dużej części ostoi zachodzi sukcesja regeneracyjna na skutek wycofywania się rolnictwa. Efektem tego procesu jest odtwarzanie się lasów łęgowych, olsowych, zarośli wierzbowych oraz szuwarów. Szczególnie istotny jest fakt, potwierdzony przez liczne ostatnio badania przyrodnicze w granicach Obszaru, iż mimo kompleksowego zmeliorowania tego terenu, wciąż posiada on unikatową wartość przyrodniczą. Potwierdzają to liczne stanowiska roślin chronionych i ginących (np. goryczka wąskolistna *Gentiana pneumonanthe* i groszek błotny *Lathyrus palustris*) oraz liczne występowanie zwierząt, w szczególności ptaków związanych z obszarami wodno-błotnymi. „Pradolina Warszawsko-Berlińska”, objęta ochroną w postaci dwóch obszarów Natura 2000 (Pradolina Bzury-Neru PLH100006 oraz Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001), mimo niemal tysiącletniego użytkowania gospodarczego, stanowi ważną w skali regionu, kraju i całej sieci obszarów Natura 2000, ostoję różnorodności biologicznej. Na terenie ostoi położone są Obszary Chronionego Krajobrazu: Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej, Doliny Bzury oraz Nadwarciański. Na szczególną uwagę zasługuje użytek ekologiczny „Dąbskie Błota” położony na terenie Gminy Dąbie (województwo wielkopolskie).

Jakość i znaczenie

W wyniku uzupełnienia stanu wiedzy przeprowadzonego w roku 2016, oraz inwentaryzacji flory i roślinności w latach 2012-2013, a także wcześniejszych badań florystycznych w sezonach 2002-2007 stwierdzono potrzebę zmiany treści zawartych w Standardowym Formularzu Danych. Częściową inwentaryzację w roku 2012-2013 oraz ocenę stanu siedlisk i populacji gatunków wymienionych jako przedmioty ochrony obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Pradolina Bzury-Neru PLH100006 wykonano w ramach planu zadań ochronnych (PZO).

3150 Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nymphaeion, Potamion

Powierzchnia – 3,38 ha

Reprezentatywność - C

Względna powierzchnia – C

Stan zachowania – B

Ocena ogólna – C

Naturalne jeziora i stałe niewielkie zbiorniki wodne oraz odcięte fragmenty koryt rzecznych z unoszącymi się w toni wodnej makrofitami (Potamion i częściowo Nymphaeion); makrofitami zakorzenionymi w dnie oraz o liściach pływających (część Nymphaeion), a także prymitywnymi skupieniami drobnych roślin pływających na powierzchni wody (Lemnetea). Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne omawianego terenu to zarówno zbiorniki nieprzepływowe oraz takie, gdzie dopływy i odpływy stanowią istotny procent w bilansie hydrologicznym. Najbliższe otoczenie siedliska 3150 to zazwyczaj teren w dużym stopniu poddany antropopresji. Zazwyczaj otoczone są polami uprawnymi lub intensywnie zagospodarowanymi łąkami. Starorzeczca i inne naturalne, eutroficzne zbiorniki wodne wykazują tu zróżnicowanie pod względem powierzchni i głębokości. Często są wykorzystywane jako przydomowe odbieralniki ścieków. W granicach opisywanego obszaru stwierdzono 14 starorzeczy. Siedliska te występują zarówno w dolinie Neru, jak i Bzury. Jednak na skutek uregulowania koryt tych dwóch rzek nowe starorzeczca nie powstają, a te istniejące ulegają stopniowemu zarastaniu. Efektem zarastania jest stopniowe zmniejszanie się powierzchni lustra wody i strefy roślin pływających na rzecz szuwarów właściwych i turzycowych. Najcenniejsze obiekty, których zachowało się niewiele, charakteryzują się występowaniem chronionych grążeli żółtych *Nuphar lutea* i rzadziej grzebieni białych *Nymphaea alba*.

Ranga w obszarze – średnia.

6410 Zmienne-wilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)

Powierzchnia – 1,24 ha

Reprezentatywność - C

Względna powierzchnia – C

Stan zachowania – C

Ocena ogólna – C

Łąki trzęślicowe, jeszcze do początku lat 70. XX wieku uważane były za stosunkowo częsty typ użytków zielonych. Zmiany w latach 70. spowodowały drastyczny spadek powierzchni tego typu zbiorowisk łąkowych. Można przypuszczać, że autorzy pierwotnego Standardowego Formularza Danych (SDF) dla Pradoliny Bzury-Neru swoją wiedzę na temat powierzchni roślinności łąkowej czerpali z publikacji i innych opracowań niepublikowanych pochodzących z lat 60. i 70. XX w. Dane z aktualnego rozpoznania terenowego wskazują na znacznie mniejszy udział siedliska 6410 w powierzchni objętego ochroną obszaru. Bogate w gatunki, wilgotne lub okresowo suche łąki z udziałem trzęślicy modrej *Molinia caerulea*, rozwijające się na glebach organogenicznych i mineralnych, od silnie zakwaszonych do zasadowych i o zmiennym poziomie wody gruntowej. Łąki te są zróżnicowane florystycznie i należą do najcenniejszych półnaturalnych zbiorowisk Polski i Europy Środkowej, mających ważne znaczenie w zachowaniu bioróżnorodności. Siedlisko to jest dość zróżnicowane. Przestrzennie kontaktuje się głównie z górskimi łąkami świeżymi i wilgotnymi, a także eutroficznymi młakami i ziołoroślami. Należy do siedlisk antropogenicznych, jednak na skutek zmian gospodarczych, tradycyjna forma jego użytkowania – koszenie późnym latem w celu pozyskania siana na ściólkę dla bydła – już zanikła. Najpoważniejszym zagrożeniem dla łąk trzęślicowych jest odchodzenie od tradycyjnej, ekstensywnej gospodarki łąkarskiej oraz zaburzenie warunków hydrologicznych [6]. Na terenie obszaru stwierdzono występowanie trzech płatów łąk trzęślicowych [6, 17, 56]. Płaty te występują w okolicach miejscowości Gledzianówek na Bzurę (2 płaty). Ich stan zachowania jest zły [6, 17]. Na skutek braku koszenia płaty te charakteryzują się dużym udziałem wysokich bylin ze związku Filipendulion. Z gatunków charakterystycznych dla łąk trzęślicowych występują nadal: trzęślica modra *Molinia caerulea* [6, 17]. W roku 2015 przeprowadzona została dodatkowa inwentaryzacja siedliska w wielkopolskiej części Pradoliny Bzury-Neru, gdzie potwierdzono obecność 1 płatu siedliska o powierzchni około 0,45 ha w okolicach miejscowości Domanin [56].

Ranga w obszarze – średnia [6].

6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylien alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*)

Powierzchnia – 67,53 ha

Reprezentatywność - A

Względna powierzchnia – C

Stan zachowania – A

Ocena ogólna – A

Udział ziołorośli nadrzecznych (*Calystegietalia sepium*) został w pierwotnej wersji Standardowego Formularza Danych znacznie przeszacowany. Są to zbiorowiska często spotykane w Pradolinie Bzury-Neru jednak zajmują zwykle niewielkie płaty. Wiele płatów ww. typu roślinności tworzona jest przez gatunki inwazyjne, głównie kolczurkę klapowaną *Echinocystis lobata*. Zbiorowisko tworzone przez kolczurkę lub z jej udziałem nie powinno być traktowane jako siedlisko „naturalne”. Liczne powierzchnie siedliska są tworzone przy współudziale rodzimych gatunków ekspansywnych. Omawiane siedlisko to nitrofilne, okrajkowe zbiorowiska ziół i pnączy wzdłuż cieków wodnych na niżu (klasa *Galio-Urticenea*). Typ ten obejmuje

niewielkie płaty fitocenoz nieleśnych składających się z eutroficznych, wysokich bylin i pnączy. Głównym czynnikiem warunkującym tworzenie się takiej roślinności jest duża wilgotność podłoża, dostęp do światła oraz rzeźba terenu. Ziolorośla nadrzeczne są zbiorowiskiem powszechnie występującym na całym obszarze Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru. Płaty siedliska 6430 są dobrze wykształcone z odpowiednią kombinacją gatunków charakterystycznych i dominujących – kielisznik zaroślowy *Calystegia sepium*, pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*, sadziec konopiasty *Eupatorium cannabinum*, wierzbownica kosmata *Epilobium hirsutum*. Istotnym zagrożeniem jest obecność gatunków inwazyjnych, zwłaszcza kolczurki klapowanej [6]. W roku 2015 przeprowadzona została dodatkowa inwentaryzacja siedliska w wielkopolskiej części Pradoliny Bzury-Neru, gdzie potwierdzono obecność 1 płatu siedliska w otoczeniu Kanalu Królewskiego okolicach miejscowości Kupinin [56]. Kolejne płaty siedliska zidentyfikowano w roku 2016 [17]. Ranga w obszarze – bardzo wysoka [6].

6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)

Powierzchnia – 10,84 ha

Reprezentatywność - B

Względna powierzchnia – C

Stan zachowania – B

Ocena ogólna – B

Niżowe łąki świeże, reprezentowane przez zbiorowiska ze związku *Arrhenatherion*, były do niedawna uważane za jedno z najczęściej notowanych siedlisk. Obecnie, dobrze wykształcone zbiorowiska z ww. związku, należą do zagrożonych składników roślinności wielu regionów kraju, w tym województwa łódzkiego. Duża różnica w ocenie powierzchni siedliska w pierwotnym Standardowym Formularzu Danych a obecnymi danymi wynika z: przeszacowania powierzchni siedliska przez autorów pierwotnego SDF, przekształcania przez rolników łąk w pola uprawne (szczególnie suchszych części dolin), intensyfikacji gospodarki łąkarskiej (rezultatem jest uproszczenie budowy zbiorowiska, powstawanie monokultur traw), błędów przy identyfikacji siedliska (zaliczanie łąk uprawnych). Niżowe i górskie antropogeniczne zbiorowiska użytków zielonych na żyznych, świeżych (niezbyt wilgotnych i nie suchych) glebach mineralnych bez śladów zabagnienia. Łąki łąkowe są bogatymi florystycznie, wysokoprodukcyjnymi, wielokośnymi zbiorowiskami rozwijającymi się na niżu lub niższych położeniach w górach. Łąki rajgrasowe często są podsiewane mieszanką traw i roślin pastewnych, co prowadzi do zmian jakościowych siedliska. Niżowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie w obszarze Pradolina Bzury-Neru reprezentują płaty łąk rajgrasowych *Arrhenatheretum elatioris* oraz łąk wiechlinowo-kostrzewowych *Poo-Festucetum rubrae*. Łąki rajgrasowe reprezentowane są przez podzespoły z: krwiściągami lekarskim *Arrhenatheretum elatioris sanguisorbetosum officinalis*, barszczem, *Arrhenatheretum elatioris heracleaetosum* oraz typowy *Arrhenatheretum elatioris typicum*. Płaty zbiorowisk z: wyczyńcem łąkowym *Arrhenatheretum elatioris alopecuretosum* oraz kupkówką pospolitą *Arrhenatheretum elatioris dactyletosum* powstały w wyniku podsiewania traw. Wspomniane wyżej zbiorowiska cechują: ubóstwo florystyczne, dominacja traw oraz niewielki udział gatunków z rodziny motylkowatych. Intensywne użytkowanie charakteryzowanych łąk powoduje przekształcanie się ich w monokultury traw. Powierzchnie płatów łąk wiechlinowo-kostrzewowych *Poo-Festucetum rubrae* rzadko przekraczają powierzchnię 20-50 m². Często ich płaty przypominają swoim składem florystycznym murawy z zawciągami pospolitym i goździkiem kropkowanym *Diantho-Armerietum*. W obszarze Pradoliny Bzury-Neru PLH100006 siedlisko to często graniczy z łąkami wilgotnymi (*Calthion*) oraz polami uprawnymi [6]. W roku 2015 przeprowadzona została dodatkowa inwentaryzacja siedliska w wielkopolskiej części Pradoliny Bzury-Neru, gdzie potwierdzono obecność dodatkowych 5 płatów o łącznej powierzchni około 2,33 ha [56]. Kolejne płaty siedliska zidentyfikowano w roku 2016 [17]. Ranga w obszarze – wysoka [6].

7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*)

Powierzchnia – 1,52 ha

Reprezentatywność - C

Względna powierzchnia – C

Stan zachowania – C

Ocena ogólna – C

Areał siedliska 7140 – torfowiska przejściowe i trzęsawiska jest wielokrotnie mniejszy, niż określona powierzchnia tego siedliska w pierwotnym SDF dla tego obiektu. Brak jest jakichkolwiek materiałów publikowanych lub niepublikowanych, które wskazywałyby na istnienie aż tak dużych powierzchni tego siedliska w pradolinie. Błąd wynika być może z przyjęcia za identyfikatory fitosocjologiczne tego siedliska takie zbiorowiska, jak: *Caricetum rostratae*, *Carici canescentis-Agrostietum caninae* czy *Caricetum distichae*. W przeszłości wspomniane wyżej syntaksony spotykano w pradolinie częściej niż obecnie [42]. W przypadku *Caricetum rostratae* tylko podzespoły z udziałem torfowców uznawane są za wskaźniki siedliska 7140. Fitocenozy *Carici canescentis-Agrostietum caninae* zapewne nie odgrywały nigdy znaczącej roli w pradolinie. Obecnie nie spotyka się dobrze rozwiniętych płatów tego zespołu w ostoi. *Caricetum distichae* nie jest identyfikatorem fitosocjologicznym siedliska 7140. Obecnie niewielkie płaty zbiorowisk roślinnych reprezentujące torfowiska przejściowe i trzęsawiska odnotowano w zachodniej części ostoi [6].

Torfowiska przejściowe i trzęsawiska pod względem warunków hydrologicznych, troficznych, charakteru roślinności i stanu dynamicznego mają cechy pośrednie między typowymi torfowiskami niskimi a torfowiskami wysokimi. Rozwijają się wszędzie tam, gdzie skutek zaawansowania procesu akumulacji torfu nastąpiła częściowa izolacja powierzchni torfowiska od wpływu wód minerotroficznych i w bilansie wodnym torfowiska istotne i coraz większe znaczenie mają wody pochodzenia

atmosferycznego. Ich odczyn jest umiarkowanie lub silnie kwaśny, a trofia niska lub bardzo niska. Zazwyczaj położone są na obrzeżach zbiorników wodnych lub cieków z wolno płynącą wodą. Nie zajmują dużych powierzchni i jeśli występują to w zachodniej części obszaru Pradoliny Bzury i Neru [6]. Torfowiska przejściowe występowały tylko w zachodniej części obszaru w okolicach miejscowości Cichmiana. Charakteryzują się one stosunkowo dobrym stanem zachowania. W płatach tych dominują: bobrek trójlistkowy *Menyanthes trifoliata*, siedmiopalecznik błotny *Comarum palustre* stwierdzono również żurawinę błotną *Oxycoccus palustris* [6].

Ranga w obszarze – średnia [6].

7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk.

Powierzchnia – 1,71 ha

Reprezentatywność - C

Względna powierzchnia – C

Stan zachowania – C

Ocena ogólna – C

Podczas sporządzania planu zadań ochronnych (PZO) w roku 2013 nie potwierdzono obecności torfowisk zasadowych w Pradolinie Bzury-Neru PLH100006. W roku 2015 przeprowadzona została dodatkowa inwentaryzacja siedliska w wielkopolskiej części Pradoliny Bzury-Neru w toku prac potwierdzono obecność 1 płatu siedliska o powierzchni około 1,71 ha w okolicach miejscowości Domanin. Siedlisko w stanie terminalnym w wyniku odwodnienia i tym samym utraty zasilania zmineralizowanymi wodami gruntowymi. Fitocenozy na etapie przemian w kierunku zbiorowisk ze związku *Molinion*. Zjawisko utraty specyficznych cech zbiorowisk subneutralnych mechowisk potęguje niewłaściwe użytkowanie – zbyt intensywne koszenie. Pauperyzacja warstwy mszystej jest wynikiem braku zasilania gruntowego w wyniku przeprowadzonych melioracji i osuszenie siedliska; aktualne procesy eutrofizacji i acydyfikacji oraz postępujące przesuszenie siedliska wpływają degeneracyjnie na warstwę mszystą, a w przyszłości mogą prowadzić do wnikania gatunków ubikwistycznych. Bardzo liczna populacja gnidosza błotnego *Pedicularis palustris*; nielicznie występują kukułki: *Dactylorhiza majalis* (kilkanaście okazów) i *D. incarnata* (3 okazy). 1 stanowisko w obrębie płatu dwóch gatunków chronionych mszaków: *Aulacomnium palustre* i *Sphagnum palustre* (ustępujący).

Ranga w obszarze – niska.

9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)

Powierzchnia – 9,66 ha

Reprezentatywność - C

Względna powierzchnia – C

Stan zachowania – C

Ocena ogólna – C

Wielogatunkowe lasy liściaste, stanowiące w Europie Środkowej i Środkowo-Wschodniej zonalną roślinność leśną siedlisk żyznych i dominujący potencjalnie typ roślinności. Wielogatunkowy drzewostan mogą budować niemal wszystkie występujące na danym terenie gatunki drzew liściastych, na ziemiach polskich praktycznie stałym elementem jest jednak obecność graba, a w zdecydowanej większości płatów także dębu. Niewielkie płaty lasów grądowych na badanym terenie stwierdzono jedynie w miejscowości Goślub. Siedlisko 9170 jest tu dobrze wykształcone, z charakterystyczną kombinacją gatunków. W drzewostanie dominuje grab *Caprinus betulus*, klon zwyczajny *Acer platanoides*, trzmielina brodawkowata *Euonymus verrucosus*, dąb bezszypułkowy *Quercus petraea*, kruszyna pospolita *Frangula alnus*. W runie stwierdzono: podagrycznik pospolity *Aegopodium podagraria*, zawilec gajowy *Anemone nemorosa*, niecierpek pospolity *Impatiens noli-tangere*, kokoryczka wielokwiatowa *Polygonatum multiflorum*. Obecny jest niewielki udział gatunków obcych inwazyjnych – w runie niecierpek drobnokwiatowy *Impatiens parviflora*, w drzewostanie – czeremcha amerykańska *Padus serotina*. Gatunki te stwierdzono jedynie przy drogach i duktach leśnych.

Ranga w obszarze – średnia.

91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe

Powierzchnia – 39,51 ha

eprezentatywność - C

Względna powierzchnia – C

Stan zachowania – B

Ocena ogólna – C

Ten typ siedliska przyrodniczego obejmuje nadrzeczne lasy: olszowe, jesionowe, wierzby białej i kruchej. Występują one w całej Polsce. Lasy te wykształcają się na glebach o wysokim poziomie wód gruntowych, głównie klasyfikowanych, jako pobagienne lub napływowe aluwialne. Głównym czynnikiem ekologicznym decydującym o specyfice łęgów są warunki wodne związane z poziomym ruchem wód. W lasach łęgowych bardzo często dochodzi do stagnacji wody i zabagniania się siedliska. W takich przypadkach problematyczne jest oddzielenie łęgów od olsów. Biotopy omawianej grupy mają wysoką wartość przyrodniczą. Jako podstawowy element nadrzecznych krajobrazów roślinnych mają wpływ na retencję wód i funkcjonowanie korytarzy ekologicznych. Płaty łęgowych lasów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych

stwierdzono w rozproszeniu na całym obszarze. Siedlisko *91E0 na omawianym obszarze jest przekształcone z wyraźnym wpływem antropopresji. W drzewostanie dominuje olcha. Obecny jest również wyraźny udział klonu jesionolistnego *Acer negundo* (gatunek inwazyjny). Runo jest ubogie w gatunki charakterystyczne. Wyróżniono tu między innymi podagrycznik pospolity *Aegopodium podagraria*, pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*, wiązówka błotna *Filipendula ulmaria* i bluszcz kurdybanek *Glechoma hederacea*. Płaty siedliska odznaczają się dużym udziałem gatunków inwazyjnych, przede wszystkim niecierpka drobnokwiatowego *Impatiens parviflora*. Koryto rzeczne ma uregulowany charakter. Stan siedliska *91E0 i jego funkcjonowanie w obszarze Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru jest słabo poznany i wymaga uzupełnienia wiedzy oraz podjęcie stosownych działań w oparciu o nowe dane.

Ranga w obszarze – średnia.

91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario Ulmetum)

Powierzchnia – 2,82 ha

Reprezentatywność - C

Względna powierzchnia – C

Stan zachowania – C

Ocena ogólna – C

Siedlisko przyrodnicze 91F0 obejmuje wilgotne lasy związane z siedliskami okazjonalnie zalewanymi wodami rzecznyymi lub pozostającymi pod wpływem okresowych spływów wód powierzchniowych albo ruchomych wód gruntowych. Łęgi dębowo-wiązowo-jesionowe są w Polsce wyraźnie zróżnicowane na dwie grupy: łęgi w dolinach wielkich rzek, w których podstawowym czynnikiem ekologicznym są okresowe zalewy wodami rzecznyymi, oraz łęgi poza dolinami, zajmujące stanowiska w dolinkach małych cieków, np. wilgotnych i żyznych zagłębieniach. Typowy łęg dębowo-wiązowo-jesionowy jest zbiorowiskiem o zróżnicowanej strukturze pionowej i przestrzennej z wyraźnie zaznaczoną zmiennością sezonową. W postaci najlepiej wykształconej drzewostan ma na ogół niezbyt duże zwarcie (do 60%). Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe stwierdzono jedynie w okolicach Soboty w miejscu połączenia się koryt rzeki Bzury i Mrogi. Siedlisko 91F0 zajmuje powierzchnię około 2 ha. W drzewostanie dominuje dąb, wiąz i olcha. Obecny jest również klon jesionolistny *Acer negundo* (gatunek inwazyjny). Runo jest ubogie w gatunki charakterystyczne. Płaty siedliska odznaczają się dużym udziałem gatunków inwazyjnych, przede wszystkim niecierpka drobnokwiatowego *Impatiens parviflora*. Koryto rzeczne nie ma uregulowanego charakteru, jednak obecna jest zastawka spiętrzająca.

Ranga w obszarze – średnia.

4038 Czerwończyk fioletek *Lycaena helle*

W trakcie badań prowadzonych na potrzeby opracowania pt. „Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony na terenie obszarów Natura 2000 w województwie łódzkim. Część II. Pradolina Bzury-Neru PLH100006”, nie stwierdzono występowania gatunku w obszarze. Nie stwierdzono również siedlisk mogących stanowić refugia czerwończyka fioletka [17]. Dostępne dane literaturowe z ostatnich 20 lat nie wskazują na występowanie gatunku w przedmiotowym obszarze. W związku z powyższym uznanie czerwończyka fioletka za przedmiot ochrony obszaru należy uznać za pierwotny błąd naukowy. Wniosek o usunięcie gatunku z listy przedmiotów ochrony obszaru oczekuje na akceptację Komisji Europejskiej.

060 Czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*

Populacja – ocena C

Stopień zachowania – ocena C

Izolacja – ocena C

Ocena ogólna – C

Gatunek stwierdzany na całym obszarze Pradoliny Bzury-Neru PLH100006. Liczniej stwierdzany w części zachodniej, szczególnie w okolicach miejscowości Łęka -Nagórki. Obszar oferuje dogodne siedliska dla tego gatunku - trwałe użytki zielone uprawiane ekstensywnie. Nawet w fragmentach doliny z dominującą gospodarką intensywną znajdują się fragmenty użytkowane ekstensywnie, nieużytkowane lub zbiorowiska na skraju rowów, kanałów. Pomimo że czerwończyk nieparek jest gatunkiem rozpowszechnionym w skali kraju to Pradolina –Bzury Neru PLH100006 jest ważną ostoją tego gatunku. Pradolina jest największym obszarem z dominującą gospodarką łąkową w centralnej Polsce. Obszar jest ważnym miejscem dla populacji czerwończyka nieparka, znajduje się w dolinie dwóch dużych rzek regionu wzdłuż których mogą migrować osobniki z tutejszej populacji i zasilać populacje sąsiednie.

Ryby i minogi

O wyjątkowej wartości obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru dla ryb i minogów stanowi przede wszystkim gęsta sieć naturalnych cieków i sztucznych kanałów odwadniająca bagienny obszar. Cieki te są cennym siedliskiem gatunków stagonofilnych ryb, w tym głównie piskorza *Misgurnus fossilis*. Obfita roślinność naczyniowa i głębokie pokłady organicznych osadów stwarzają idealne warunki do wypełnienia wszelkich życiowych potrzeb, w tym do odbycia tarła, podchowu narybku i wzrostu osobników dorosłych oraz powodują, że lokalne populacje piskorza osiągają niespotykane w innych ciekach zagęszczenia. Głównym zagrożeniem dla ichtiofauny może być przede wszystkim niewłaściwie prowadzona gospodarka utrzymaniowa na sztucznych urządzeniach wodnych (kanałach).

Na podstawie wyników inwentaryzacji ichtiologicznej prowadzonej na potrzeby opracowania projektu planu zadań ochronnych (PZO) obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Pradolina Bzury-Neru PLH100006 (lipiec 2013 r., 12 stanowisk rozmieszczonych wzdłuż Neru, Bzury i wzdłuż sztucznych kanałów odwadniających obszar) oraz po przeanalizowaniu publikowanych i niepublikowanych informacji o aktualnym stanie ichtiofauny rzek: Ner i Bzura, na odcinkach leżących na terenie obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Pradolina Bzury-Neru PLH100006 stwierdzono konieczność aktualizacji Standardowego Formularza Danych.

1096 Minóg strumieniowy *Lampetra planeri*

W trakcie badań prowadzonych na potrzeby opracowania pt. „Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony na terenie obszarów Natura 2000 w województwie łódzkim. Część II. Pradolina Bzury-Neru PLH100006”, nie stwierdzono występowania gatunku w obszarze [17]. Wyniki te nie są sprzeczne z danymi literaturowymi, wcześniejsze badania również nie wykazały obecności minoga strumieniowego w obszarze [49, 50]. Co istotne autorzy zacytowanego artykułu dokonali bardzo szczegółowych badań ichtiofauny rzeki Bzury, w trakcie których zidentyfikowali w niej łącznie 32 gatunki ryb. W Nerze ci sami autorzy zidentyfikowali łącznie 25 gatunków ryb. Nie stwierdzili minoga strumieniowego [49, 50]. Gatunek prawdopodobnie nie występował historycznie w Nerze, Bzurze ani ich dopływach (w ciągu ostatnich 30 lat) [17]. W związku z powyższym uznanie minoga strumieniowego za przedmiot ochrony obszaru należy uznać za pierwotny błąd naukowy. Wniosek o usunięcie gatunku z listy przedmiotów ochrony obszaru oczekuje na akceptację Komisji Europejskiej.

1145 Piskorz *Misgurnus fossilis*

Populacja – ocena B

Stopień zachowania – ocena B

Izolacja – ocena C

Ocena ogólna – B

Wizja terenowa, przeprowadzona w ramach opracowywania planu zadań ochronnych (PZO), wykazała obecność bardzo licznych siedlisk piskorza w sztucznych kanałach odwadniających dolinę. Gatunek odnotowywany był dodatkowo w ciekach głównych: Nerze i Bzurze. Piskorz obecny był na każdym z 12 kontrolowanych podczas wizji terenowej stanowisk [6]. Preferencje siedliskowe piskorza predestynują go do zasiedlania wód stojących bądź wolno płynących, w tym naturalnych zbiorników wody stagnującej i kanałów. Siedliska gatunku w przedmiotowym obszarze zachowane są w dobrym stanie. Populacje piskorza osiągają w kanałach niespotykane w skali Polski średnie zagęszczenia (do kilku osobników na każdy m² cieku). Przedmiotowy obszar jest, w skali centralnej Polski, wyjątkowym miejscem występowania piskorza. Siedliska bardzo liczne, dobrze zachowane. Struktura lokalnych populacji jest bardzo dobrze wykształcona, odnotowywane są osobniki należące do wszystkich grup wielkościowych/wiekowych. Z uwagi na charakter siedlisk (sztuczne urządzenia wodne) zachowanie populacji piskorza zależy od właściwie prowadzonych prac utrzymaniowych kanałów. Struktura populacji właściwa. Mimo istniejących przegród istnieje możliwość ewentualnej migracji gatunku na stosunkowo długich odcinkach cieku.

1149 Koza *Cobitis taenia*

Populacja – ocena C

Stopień zachowania – ocena C

Izolacja – ocena C

Ocena ogólna – C

Wizja terenowa, przeprowadzona w ramach opracowywania planu zadań ochronnych (PZO), wykazała obecność populacji kozy, zasiedlającej 4 z 12 kontrolowanych stanowisk [6]. W szczególności koryto główne rzeki Bzury, oraz jej dopływy obfitują w odpowiednie, potencjalne siedliska kozy zachowane w dobrym stanie. Struktura populacji właściwa. Mimo istniejących przegród istnieje możliwość ewentualnej migracji gatunku na stosunkowo długich odcinkach cieku.

5339 Różanka *Rhodeus sericeus amarus*

Populacja – ocena C

Stopień zachowania – ocena C

Izolacja – ocena C

Ocena ogólna – C

Wizja terenowa, przeprowadzona w ramach opracowywania planu zadań ochronnych (PZO), wykazała obecność populacji różanki na jednym stanowisku [6], jednak niepublikowane dane z roku 2013 (Uniwersytet Łódzki) wskazują na obecność ryby na badanych stanowiskach wzdłuż niemal całego koryta Bzury, oraz na obecność licznych, odpowiednich siedlisk na obszarze mającym znaczenie dla Wspólnoty Pradolina Bzury-Neru PLH100006. Przedmiotowy obszar może być typowym miejscem występowania różanki. Ichtiofauna głównych cieków obszaru (Ner i Bzura) podlega obecnie naturalnej odbudowie. Stosunkowo liczne są miejsca o spowolnionym przepływie (preferowanym przez stagnofilną różankę) będące potencjalnym miejscem bytowania ryby. Ich stan zachowania na chwilę obecną jest dobry. Mimo istniejących przegród istnieje możliwość ewentualnej migracji gatunku na stosunkowo długich odcinkach cieku.

1188 Kumak nizinny *Bombina bombina*

Populacja – ocena B

Stopień zachowania – ocena B

Izolacja – ocena C

Ocena ogólna – C

Kumak jest płazem typowo wodnym, tylko czasami wychodzi na brzeg. Jest to gatunek ciepłolubny spotykany w kraju w rozproszeniu głównie na niżu oraz rzadziej na pogórzu. Unika wody płynącej oraz zimnych i głębokich jezior. Preferuje ciepłe, płytkie i czyste wody obfitujące w roślinność i glony, tj. jeziorka i stawy, ale także oczka wodne, starorzecza, glinianki, żwirownie czy inne bardzo małe okresowo zalewane zbiorniki bądź łąki. Kumak w dogodnych warunkach rozmnaża się w nawet bardzo małych zbiornikach wodnych. Przebywają raczej na płycznach. Zimują w norach ziemnych. Szeroko rozpowszechniony w całej pradolinie. Głosy godowe samców odnotowane z dużych powierzchni zalanych dolin rzecznych.

1166 Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*

Populacja – ocena C

Stopień zachowania – ocena C

Izolacja – ocena C

Ocena ogólna – C

Traszka występuje w całym kraju, poza najwyższymi położonymi terenami górskimi. W okresie godowym spotkać ją można w różnego rodzaju zbiornikach wodnych, tj. stawy, starorzecza, żwirownie czy sadzawki. Unika wody płynącej, preferuje raczej większe stawy z gęstą roślinnością i o mulistym dnie. Poza okresem godowym większość traszek przebywa zazwyczaj w wilgotnych miejscach w pobliżu zbiorników wodnych, tj. cieniste lasy, łąki, pastwiska czy polany. Część samców zostaje w wodzie aż do zimy często tam spędzając sen zimowy zagrzebane w mule na dnie zbiornika. Te, które wyszły na ląd zimują zazwyczaj zagrzebane w rozmaitych norach, których raczej same nie wykopują – korzystają z już istniejących schronień.

1355 Wydra *Lutra lutra*

Populacja – ocena C

Stopień zachowania – ocena B

Izolacja – ocena C

Ocena ogólna – C

Wydra występuje na obszarze całego kraju. Silnie związana jest ze środowiskiem wodnym. Spotkać ją można nad brzegami różnych zbiorników wodnych lub rzek czy potoków. Zamieszkuje nory, które kopie w zarośniętych krzakami i drzewami brzegach lub groblach. Otwór wejściowy do nory znajduje się pod powierzchnią wody. Wydra doskonale pływa i nurkuje. Poluje głównie na ryby pod wodą lub zimą pod lodem. Dietę uzupełnia rakami, dużymi owadami, ślimakami, żabami, bardzo rzadko gryzoniami czy ptakami bądź ich jajami. Wydry, poza okresem godowym i z wyjątkiem samic wychowujących młode, prowadzi samotny tryb życia. Ślady przebywania oraz osobniki notowane wzdłuż rzek przepływających przez omawiany obszar.

1337 Bóbr *Castor fiber*

Populacja – ocena C

Stopień zachowania – ocena B

Izolacja – ocena C

Ocena ogólna – C

Jest to gryzoń preferujący żyzne tereny raczej nizinne, ale spotyka się go także w górach. Liczebność bobrów w Polsce spadała przez wieki i jeszcze w ubiegłym stuleciu był zagrożony wyginieciem. Teraz, dzięki reintrodukcjom, przesiedlaniu i naturalnym migracjom osobników oraz zdolności przystosowania się do różnych warunków, populacja bobra się odbudowała. Gatunek ten występuje niemal w całym kraju choć nadal najliczniej w Polsce północno-wschodniej. Zasiadła strefę przybrzeżną rzek i cieków, których przepływ pozwala na spiętrzanie wody, jezior, zalewów, stawów i rozlewisk nierzadko przez siebie tworzonych. Może dobrze funkcjonować w małych zbiornikach, czy rozlewiskach o ile dostępność pokarmu jest wystarczająca. Żywią się liśćmi, gałęziami i korą drzew. Bobry kopią nory, tworzą żeremia i potrafią budować tamy, w celu podniesienia bądź wyrównania stanu wody. Ślady obecności bobrów stwierdzono wzdłuż rzek i mniejszych cieków wodnych przepływających przez omawiany obszar.

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży (negatywny) wpływ na obszar (wg kodów oddziaływań).

J02 (H b), spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych

J02.01 (H b), zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie

A02 (H i), zmiana sposobu uprawy

H01 (M b), zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych)

K01 (H b), abiotyczne (powolne) procesy naturalne

K02.01 (M i), zmiana składu gatunkowego (sukcesja)

A02 (M i), zmiana sposobu uprawy

I01 (M b), nierodzące gatunki zaborcze

I02 (M b), problematyczne gatunki rodzime

A04.01 (M i), wypas intensywny

G05.04 (M i), wandalizm
B02.02 (M i), wycinka lasu
H01.08 (M o), rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych
E01.04 (M b), inne typy zabudowy
K04.01 (M i), konkurencja
B01.01 (L i), zalesianie terenów otwartych (drzewa rodzime)
D01.05 (L i), mosty, wiadukty
G01.08 (L o), inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku
M01.02 (L b), susze i zmniejszenie opadów
B02.04 (L i), usuwanie martwych i umierających drzew

Oznaczenie czynników (poza kodami oddziaływań)
poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.
i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

Obszar Natura 2000 PLB100001 "Pradolina Warszawsko-Berlińska" **Charakterystyka obszaru**

Obszar obejmuje odcinek Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej pomiędzy Łowiczem a Dąbiem (długości około 80 km, o średniej szerokości 2 km). W obrębie obszaru specjalnej ochrony ptaków Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001 znajduje się obszar „siedliskowy” Pradolina Bzury-Neru PLH100006. Decydującą rolę w ukształtowaniu powierzchni omawianego obszaru odegrała tzw. epoka lodowa, która spowodowała przekształcenie wcześniejszej rzeźby terenu. Główne rysy współczesnego układu pradoliny powstały w okresie zlodowacenia środkowopolskiego stadium Warty. Ostatecznie, dolinę uformowało zlodowacenie bałtyckie, którego faza leszczyńska nadała temu terenowi dzisiejszy kształt. Pozostałością po tych procesach są przede wszystkim formy wypukłe, tj. Wzgórza Domaniewickie, Góra Św. Małgorzaty, czy Morena Kutnowska. Charakterystyczną cechą obszaru jest obecność szerokiej na kilka kilometrów płaskiej pradoliny usytuowanej równoleżnikowo. Płaskie, zatorfione dno tego obszaru ciągnie się od Soboty w kierunku zachodnim, przecina wododział Wisły i Odry, sięgając miejscowości Dąbie. Dno pradoliny ujęte jest w wyraźne krawędzie. W najwęższym miejscu, w okolicach wsi Dobrogosty, pradolina ma ok. 1 km szerokości. Rozszerza się stopniowo w kierunku wschodnim by osiągnąć szerokość kilku kilometrów w okolicach Piątku i Łowicza. Pradolina odwadniana jest przez dwie rzeki: płynący na zachód Ner, należący do dorzecza Odry oraz płynącą na wschód, należącą do dorzecza Wisły – Bzurę. Ner, który odwadnia zachodnią część pradoliny płynie sztucznym, wyprostowanym korytem. Wpływając do pradoliny rzeka zmienia kierunek z południkowego na równoleżnikowy. W początkowym swym odcinku biegnącym przez obszar Natura 2000, tj. od wsi Parski do Leszna, Ner płynie wśród rozległych łąk kośnych, pastwisk i turzycowisk. Na odcinku od wsi Kosew do Grodziska w dolinie rzeki występują liczne szpalery drzew oddzielające poszczególne kwatery wypasu bydła oraz niewielkie zadrzewienia topolowe i wierzbowe. W bezpośredniej bliskości koryta rzeki rosną pozostałości dawnych lasów łęgowych. Północna część doliny, w okolicy wsi Nagórki, zajęta jest przez rozległe turzycowiska i łąki kośne pozbawione zadrzewień. W dalszym odcinku doliny Neru, w okolicach Dąbia, teren jest silnie przekształcony. Dno pradoliny poprzecinane jest mozaiką kanałów, zadrzewień i dołów potorfowych w różnych fazach sukcesji. Występują tu również duże połączenia trzcinowisk, leżące po obu stronach koryta rzeki. Dolina Neru w granicach ostoi odwadniana jest dodatkowo przez dwa kanały melioracyjne: leżący po południowej stronie rzeki Kanał Niemiecki i Kanał Królewski - usytuowany po stronie północnej.

Bzura wpływa do ostoi na peryferiach Łęczycy, gdzie zmienia swój bieg z południkowego na równoleżnikowy i płynie dalej ku północnemu-wschodowi w kierunku Wisły. Podobnie jak w przypadku Neru, koryto rzeki jest silnie przekształcone. W połowie lat 80. XX w. na tym terenie wykonano prace melioracyjne. Efektem ich była całkowita regulacja koryta rzeki, usunięcie nadrzecznych drzew i krzewów oraz podniesienie dna koryta w stosunku do dna pradoliny. Odcinek obszaru Natura 2000 odwadniany przez Bzurę uległ silniejszym przekształceniom pochodzenia antropogenicznego w stosunku do obszaru zachodniego, odwadnianego przez Ner. Wykonane prace melioracyjne spowodowały znaczne osuszenie dna pradoliny, a co za tym idzie degradację pokładów torfu i zanik naturalnych zbiorowisk roślinnych. Początkowy odcinek doliny Bzury, leżący między Łęczycą a Dobrogostami, zajmują suche, wielogatunkowe łąki kośne i pastwiska. W wielu miejscach zaorano obszar łąk w celu uprawy zbóż. Poczynając od wsi Rybitwy aż do wsi Ktery dolina staje się bardziej podmokła, a suche łąki ustępują zaroślom łoży, szuwarom turzycowym i trzcinowiskom. Rozległe łożowiska, przedzielone obszarami turzycowisk i wilgotnych łąk ciągną się dalej na wschód aż do wsi Orłów. Na odcinku od Soboty do Łowicza, dolina staje się ponownie sucha, a turzycowiska i wilgotne łąki ustępują miejsca zdegradowanym zbiorowiskom trawiastym. Odcinek Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej zajęty przez dolinę Bzury charakteryzuje się występowaniem kompleksów leśnych leżących w dolinie lub na jej krawędzi. Największe z nich znajdują się koło wsi Ktery, Goślub, Młogoszyn i Pęcławice.

Elementem antropogenicznym lecz na stałe wpisanym w krajobraz i przyrodę pradoliny są stawy rybne: Walewice, Psary, Okręt i Rydwan. Kompleksy stawów rybnych znajdują się w wschodniej części obszaru, na południe od Bzury. Stanowią one istotną w skali Polski ostoję ptaków wodno-błotnych, ważną szczególnie podczas wiosennych i jesiennych przelotów. Przenikanie się przyrody i efektów działalności gospodarczej człowieka w granicach Pradoliny zaowocowało wytworzeniem się specyficznej mozaiki siedlisk przyrodniczych złożonych z łąk, pastwisk, pól uprawnych, turzycowisk, zarośli wierzbowych, łągów, starorzeczy, stawów i cieków. Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001 mimo niemal tysiącletniego użytkowania gospodarczego, stanowi ważną w skali regionu, kraju i sieci obszarów Natura 2000, ostoję różnorodności biologicznej.

Jakość i znaczenie

Zawiera ostoje ptasie IBA Dolina Neru PL079 oraz Dolina Bzury PL080. Obszar stanowi bardzo ważną ostoję ptaków wodno-błotnych. Występuje, co najmniej 57 gatunków ptaków z Załącznika „dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE” z czego 26 to gatunki lęgowe. Gniazduje 10 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 0,5% populacji krajowej następujących gatunków zagrożonych w skali globalnej (C1): rycyk, kulik wielki (PCK) oraz wodniczka. Ponadto w jego obrębie gniazduje co najmniej 1% populacji krajowej (C3 i C6) następujących gatunków ptaków: gęgawa, cyranka, płaskonos, krakwa, perkozek, bąk (PCK), błotniak stawowy, błotniak łąkowy, kropiatka, zielonka, wodnik, rybitwa białowaśa (PCK), rybitwa białoskrzydła (PCK), krwawodziób, podróżniczek (PCK), brzęczka, remiz, wąsatka (PCK), dziwonia; a powyżej 0,5% - czernica, głowienka, perkoz dwuczuby, perkoz rdzawoszyi, zausznik, bielik, pustułka, kokoszka, łyska, kszczyk, dudek; stosunkowo wysoką liczebność osiągają: bocian biały, czajka, derkacz (gatunek zagrożony w skali globalnej) i żuraw. W okresie wędrowek występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrowskiego (C3) gęsi zbożowej, gęsi białoczelnej, siewki złotej i łabędzia czarnodziobego.

A043 gęś gęgawa *Anser anser* – ocena ogólna B, w tym:

Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone plamowo na całym terenie ostoi z najważniejszym skupieniem liczącym około 85-100 par na zalewowym odcinku doliny Neru, w okolicach Dąbia, Kupinina i Krzewa. Kolejnych kilkanaście par gniazduje w dolinie Neru koło Nagórek oraz Błonia. Ponadto na dużych kompleksach stawów rybnych związanych z doliną Bzury, Bobrówki i Mrogi oraz na torfowiskach doliny Bzury łącznie około 75 par. W tej części obszaru gęgawa najliczniejsza na kompleksie Okręt-Rydwan, gdzie stwierdzono ponad 50 par. Łączna liczebność na terenie ostoi ok. 190 par co stanowi ok. 6% krajowej populacji lęgowej (wg Sikora i in. 2007, Wilk i in. 2010, Janiszewski 2014 – ocena B).

Zachowanie: ocena B, w tym: Stopień zachowania siedliska II – elementy zachowane w dobrym stanie (szerokie pasy szuwarów i roślinności bagiennej porastające brzegi zbiorników wodnych i torfowiska);

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C.

A039 gęś zbożowa *Anser fabalis* – ocena ogólna C, w tym:

Ptaki z populacji przelotnej związane są z rozlewiskami na terenach torfowisk i stawami rybnymi, stanowiącymi noclegowiska i miejsca wypoczynku dziennego oraz z terenami użytków zielonych i pól uprawnych będących miejscami żerowania w dolinie rzecznej oraz w jej strefie krawędziowej. Szczególnie licznie pojawia się wiosną na rozlewiskach Neru między Kupininem i Nagórkami oraz w dolinie Bzury na wysokości Kter, Młogoszyna i Orłowa. Łączna liczebność na terenie ostoi do 7450 osobników, co stanowi ponad 1% populacji biogeograficznej i szlaku wędrowskiego (wg Wilk i in. 2010) – ocena C.

Zachowanie: ocena B, w tym: Stopień zachowania siedliska: II – elementy zachowane w dobrym stanie, rozległe tereny płytkich rozlewisk oraz obszary użytków zielonych w dolinie rzecznej, stawy rybne;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C.

A041 gęś białoczelna *Anser albifrons* – ocena ogólna C, w tym:

Ptaki z populacji przelotnej związane są z rozlewiskami na terenach torfowisk i stawami rybnymi, stanowiącymi noclegowiska i miejsca wypoczynku dziennego, oraz z terenami użytków zielonych i pól uprawnych będących miejscami żerowania w dolinie rzecznej oraz w jej strefie krawędziowej. Szczególnie licznie pojawia się wiosną na rozlewiskach Neru między Kupininem i Nagórkami oraz w dolinie Bzury na wysokości Kter, Młogoszyna i Orłowa. Łączna liczebność na terenie ostoi do 20 500 osobników, co stanowi ok. 1,5% populacji biogeograficznej i 2% szlaku wędrowskiego (wg Wilk i in. 2010).

Zachowanie: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: II – elementy zachowane w dobrym stanie, rozległe tereny płytkich rozlewisk i obszary użytków zielonych w dolinie rzecznej; stawy rybne;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C.

A037 łabędź czarnodzioby *Cygnus columbianus bewickii* – ocena ogólna C, w tym:

Ptaki z populacji przelotnej związane są ze stawami rybnymi, czasem rozlewiskami na terenach torfowisk stanowiącymi noclegowiska i miejsce wypoczynku dziennego oraz z terenami użytków zielonych i pól uprawnych będących miejscami żerowania w dolinie rzecznej oraz w jej strefie krawędziowej. Szczególnie licznie pojawia się wiosną na kompleksach stawów rybnych. Maksymalna stwierdzona jednorazowa liczebność na terenie ostoi wynosiła 185 osobników, co stanowi niespełna 1% populacji biogeograficznej i szlaku wędrowskiego (wg Wilk i in. 2010). Jednak wg oceny eksperckiej, biorąc pod uwagę długość okresu migracji i tempo wymiany osobników na pewno łącznie korzysta z ostoi cn.. 210 osobników, czyli ok. 1% populacji biogeograficznej i szlaku wędrowskiego.

Zachowanie: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: II – elementy zachowane w dobrym stanie, stawy rybne oraz rozległe tereny płytkich rozlewisk i tereny użytków zielonych w dolinie rzecznej;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C.

A051 krakwa *Anas strepera* ocena ogólna B, w tym:

Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone plamowo, głównie na zalewowym odcinku doliny Neru, w okolicach Dąbia, Kupinina i Krzewa oraz na niektórych kompleksach stawów rybnych (Walewice i Borów). Łączna liczebność na terenie ostoi 30-45 par, co stanowi 1,5-2,5% krajowej populacji lęgowej (wg Sikora i in. 2007, Wilki in. 2010, Janiszewski i in. 2014) – ocena B.

Zachowanie: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: II – elementy zachowane w dobrym stanie: rozległe tereny płytkich rozlewisk w dolinie rzecznej oraz stawy rybne;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C.

A055 cyranka *Anas querquedula* – ocena ogólna B, w tym:

Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone na terenie całej ostoi za wyjątkiem jego najbardziej wysuniętej na wschód i przesuszonej części pomiędzy Sobocką Wsią a Łowiczem Najliczniejsza w dolinie Neru, pomiędzy Dąbiem a Leszmem. Łączna liczebność na terenie ostoi 60-70 par, co stanowi 3-3,5% krajowej populacji lęgowej (wg Sikora i in. 2007, Wilk i in. 2010, Janiszewski i in. 2014) – ocena B.

Zachowanie: ocena C, w tym:

Stopień zachowania siedliska: III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane: rozległe, otwarte, tereny podmokłe sąsiadujące z płytkimi rozlewiskami oraz stawami rybnymi;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C.

A056 płaskonos *Anas clypeata* – ocena ogólna B, w tym:

Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone plamowo, głównie na zalewowym odcinku doliny Neru, w okolicach Dąbia, Kupinina i Krzewa oraz na kilku stanowiskach związanych z doliną Bzury. Łączna liczebność na terenie ostoi 30-40 par, co stanowi 2-2,5% krajowej populacji lęgowej (wg Sikora i in. 2007, Wilk i in. 2010, Janiszewski i in. 2014) – ocena B.

Zachowanie: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane: rozległe, otwarte, tereny podmokłe sąsiadujące z płytkimi rozlewiskami oraz stawami rybnymi;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C.

A059 głowienka *Aythya ferina* – ocena ogólna C, w tym:

Ptaki z populacji lęgowej tylko w dolinie Neru oraz na dużych kompleksach stawów rybnych związanych z doliną Bzury, Bobrówki i Mrogi. Łączna liczebność na terenie ostoi 80-115 par, co stanowi ok. 0,5% krajowej populacji lęgowej (wg Sikora i in. 2007, Wilk i in. 2010, Janiszewski i in. 2014) – ocena C.

Zachowanie: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: II – elementy zachowane w dobrym stanie; kompleksy stawów rybnych oraz torfianek o brzegach obficie porośniętych roślinnością szuwarową i bagienną;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C.

A061 czernica *Aythya fuligula* – ocena ogólna C, w tym:

Ptaki z populacji lęgowej głównie w dolinie Neru oraz na dużych kompleksach stawów rybnych związanych z doliną Bzury, Bobrówki i Mrogi. Łączna liczebność na terenie ostoi 100-145 par, co stanowi ok. 0,6-1% krajowej populacji lęgowej (wg Sikora i in. 2007, Wilk i in. 2010, Janiszewski i in. 2014) – ocena C.

Zachowanie: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: II – elementy zachowane w dobrym stanie; kompleksy stawów rybnych oraz torfianek o brzegach obficie porośniętych roślinnością szuwarową i bagienną;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C.

A004 perkozek *Tachybaptus ruficollis* – ocena ogólna C, w tym:

Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone na terenie całej ostoi za wyjątkiem jego najbardziej wysuniętej na wschód i przesuszonej części pomiędzy Walewicami a Łowiczem. Łączna liczebność na terenie ostoi 130 par, co stanowi ok. 1,5% krajowej populacji lęgowej (wg Sikora i in. 2007, Wilk i in. 2010, Janiszewski i in. 2014) – ocena C.

Zachowanie: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: I – elementy zachowane w doskonałym stanie; szuwały i roślinność bagienna porastające brzegi zbiorników wodnych;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C.

A005 Perkoz dwuczuby *Podiceps cristatus* – ocena ogólna C, w tym:

Ptaki z populacji lęgowej związane niemal wyłącznie z kompleksami stawów rybnych w dolinie Bzury, Bobrówki i Mrogi. Łączna liczebność na terenie ostoi 115 par, co stanowi ok. 0,75% krajowej populacji lęgowej (wg Sikora i in. 2007, Wilk i in. 2010, Janiszewski i in. 2014) – ocena C.

Zachowanie: ocena A, w tym:

Stopień zachowania siedliska: I – elementy zachowane w doskonałym stanie; szuwały i roślinność bagienna porastające brzegi stawów rybnych;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C.

A006 perkoz rdzawoszyi *Podiceps grisegena* – ocena ogólna C, w tym:

Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone plamowo na terenie ostoi w dolinie Neru koło Kupinina oraz na dużych kompleksach stawów rybnych związanych z doliną Bzury, Bobrówki i Mrogi. Łączna liczebność na terenie ostoi około 15 par, co stanowi ok. 0,75% krajowej populacji lęgowej (wg Sikora i in. 2007, Wilk i in. 2010, Janiszewski i in. 2014) – ocena C.

Zachowanie: ocena A, w tym:

Stopień zachowania siedliska: II – elementy zachowane w dobrym stanie; szuwały i roślinność bagienna porastające brzegi torfianek i stawów rybnych;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C.

A008 zausznik *Podiceps nigricollis* – ocena ogólna C., w tym:

Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone plamowo na terenie ostoi w dolinie Neru koło Kupinina oraz na dużych kompleksach stawów rybnych związanych z doliną Bzury, Bobrówki i Mrogi. Łączna liczebność na terenie ostoi do około 20 par, co stanowi ok. 0,5% krajowej populacji lęgowej (wg Sikora i in. 2007, Wilk i in. 2010, Janiszewski i in. 2014) – ocena C.

Zachowanie: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane; szuwały i roślinność bagienna porastające brzegi torfianek i stawów rybnych, zanik kolonii śmieszki, warunkujących gniazdowanie większej liczby par zausznika;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C.

A021 bąk *Botaurus stellaris* – ocena ogólna C w tym:

Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone plamowo na terenie ostoi na torfowiskach w dolinie Neru i Bzury oraz na dużych kompleksach stawów rybnych związanych z doliną Bzury, Bobrówki i Mrogi. Łączna liczebność na terenie ostoi 41 samców, co stanowi ok. 1% krajowej populacji lęgowej (wg Sikora i in. 2007, Wilk i in. 2010, Janiszewski i in. 2014) – ocena C.

Zachowanie: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: II – elementy zachowane w dobrym stanie; szerokie pasy szuwarów i roślinności bagiennej porastające brzegi zbiorników wodnych i torfowiska;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C

A075 bielik *Haliaeetus albicilla* – ocena ogólna C w tym:

Ptaki z populacji lęgowej gniazdują w niewielkich kompleksach leśnych - jedno ze stanowisk zlokalizowane w dolinie Neru, pozostałe trzy w dolinie Bzury na odcinku Łęczycza – Sobota. Ponadto w przypadku dwóch dalszych par mimo, że gniazda zlokalizowane są poza granicami OSO, granice rewiru lęgowego obejmują duże fragmenty ostoi i jak należy przypuszczać tam też znajdują się główne żerowiska obu par. Łączna liczebność na terenie ostoi - 4 pary – ocena C.

Zachowanie: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: II – elementy zachowane w dobrym stanie; lasy stanowiące miejsca gniazdowania i stawy rybne oraz otwarte tereny podmokłe będące żerowiskami;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C

A081 błotniak stawowy *Circus aeruginosus* - ocena ogólna C w tym:

Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone na terenie całej ostoi za wyjątkiem jego najbardziej wysuniętej na wschód i przesuszonej części pomiędzy Walewicami a Łowiczem. Łączna liczebność na terenie ostoi - 80 par, co stanowi 1,2% (wg Sikora i in. 2007, Wilk i in. 2010, Janiszewski i in. 2014) – ocena C.

Zachowanie: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: II – elementy zachowane w dobrym stanie; pasy szuwarów i roślinności bagiennej porastające brzegi zbiorników wodnych i torfowiska oraz otwarte tereny przesuszone i podmokłe będące

żerowiskami;
Możliwość odtworzenia: nie oceniano;
Izolacja: ocena C

A084 błotniak łąkowy *Circus pygargus* – ocena ogólna C w tym:

Ptaki z populacji łąkowej rozmieszczone na terenie całej ostoi z kilkoma wyraźnymi skupieniami zwłaszcza w dolinie Bzury. Łączna liczebność na terenie ostoi - 28 par, co stanowi ponad 2% krajowej populacji łąkowej (wg Sikora i in. 2007, Wilk i in. 2010, Janiszewski i in. 2014) – ocena B.

Zachowanie: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: II – elementy zachowane w dobrym stanie; pasy szuwarów i roślinności bagiennej porastające torfowiska oraz otwarte tereny przesuszone i podmokłe będące żerowiskami;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C

A118 wodnik *Rallus aquaticus* - ocena ogólna C w tym:

Ptaki z populacji łąkowej rozmieszczone plamowo na terenie ostoi na torfowiskach w dolinie Neru i Bzury oraz na dużych kompleksach stawów rybnych związanych z doliną Bzury, Bobrówki i Mrogi. Łączna liczebność na terenie ostoi ok. 95 par, co stanowi ok. 1% krajowej populacji łąkowej (wg Sikora i in. 2007, Wilk i in. 2010, Janiszewski i in. 2014) – ocena C.

Zachowanie: ocena C, w tym:

Stopień zachowania siedliska: III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane; szerokie pasy szuwarów i roślinności bagiennej porastające brzegi zbiorników wodnych i torfowiska;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C

A119 kropiatka *Porzana porzana* – ocena ogólna B.

Rozmieszczona plamowo na terenie pradoliny na torfowiskach w dolinie Neru i Bzury oraz na dużych kompleksach stawów rybnych związanych z doliną Bzury i Bobrówki. Brak jej na odcinku Walewice – Łowicz. Łączna liczebność na terenie ostoi do 55 par, co stanowi ponad 2% krajowej populacji łąkowej (wg Sikora i in. 2007, Wilk i in. 2010, Janiszewski i in. 2014) – ocena C.

Zachowanie: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane; turzycowiska porastające torfowiska i brzegi stawów rybnych;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C

A120 zielonka *Porzana parva* – ocena ogólna C, w tym:

Ptaki z populacji łąkowej rozmieszczone w dużym rozproszeniu na terenie ostoi, na torfowiskach w dolinie Neru i Bzury oraz na kompleksach stawów rybnych związanych z doliną Bzury i Bobrówki. Łączna liczebność na terenie ostoi ok. 10 par, co stanowi blisko 1% krajowej populacji łąkowej (wg Sikora i in. 2007, Wilk i in. 2010, Janiszewski i in. 2014) – ocena C.

Zachowanie: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane; pasy szuwarów pałkowych porastające brzegi stawów rybnych i torfianek;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C

A122 derkacz *Crex crex* – ocena ogólna C, w tym:

Ptaki z populacji łąkowej rozmieszczone dość nierównomiernie na obszarze ostoi, niemal wyłącznie w dolinie Neru oraz w dolinie Bzury pomiędzy Łęczycą i Sobotą. Łączna liczebność na terenie ostoi ok. 85-110 par, co stanowi ponad 0,3% krajowej populacji łąkowej (wg Sikora i in. 2007, Wilk i in. 2010, Janiszewski i in. 2014) – ocena C.

Zachowanie: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: II – elementy zachowane w dobrym stanie; otwarte obszary porośnięte roślinnością zielną o różnym stopniu uwilgotnienia;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C

A123 kokoszka *Gallinula chloropus* - ocena ogólna C, w tym:

Ptaki z populacji łąkowej rozmieszczone plamowo na terenie ostoi na torfowiskach w dolinie Neru i Bzury oraz na dużych kompleksach stawów rybnych związanych z doliną Bzury, Bobrówki i Mrogi. Łączna liczebność na terenie ostoi 75 par, co stanowi ok. 0,75% krajowej populacji łąkowej (wg Sikora i in. 2007, Wilk i in. 2010, Janiszewski i in. 2014) – ocena C.

Zachowanie: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: II – elementy zachowane w dobrym stanie; obszary szuwarów, roślinności bagiennej i podtopionych krzewów porastające brzegi zbiorników wodnych i torfowiska;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C

A125 łyska *Fulica atra* – ocena ogólna C, w tym:

Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone plamowo na terenie ostoi na torfowiskach w dolinie Neru i Bzury oraz na dużych kompleksach stawów rybnych związanych z doliną Bzury, Bobrówki i Mrogi. Łączna liczebność na terenie ostoi 700 par, co stanowi ok. 0,75% krajowej populacji lęgowej (wg Sikora i in. 2007, Wilk i in. 2010, Janiszewski i in. 2014) – ocena C.

Zachowanie: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: II – elementy zachowane w dobrym stanie; obszary szuwarów i roślinności bagiennej porastające brzegi zbiorników wodnych i torfowiska;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C

A140 siewka złota *Pluvialis apricaria* – ocena ogólna C, w tym:

Ptaki z populacji przelotnej związane są z terenami otwartych torfowisk na dnie doliny Bzury i Neru oraz polami uprawnymi położonymi w ich strefie krawędziowej i stawami rybnymi. Łączna liczebność na terenie ostoi do 5500 osobników, co stanowi ponad 0,75% populacji szlaku wędrówkowego, jednak wg oceny eksperckiej, biorąc pod uwagę długi okres migracji i duże tempo wymiany osobników na pewno łącznie korzysta z ostoi ok. 7500 osobników czyli ok. 1% populacji (wg Wilk i in. 2010) – ocena C.

Zachowanie: ocena A, w tym:

Stopień zachowania siedliska: I – elementy zachowane w doskonałym stanie; rozległe tereny otwartych torfowisk i pól uprawnych oraz dno spuszczonej stawów rybnych;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C.

A153 kszyc *Gallinago gallinago* – ocena ogólna C, w tym:

Ptaki z populacji lęgowej związane są z terenami otwartych torfowisk na dnie doliny Bzury i Neru. Łączna liczebność na terenie ostoi 76-82 par, co stanowi ok. 0,5% krajowej populacji lęgowej (wg Sikora i in. 2007, Wilk i in. 2010, Janiszewski i in. 2014) – ocena C.

Zachowanie: ocena C, w tym:

Stopień zachowania siedliska: III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane; rozległe tereny otwartych podmokłych torfowisk;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C.

A156 rycyk *Limosa limosa* – ocena ogólna C, w tym:

Ptaki z populacji lęgowej występują plamowo na terenach otwartych torfowisk na dnie doliny Bzury i Neru. Łączna liczebność na terenie ostoi 50-60 par, co stanowi ok. 1% krajowej populacji lęgowej (wg Sikora i in. 2007, Wilk i in. 2010, Janiszewski i in. 2014) – ocena C.

Zachowanie: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane; rozległe tereny otwartych podmokłych torfowisk;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C.

A160 kulik wielki *Numenius arquata* – ocena ogólna B, w tym:

Ptaki z populacji lęgowej występują jedynie na terenach otwartych torfowisk na dnie doliny Neru. Łączna liczebność na terenie ostoi 10 par, co stanowi ponad 2% krajowej populacji lęgowej (wg Sikora i in. 2007, Wilk i in. 2010, Janiszewski i in. 2014) – ocena B.

Zachowanie: ocena C, w tym:

Stopień zachowania siedliska: III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane; rozległe tereny otwartych podmokłych torfowisk;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C.

A162 krwawodziób *Tringa totanus* – ocena ogólna C, w tym:

Ptaki z populacji lęgowej występują plamowo na terenach otwartych torfowisk na dnie doliny Bzury i Neru. Łączna liczebność na terenie ostoi 30-35 par, co stanowi ok. 1,5% krajowej populacji lęgowej (wg Sikora i in. 2007, Wilk i in. 2010, Janiszewski i in. 2014) – ocena C.

Zachowanie: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane; rozległe tereny otwartych podmokłych torfowisk;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C.

A198 rybitwa białoskrzydła *Chlidonias leucopterus* – ocena ogólna B, w tym:

Gatunek gniazdujący nie każdego roku na terenie pradoliny, w ostatnich latach częściej niż w przeszłości. Ptaki z populacji lęgowej występują plamowo na terenach otwartych torfowisk na dnie doliny Bzury i Neru. Łączna liczebność na terenie ostoi jest bardzo zmienna może jednak sięgać 200-600 par, co może stanowić 2-5% krajowej populacji lęgowej (wg Sikora i in. 2007, Wilk i in. 2010, Ławicki i in. 2011, Janiszewski i in. 2014) – ocena C.

Zachowanie: ocena C, w tym:

Stopień zachowania siedliska: III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane; rozległe tereny otwartych podmokłych torfowisk;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena B.

A196 rybitwa białowąsa *Chlidonias hybrida* - ocena ogólna B, w tym:

Gatunek gniazdujący nie każdego roku na terenie pradoliny. Ptaki z populacji lęgowej występują plamowo na terenach otwartych torfowisk na dnie doliny Bzury i Neru. Łączna liczebność na terenie ostoi jest bardzo zmienna może jednak sięgać 70 par, co może stanowić do 10% krajowej populacji lęgowej (wg Sikora i in. 2007, Wilk i in. 2010, Janiszewski i in. 2014) – ocena C.

Zachowanie: ocena C, w tym:

Stopień zachowania siedliska: III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane; rozległe tereny otwartych, podmokłych torfowisk;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena B.

A197 rybitwa czarna *Chlidonias niger* – ocena ogólna C w tym:

Bardzo słabo rozpowszechniony i nieliczny gatunek lęgowy odnotowany tylko na dwóch stanowiskach na terenie Pradoliny, w dolinie Neru w okolicach Kupinina oraz w okolicach Łęczycy na terenie kompleksów zarośniętych torfiarek. Gatunek o wyraźnie zmniejszającej się liczebności. Łączna liczebność na terenie ostoi jest bardzo zmienna, szacowana na 15 par (Janiszewski i in. 2014) – ocena C.

Zachowanie: ocena C, w tym

Stopień zachowania siedliska: III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane; rozległe tereny otwartych, podmokłych torfowisk;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C.

A232 dudek *Upupa epops* – ocena ogólna C, w tym:

Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone na terenie całej ostoi. Łączna liczebność na terenie ostoi wynosi 65 par, co stanowi ponad 0,5% krajowej populacji lęgowej (wg Sikora i in. 2007, Wilk i in. 2010, Janiszewski i in. 2014) – ocena C.

Zachowanie: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: II – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane; pasy i kępy drzew, otwarte tereny o różnym stopniu uwilgotnienia, stanowiące żerowiska;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C.

A272 podróżniczek *Luscinia svecica* – ocena ogólna B, w tym:

Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone plamowo na terenie ostoi na torfowiskach w dolinie Neru i Bzury oraz na dużych kompleksach stawów rybnych związanych z doliną Bzury, Bobrówki i Mrogi. Łączna liczebność na terenie ostoi 40-50 par, co stanowi ponad 3% krajowej populacji lęgowej (wg Sikora i in. 2007, Wilk i in. 2010, Janiszewski i in. 2014) – ocena B.

Zachowanie: ocena C, w tym:

Stopień zachowania siedliska: III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane; słabo zakrzaczone, luźne trzcinowiska w bezpośrednim sąsiedztwie cieków lub zbiorników wodnych – torfianek, stawów rybnych;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C.

A292 brzęczka *Locustella luscinioides* – ocena ogólna C, w tym:

Ptaki z populacji lęgowej rozpowszechnione na terenie ostoi na torfowiskach w dolinie Neru i Bzury oraz na dużych kompleksach stawów rybnych związanych z doliną Bzury, Bobrówki i Mrogi. Łączna liczebność na terenie ostoi 430 par, co stanowi ponad 4% krajowej populacji lęgowej (wg Sikora i in. 2007, Wilk i in. 2010, Janiszewski i in. 2014) – ocena B.

Zachowanie: ocena A, w tym:

Stopień zachowania siedliska: I – elementy zachowane w doskonałym stanie; szuwały porastające brzegi stawów rybnych i torfowiska;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C.

A294 wodniczka *Acrocephalus paludicola* – ocena ogólna C, w tym:

Ptaki z populacji lęgowej występują jedynie na terenach otwartych torfowisk na dnie doliny Neru. Łączna liczebność na terenie ostoi do 18 samców, co stanowi ok. 0,5% krajowej populacji lęgowej (wg Sikora i in. 2007, Wilk i in. 2010, Janiszewski i in. 2014) – ocena B.

Zachowanie: ocena A, w tym:

Stopień zachowania siedliska: III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane; rozległe tereny otwartych podmokłych turzycowisk;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C.

A323 wąsatka *Panurus biarmicus* – ocena ogólna C, w tym:

Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone plamowo na terenie ostoi na torfowiskach w dolinie Neru i Bzury oraz na dużych kompleksach stawów rybnych związanych z doliną Bzury, Bobrówki i Mrogi. Łączna liczebność na terenie ostoi 20-25 par, co stanowi ponad 1% krajowej populacji lęgowej (wg Sikora i in. 2007, Wilk i in. 2010, Janiszewski i in. 2014) – ocena C.

Zachowanie: ocena A, w tym:

Stopień zachowania siedliska: I – elementy zachowane w doskonałym stanie; szuwały porastające brzegi stawów rybnych i torfowiska;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C.

A336 remiz *Remiz pendulinus* – ocena ogólna C, w tym:

Ptaki z populacji lęgowej rozpowszechnione na terenie ostoi na torfowiskach w dolinie Neru i Bzury oraz na dużych kompleksach stawów rybnych związanych z doliną Bzury, Bobrówki i Mrogi. Łączna liczebność na terenie ostoi 160 par, co stanowi ponad 1,5% krajowej populacji lęgowej (wg Sikora i in. 2007, Wilk i in. 2010, Janiszewski i in. 2014) – ocena C.

Zachowanie: ocena A, w tym:

Stopień zachowania siedliska: I – elementy zachowane w doskonałym stanie; zakrzewienia i zadrzewienia porastające brzegi cieków i zbiorników wodnych oraz torfowiska;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C.

A338 gąsiorek *Lanius collurio* – ocena ogólna C, w tym:

Szeroko rozpowszechniony i liczny gatunek lęgowy, gniazdujący na terenie całego obszaru, choć mniej liczny i rozpowszechniony w silnie zabagnionej części doliny Neru pomiędzy Dąbiem i Łęką. Liczebność szacowana jest na 780 par (Janiszewski i in. 2014) – ocena ogólna C.

Zachowanie: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: II – elementy średnio zachowane, otwarte tereny z ciernistymi krzewami oraz śródpolne zadrzewienia.

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C.

A371 dziwonia *Carpodacus erythrinus* – ocena ogólna C, w tym:

Ptaki z populacji lęgowej rozpowszechnione na terenie ostoi na torfowiskach w dolinie Neru i Bzury oraz na dużych kompleksach stawów rybnych związanych z doliną Bzury, Bobrówki i Mrogi. Łączna liczebność na terenie ostoi 170 par, co stanowi 1,5% krajowej populacji lęgowej (wg Sikora i in. 2007, Wilk i in. 2010, Janiszewski i in. 2014) – ocena C.

Zachowanie: ocena B, w tym:

Stopień zachowania siedliska: II – elementy zachowane w dobrym stanie; zarośla i zadrzewienia porastające brzegi cieków i zbiorników wodnych oraz torfowiska;

Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C.

Populacje ptaków przelotnych tworzące duże koncentracje związane są z dnem pradoliny na odcinku Dąbie – Orłów oraz kompleksami stawów rybnych: regularnie przekraczające 20 000, maksymalnie do 67 250 osobników (wg Wilk i in. 2010)

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży (negatywny) wpływ na obszar (wg kodów oddziaływań).

A02 (H i) – zmiana sposobu uprawy

A03.03 (H i) – zaniechanie / brak koszenia

J02 (H b) – spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych

F03.01 (M i) – polowanie

G01 (M i) – sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze

K03.04 (M i) – drapieżnictwo

Oznaczenie czynników (poza kodami oddziaływań)

poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

4. Dziedzictwo i zasoby kulturowe

W granicach planu nie stwierdza się występowania obiektów zabytkowych podlegających ochronie konserwatorskiej.

IV. CHARAKTERYSTYKA USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1 Przeznaczenie terenów

Zgodnie z projektem uchwały wskazuje się podstawowe przeznaczenie terenów:

- KDL – teren drogi lokalnej;
- KD-KP – teren komunikacji drogowej publicznej lub komunikacji pieszo - rowerowej;
- IC – tereny ciepłownictwa.

2 Warunki zagospodarowania

Obecnie cały obszar opracowania jest objęty granicami obowiązujących planów miejscowych. Są to

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego przy ul. Grunwaldzkiej i Oporowskiej, przyjęty Uchwałą Nr 305/XXVI/2000 Rady Miasta Kutno z dnia 30 czerwca 2000 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2000 r. Nr 105, poz. 575),
- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w Kutnie przy ul. Grunwaldzkiej i ul. Żwirki i Wigury, przyjęty Uchwałą Nr XLI/396/13 Rady Miasta Kutno z dnia 12 listopada 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego z 2013 r. poz. 5015).

Cel sporządzenia planu miejscowego jest całkowicie przyporządkowany rozbudowie energetyki cieplnej. Dotyczy to utrzymania istniejących obiektów ciepłowni miejskiej oraz realizacji nowych. Szczególne znaczenie dla miasta Kutno ma umożliwienie instalacji do produkcji energii z odnawialnych źródeł OZE. W sporządzanym projekcie planu umożliwia się realizację instalacji do produkcji energii słonecznej oraz instalacji geotermalnych. Inne ustalenia planu mają umożliwić utrzymanie niezbędnych rezerw terenowych do rozbudowy systemu dróg publicznych, służących głównie obsłudze terenów położonych poza północną granicą opracowania.

3 Ustalenia z zakresu ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego oraz dziedzictwa kulturowego

Zasady ogólne określone dla całego obszaru planu obejmują:

- w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery:
 - nakaz ogrzewania budynków ze źródeł energii cieplnej wykorzystujących paliwa dopuszczone do stosowania w obowiązujących przepisach odrębnych, w tym odnawialnych źródeł energii, z uwzględnieniem innych ustaleń planu,
 - nakaz stosowania, w ogrzewaniu budynków oraz w prowadzonej działalności gospodarczej, urzędzeń, rozwiązań technicznych i technologii zapewniających zachowanie dopuszczalnych przepisami odrębnymi poziomów emisji zanieczyszczeń do atmosfery;
- obowiązującą zasadę, że uciążliwość oddziaływania przedsięwzięć lokalizowanych w terenach nie może powodować obciążenia środowiska powyżej dopuszczalnych norm, poza granicami terenu realizacji inwestycji, do której inwestor posiada tytuł prawny;
- dopuszczenie realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w rozumieniu przepisów odrębnych;

- kwalifikację terenów w zakresie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku – zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami odrębnymi.

Ustalenia projektu planu dla obszarów podlegających ochronie obejmują:

Dla Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP – 226 „Krośniewice – Kutno”:

- obowiązuje nakaz uwzględnienia odpowiednich przepisów odrębnych odnoszących się do jakości wód podziemnych i zasad ich ochrony oraz innych ustaleń planu w zakresie odprowadzania wód opadowych lub roztopowych i zabezpieczenia przed sływem wód opadowych lub roztopowych z terenów budowlanych, przekraczających dopuszczalne normy.

4 Ustalenia w zakresie infrastruktury technicznej

W planie wskazano szczegółowe zasady uzbrojenia w sieci kanalizacji, gazowej, elektroenergetycznej i wodociągowej. Rozwój infrastruktury technicznej zakłada się w oparciu o zorganizowane i zbiorcze systemy infrastruktury technicznej bez stosowania technologii przejściowych lub zastępczych. Ta część ustaleń dotyczy obsługi wewnętrznej terenów w obszarze opracowania. Cel sporządzania planu wskazuje natomiast, że realizacja jego ustaleń jest kluczowa dla rozwoju miasta, poprzez zwiększenie udziału w energetyce ciepłej odnawialnych źródeł energii.

V. POTENCJALNE ZMIANY AKTUALNEGO STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI ZMIANY PLANU

Brak realizacji ustaleń planu w perspektywie krótkoterminowej jak i długoterminowej będzie powodował zmiany środowiskowe podobne jak w przypadku wejścia w życie ustaleń planu. Pozwolenia na budowę będą wydawane na podstawie obowiązującego dla obszaru opracowania planu miejscowego. W przypadku odstąpienia od realizacji planu niemożliwy będzie do osiągnięcia cel nadrzędny w prowadzonych działaniach, tj. zwiększenie udziału w miksie energetycznym miasta odnawialnych źródeł energii.

VI. WPŁYW REALIZACJI USTALEŃ PLANU NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA ORAZ ZAGROŻENIA DLA ŚRODOWISKA SPOWODOWANE WEJŚCIEM W ŻYCIE USTALEŃ PLANU

1 Emisja gazów i pyłów do powietrza atmosferycznego

Ocena stanu jakości powietrza prowadzona jest przez GIOŚ w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Monitoring jakości powietrza wykonywany jest w oparciu o wyniki pomiarów w punktach kontrolnych i przedstawiany w postaci raportu oceny jakości powietrza na szczeblu wojewódzkim i cyklach rocznych. Ostatnia dostępna roczna ocena jakości powietrza dla województwa łódzkiego dotyczy roku 2021. Przedstawiana w raporcie ocena jakości powietrza jest wykonana w 4 strefach województwa łódzkiego (aglomeracja łódzka, strefa łódzka) dla 12 rodzajów zanieczyszczeń - dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), tlenku węgla (CO), ozonu (O₃), benzenu (C₆H₆), pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz zanieczyszczeń oznaczanych w pyłe PM₁₀: benzo(a)pirenu, arsenu, kadmu, niklu i ołowiu.

Zgodnie z dostępnymi danymi Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska na obszarze miasta Kutno nie znajdują się punkty pomiarowe zanieczyszczeń powietrza. Dla powyższych zanieczyszczeń w raporcie przeprowadzono klasyfikację stref w oparciu o najwyższe stężenia w obszarze strefy oraz normatywne wartości stężeń, wraz z oceną uwzględniającą ochronę zdrowia. W raporcie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego:

W raporcie dla pyłu zawieszonego PM₁₀ (24h) stwierdzono przekroczenie dopuszczalnego poziomu łącznie na 16 stanowiskach oraz dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} fazy II na 5 stanowiskach i fazy I na 1 stanowisku.

W raporcie stwierdzono również dla ozonu przekroczenie poziomu celu długoterminowego, na wszystkich 7 stanowiskach pomiarowych. Obszar przekroczeń objął niemal całe województwo, poza wybranymi terenami położonymi głównie w części północnej i południowo-wschodniej województwa. Dopuszczalny poziom został również przekroczony dla benzo(a)piranu na 19 stanowiskach (wartość średnia roczna). Tylko na 1 stanowisku nie doszło do przekroczenia ww. poziomu docelowego.

Zgodnie z dostępnymi danymi Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska na obszarze miasta Kutno znajdują się dwa punkty pomiarowe, z których dane wykorzystano do wykonania raportu (przy ul., Kościuszki 26 i 1 Maja 7. Ocenę powietrza w mieście oparto zatem na danych przedstawionych w raporcie dla strefy łódzkiej która obejmuje miasto Kutno.

Dane dla strefy łódzkiej:

- ze względu na stężenie pyłu PM₁₀ - do klasy C,
- ze względu na stężenie pyłu PM_{2,5} - do klasy C1 (wg poziomu dopuszczalnego faza II), C (poziom dopuszczalny i faza I),
- ze względu na stężenie benzo(a)pirenu - do klasy C,
- ze względu na stężenie dwutlenku azotu - do klasy A
- ze względu na stężenie dwutlenku siarki - do klasy A
- ze względu na stężenie benzenu - do klasy A

- ze względu na stężenie ozonu - do klasy A (wg poziomu docelowego), D2 (wg poziomu długoterminowego)
- ze względu na stężenie ołowiu - do klasy A
- ze względu na stężenie arsenu - do klasy A
- ze względu na stężenie kadmu - do klasy A
- ze względu na stężenie niklu - do klasy A
- ze względu na stężenie tlenu węgla - do klasy A

Kryteria klasyfikacji stref pod względem jakości powietrza:

- klasa A - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu dopuszczalnego/docelowego,
- klasa C - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny/docelowy,
- klasa A1 - brak przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla fazy II,
- klasa C1 - przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla fazy II,
- klasa D1 - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu),
- klasa D2 - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu).

Działania człowieka powodujące zanieczyszczenie atmosfery można podzielić na kilka grup, do których należą:

- produkcja wyrobów przemysłowych - główne źródło emisji lotnych związków organicznych i metanu a także pyłów, dwutlenku węgla, dwutlenku siarki oraz dwutlenku azotu,
- transport ludzi i towarów (tzw. emisja komunikacyjna) - znaczny udział w emisjach tlenu węgla, tlenków azotu, dwutlenku węgla i niemetalowych lotnych związków organicznych,
- ogrzewanie budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej (tzw. emisja niska) - źródło emisji znacznej ilości dwutlenku siarki, tlenków azotu, pyłów i dwutlenku węgla, gazów szklarniowych i zakwaszających środowisko, wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych i dioksyn.

Na stan i stopień skażenia powietrza w gminie decydujący wpływ ma:

- emisja ze źródeł niskich, lokalnych kotłowni i palenisk domowych opalanych w większości emisja punktowa z podmiotów gospodarczych;
- niska emisja: z pieców węglowych w indywidualnych budynkach jednorodzinnych,
- zakładów przemysłowych, gospodarstw ogrodniczych itp.
- transport samochodowy,
- nielegalne spalanie odpadów (w piecach domowych i innych).

Obszar objęty opracowaniem położony jest w części śródmiejskiej miasta, w zasięgu strefy silnie zurbanizowanej. Tereny położone w takich obszarach narażone są na zwiększone emisję zanieczyszczeń związanych z dostawą ciepła oraz zwiększonym ruchem komunikacyjnym. Głównym zagrożeniem bezpośrednio związanym z rozwojem zagospodarowania w granicach opracowania jest wzrost emisji zanieczyszczeń spowodowany wzrostem ilości obiektów produkcyjnych oraz wzrostem ruchu komunikacyjnego związanego z obsługą tych obiektów. W celu ograniczenia ilości emisji zanieczyszczeń do atmosfery w projekcie planu wprowadzono nakaz stosowania, w ogrzewaniu budynków oraz w prowadzonej działalności gospodarczej, urządzeń, rozwiązań technicznych i technologii zapewniających zachowanie dopuszczalnych przepisami odrębnymi poziomów emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Wydaje się, że zastosowane rozwiązania w sposób możliwie maksymalny do osiągnięcia w planie miejscowym zmniejszają zagrożenie wystąpienia nadmiernych zanieczyszczeń powietrza spowodowanych rozwojem zagospodarowania na obszarze opracowania.

2 Hałas

Hałas stanowi jedno ze źródeł zanieczyszczenia środowiska, wzrastające w ostatnich latach w związku z rozwojem komunikacji, uprzemysłowieniem i postępującą urbanizacją. Odczuwany jest przez ich mieszkańców jako jeden z najbardziej uciążliwych czynników, wpływających ujemnie na środowisko i samopoczucie.

Podstawowym aktem prawnym określającym dopuszczalne poziomy hałasu jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz 112). W rozporządzeniu tym wskazano dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami LAeq D i LAeq N, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby oraz prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem:

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		LAeq D przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	LAeq N przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	LAeq D przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno	LAeq N przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy

				po sobie następującym	
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50/50	45/45	45/45	40/40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytom dzieci i młodzieży ²⁾ c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61/64	56/59	50/50	40/40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno- wypoczynkowe ²⁾ d) Tereny mieszkaniowo- usługowe	65/68	56/59	55/55	45/45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³⁾	68/70	60/65	55/55	45/45

Wyróżnia się trzy główne rodzaje hałasu, według źródła powstawania:

- hałas komunikacyjny pochodzący od środków transportu drogowego i kolejowego,
- hałas przemysłowy, powodowany przez urządzenia i maszyny w obiektach przemysłowych i usługowych,
- hałas komunalny występujący w budynkach mieszkalnych, szczególnie wielorodzinnych i w obiektach użyteczności publicznej.

Hałas komunikacyjny - do najbardziej uciążliwych źródeł hałasu należy komunikacja drogowa. Środki transportu są ruchomymi źródłami hałasu, decydującymi o parametrach klimatu akustycznego, przede wszystkim na terenach zurbanizowanych. Hałas komunikacyjny jest czynnikiem powodującym istotne zagrożenie uciążliwościami w przypadku całej miasta.

Hałas przemysłowy - stanowi na terenie miasta zagrożenie o charakterze lokalnym, występujące głównie na terenach sąsiadujących z zabudową mieszkaniową i jest uciążliwy głównie dla budynków z pomieszczeniami na stały pobyt ludzi, zlokalizowanych w pobliżu takich obiektów. Jego emisja odbywa się przez urządzenia w zakładach przemysłowych, usługowych, rzemieślniczych, bazach transportowych oraz w dużych kompleksach handlowych (supermarkety, itp.), często pracujących w nocy, zlokalizowanych w pobliżu lub na terenie zabudowy mieszkaniowej.

Hałas osiedlowy i mieszkaniowy - Szacuje się, że w skali kraju aż 25% mieszkańców jest narażona na ponadnormatywny hałas w mieszkaniach, występujący w wyniku stosowania „oszczędnych” materiałów i konstrukcji budowlanych. Hałas wewnątrzosiedlowy spowodowany jest przez pracę silników samochodowych, wywożenie śmieci, dostawy do sklepów i głośną muzykę. Do nich dołącza się niejednokrotnie bardzo uciążliwy hałas wewnątrz budynku, spowodowany wadliwym funkcjonowaniem instalacji wodno-kanalizacyjnej, centralnego ogrzewania, dźwigów, hydroforów, zyspów, itp. Bardzo często powodem hałasu wewnątrz budynków mieszkalnych jest lokalizacja w pomieszczeniach piwnicznych lokali usługowych typu introligatornie, puby czy dyskoteki. Obszary mieszkaniowe skupione w większe osiedla w mieście są nieliczne, stąd również zagrożenie tego typu hałasem jest tu ograniczone i nie powoduje znaczących uciążliwości dla mieszkańców miasta.

Hałas linii elektromagnetycznych spowodowany jest zjawiskiem ulotu (wyładowania wokół przewodu) i zależy jest od: parametrów technicznych linii (napięcie fazowe, geometria układu przesyłowego, obciążenie), czynników środowiskowych (warunki atmosferyczne, terenowe, zapylenie), stanu technicznego linii.

Najistotniejszym źródłem hałasu w mieście jest ruch komunikacyjny. Inne źródła hałasu nie stanowią tu znaczących uciążliwości. Do czynników mających wpływ na poziom emisji hałasu drogowego należą:

- natężenie ruchu,
- struktura strumieni pojazdów, a zwłaszcza udziału w nim transportu ciężkiego,

- stan techniczny pojazdów,
- rodzaj i stan techniczny nawierzchni,
- organizacja ruchu drogowego,
- charakter zabudowy (zagospodarowanie) terenów otaczających.

W mieście Kutno systematycznie wzrasta ruch komunikacyjny, w tym tranzytowy powodując zarówno znaczny wzrost zanieczyszczeń powietrza emisją spalin, jak i wzrost uciążliwości związanych z hałasem. Szczególnie uciążliwe jest układ dróg krajowych przebiegających przez nie.

Ocena jakości powietrza na szczeblu wojewódzkim jest wykonywana przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w formie raportu stanu akustycznego. Ostatnie dane zostały uwzględnione w raporcie z 2020 r. Zgodnie z jego treścią badania hałasu w mieście Kutno nie były prowadzone. Biorąc pod uwagę badania hałasu wykonane dla dróg krajowych i wojewódzkich w innych częściach województwa, w których wskazano możliwe przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu na terenach z nimi sąsiadujących, można założyć, że drogi tej kategorii przebiegające przez teren miasta również powodują ponadnormatywną emisję hałasu na tereny z nimi sąsiadujące.

Położenie obszaru opracowania w części śródmiejskiej miasta powoduje że jest on zagrożony zwiększonymi poziomami hałasu komunikacyjnego. Szczególne zagrożenie hałasem dotyczy to przede wszystkim dróg układu podstawowego miasta. Nawet w przypadku braku przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu w środowisku spowodowanego funkcjonowaniem tych dróg, emitowane z nich poziomy hałasu mogą być zbliżone do dopuszczonych norm. Hałas ten stanowi dla mieszkańców sąsiadujących z nią nieruchomości istotną uciążliwość. Jednocześnie profil przyjętego w projekcie planu zagospodarowania terenu powoduje, że działalność na nim prowadzona może być źródłem dodatkowych uciążliwości akustycznych dla terenów sąsiadujących z nim. Nie zakłada się jednak możliwości przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu w związku prowadzoną w obszarze opracowania działalnością, ze względu na wynikającą z przepisów odrębnych zasadą konieczności ograniczenia ponadnormatywnego oddziaływania do granic własnych prowadzonej inwestycji.

3 Odpady

W wyniku realizacji ustaleń planu wzrośnie ilość wytwarzanych odpadów. Gromadzenie, wywożenie i unieszkodliwianie odpadów powstających w granicach opracowania odbywać się będzie na podstawie obowiązujących przepisów odrębnych, tj. przepisów Ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699, ze zmianami) i przepisów lokalnych obowiązujących w mieście. Organizacja systemu usuwania i unieszkodliwiania odpadów w oparciu o obowiązujące w tym zakresie przepisy prawa eliminuje całkowicie zagrożenia dla środowiska wynikające z niekontrolowanego składowania, utylizowania i wywozu odpadów.

4 Wody podziemne i powierzchniowe

Zgodnie z danymi przedstawionymi w aktualizacji Planu gospodarowania wodami w dorzeczu Wisły z 2022 r. stan jednolitych części wód powierzchniowych – rzecznych w dorzeczu, których znajduje się miasto jest zły. Stan tych wód jest na tyle niekorzystny, że dotrzymanie wyznaczonego w tym dokumencie celu środowiskowego jest niezagrożone dla wszystkich jednolitych części wód. Natomiast stan jednolitych części wód podziemnych jest dobry i nie przewiduje się ryzyka nieosiągnięcia założonego celu środowiskowego.

Wyróżnia się następujące rodzaje presji mające największy wpływ na jakość wód:

Punktowe źródła zanieczyszczeń

- zrzuty ścieków komunalnych i przemysłowych
- składowiska odpadów komunalnych i przemysłowych
- przypadkowe skażenia środowiska gruntowo - wodnego
- pobory kruszywa

Obszarowe źródła zanieczyszczeń

- zanieczyszczenia związkami azotu i fosforu ze źródeł rolniczych
- działalność górnicza (odwodnienie wyrobisk i odwodnienia węglębne),
- aglomeracje miejsko – przemysłowe (tereny zurbanizowane), przede wszystkim zrzuty ścieków komunalnych z terenów nieobjętych kanalizacją, spływ wód opadowych z obszarów zabudowanych oraz zmiany stanu ilościowego na pobór wód do celów komunalnych i gospodarczych,
- melioracje,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią,
- niska emisja w zakresie substancji priorytetowych: benzo(g,h,i)peryleny oraz indeno(1,2,3-cd)pireny – depozycja zanieczyszczeń z atmosfery.

Głównym źródłem zanieczyszczeń wód w mieście są ścieki bytowe, zanieczyszczenia pochodzące z terenów rolniczych (skutek nawożenia) oraz środki chemiczne używane do utrzymania dróg w okresie zimowym. Wpływ na stan czystości wód ma również zwiększona emisja niskich zanieczyszczeń pochodzących z ogrzewania w okresie zimowym – osadzanie się pyłów zawieszonych.

Podstawowe presje na stan wód powierzchniowych występujące w obszarze opracowania:

Działalność górnicza

Zagrożeniem dla wód powierzchniowych są zasolone wody dołowe dopływające do wód powierzchniowych głównie z kopalń. Eksploatacja węgla kamiennego powoduje konieczność intensywnego odwadniania górotworu, zmianę kierunków krążenia wód podziemnych oraz obniżenie zwierciadła wód podziemnych. Likwidacja kopalń węgla kamiennego oraz wypełnianie lejów depresji powoduje uruchomienie w górotworze procesów geochemicznych, mających istotny negatywny wpływ na wody podziemne – **presja w obszarze opracowania nie występuje.**

Zrzuty ścieków komunalnych i przemysłowych, w tym z zrzuty ścieków komunalnych z terenów nieobjętych kanalizacją

Zagrożenie dla wód związane z zrzutem ścieków oczyszczonych wynikają przede wszystkim z niedostatecznego oczyszczenia ich przed odprowadzeniem ich do odbiorników, jakim najczęściej są wody płynące. Niewystarczające oczyszczenie ścieków może spowodować przedostanie się do środowiska wodnego substancji biogenych, w tym chorobotwórczych i chemicznych. Przekroczenie dopuszczalnych norm tych substancji wynika w tym przypadku z błędów technologicznych oczyszczania ścieków lub awarii procesu technologicznego w oczyszczalni i jest zjawiskiem stosunkowo incydentalnym. Trwały wpływ na zmiany środowiska wodnego, poprzez zmiany techniczne wody, czy też zwiększoną ilość osadów pochodzenia organicznego. Skutki długotrwałego oddziaływania tych czynników na ekosystemy wodne związane są przede wszystkim ze zmianami warunków życia roślin i zwierząt tu występujących i tym samym mogą prowadzić do zmian składu gatunkowego biocenozy wodnych. Natomiast wpływ odprowadzanych ścieków komunalnych lub przemysłowych do odbiorników wodnych z terenów nieuzbrojonych w kanalizację i nieoczyszczonych jest silną presją mogącą doprowadzić do degradacji tego środowiska. Substancje organiczne, chemiczne i biogenne znajdujące się w ściekach nieoczyszczonych są groźne nie tylko dla organizmów żyjących w odbiornikach, ale również ludzi poprzez przedostawanie się ich do ujęć wody oraz gleby. W przypadku terenów związanych z mieszkalnictwem i nieskanalizowanych istotnym zagrożeniem jest również korzystanie z indywidualnych rozwiązań w odprowadzeniu ścieków, szczególnie szamb, ale również oczyszczalni przydomowych. Zastosowanie instalacji o złych warunkach technicznych może spowodować przedostanie się nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i podziemnych – bezpośredni spływ grawitacyjny do wód powierzchniowych i infiltracja poprzez glebę do warstw wodonośnych – **presja występuje w obszarze opracowania w ograniczonym zakresie.** Wynika to z uzbrojenia obszaru opracowania w kanalizację sanitarną, obejmującą główne zespoły zabudowy. Dalszy rozwój zagospodarowania terenów w obszarze opracowania będzie powodował zmniejszanie presji wraz z rozbudową systemu kanalizacji zbiorczej, który stanowi w projekcie planu podstawę odprowadzania ścieków.

Składowiska odpadów

Większość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Polski jest składowana na składowiskach odpadów. Jest to najbardziej rozpowszechniona metoda ich zagospodarowania. Obiekty, jakimi są składowiska odpadów, powinny zatem spełniać odpowiednie wymagania, aby nie nastąpiła ewentualna infiltracja zanieczyszczeń do gruntu i wód powierzchniowych. Nieodpowiednie składowanie odpadów może mieć negatywny wpływ na środowisko wodne. Zagrożeniem dla wód są wody odciekowe pochodzące z niez izolowanych składowisk. Źródłem odcieków ze składowisk jest przesiąkanie wody opadowej przez bryłę wysypiska, a także na niez izolowanych składowiskach dopływ wód powierzchniowych oraz podziemnych powodujących wypłukiwanie i rozpuszczanie powstających produktów rozkładu. Źródłem odcieków jest także woda dostarczana wraz z odpadami oraz pochodząca z rozkładu substancji organicznych. Ilość i skład odcieków zależą głównie od: rodzaju i stopnia rozdrobnienia odpadów, ilości wody infiltrującej, wieku składowiska, techniki składowania. Ocieki z wysypisk wykazują bardzo wysoką mineralizację i charakteryzują się znacznie podwyższonymi parametrami biologicznego i chemicznego zapotrzebowania na tlen (BZT5 i ChZT), wysokimi stężeniami substancji rozpuszczonych, chlorków, siarczanów i związków azotu amonowego – **presja w obszarze opracowania nie występuje**, brak obiektów związanych ze składowaniem odpadów.

Zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych

Skutkami dla środowiska wodnego prowadzonej działalności rolniczej jest zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych związkami azotu i fosforu, w wyniku spływu powierzchniowego, powodujące proces eutrofizacji wód powierzchniowych, tym samym uniemożliwiając m.in. ich rekreacyjne wykorzystanie czy też dyskwalifikując wody do ich poboru w celu zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia. Zanieczyszczenie wód związkami azotu i fosforu stanowi również zagrożenie dla ekosystemów wodnych, poprzez zmianę warunków siedliskowych dla żyjących w nich gatunków roślin i zwierząt (silnie zmiany biocenotyczne). Pomimo, że zużycie nawozów sztucznych jak i naturalnych zmniejszyło się w ostatnich latach, to jednak rolnictwo i hodowla nadal generują źródła zanieczyszczeń - **presja nie występuje w obszarze opracowania**, w projekcie planu nie wskazano terenów do rozwoju intensyfikacji produkcji rolniczej.

Przypadkowe skażenia środowiska gruntowo-wodnego

Przypadkowe zagrożenia nadzwyczajne spowodowane są zwykle katastrofami komunikacyjnymi lub poważnymi awariami przemysłowymi. Mają one zwykle charakter przypadkowy a ich częstotliwość jest trudna do przewidzenia – **presja w obszarze opracowania ma charakter losowy** i jest związana głównie z ruchem komunikacyjnym.

Pobory kruszywa

Głównym czynnikiem wpływającym na środowisko wodne w wyniku wydobywania powierzchniowych kopalni jest obniżenie zwierciadła wód podziemnych oraz przerwanie warstw wodonośnych. W wyniku tych działań powstaje tzw. lej depresyjny, którego zasięg jest uzależniony od powierzchni na jakiej prowadzi się tą eksploatację. Zagrożeniem dla środowiska wodnego jest również nielegalny pobór surowców piaszczystych z koryt rzek. W tym przypadku zmiany środowiskowe prowadzą do

zmiany warunków hydrograficznych, tj. zmiany koryta wód płynących - **presja w obszarze opracowania nie występuje**. W obszarze opracowania nie stwierdza się miejsc poboru kruszyw.

Oddziaływania wywierane na ilościowy stan wód - pobory wód powierzchniowych i podziemnych.

Nadmierny i długotrwały pobór wód podziemnych, przekraczający dostępne zasoby dyspozycyjne jest głównym zagrożeniem dla dobrej jakości wód podziemnych. Skutkuje to obniżeniem zwierciadła wód podziemnych, powstawaniem lejów depresji, zmianą kierunków przepływu wód podziemnych, negatywnym oddziaływaniem na ekosystemy zależne od wód podziemnych oraz na wody powierzchniowe - **presja w obszarze opracowania nie występuje lub ma ograniczony zasięg**. Obszar opracowania jest zaopatrzony w wodociąg zbiorczy, zaopatrywany z istniejącego ujęcia wody. Pobór wody z ujęcia odbywa się na podstawie pozwolenia – prawnego, przy uwzględnieniu możliwych do poboru zasobów dyspozycyjnych. Dane dla ujęcia wskazują na występowanie znacznych rezerw wodnych, które mogą być wykorzystane w rozbudowie sieci wodociągowej przy zwiększonej liczbie odbiorców.

Spływ wód opadowych i roztopowych z obszarów zabudowanych. Niska emisja zakleszczonej substancji priorytetowych: benzo(a,h,i)peryleny oraz indeno(1,2,3-cd)pirenu – depozycja zanieczyszczeń z atmosfery.

Niekorzystny wpływ spływu wód opadowych i roztopowych z obszarów zabudowanych przejawia się przede wszystkim w zanieczyszczeniu wód powierzchniowych i podziemnych substancjami chemicznymi, w tym ropopochodnymi, pochodzącymi z układu drogowego oraz terenów o nawierzchni utwardzonej. W miejscach prowadzenia intensywnej produkcji zwierzęcej są to również związki organiczne i biogenne. Spływ nieoczyszczonych wód opadowych i roztopowych powoduje również przenikanie do środowiska wodnego związków pochodzących z niskiej emisji zanieczyszczeń do atmosfery, które osadzają się na gruncie. Substancje te mogą osadzać się również bezpośrednio na powierzchni zbiorników wodnych - **presja występuje w obszarze opracowania**. Rozwój zagospodarowania w obszarze opracowania nie spowoduje znaczącego wzrostu presji, ze względu na fakt, że w projekcie planu wskazano obowiązek odprowadzania wód opadowych lub roztopowych pochodzących z zanieczyszczonej powierzchni szczelnej, w tym z nawierzchni nieprzepuszczalnych parkingów do zbiorników retencyjnych, studni chłonnych, zbiorczej sieci kanalizacji deszczowej na zasadach zgodnych z przepisami odrębnymi oraz pochodzących z nawierzchni nieprzepuszczalnych dróg do urządzeń służących zwiększeniu retencji, w szczególności poboczny retencyjnych, rowów infiltracyjnych, studni chłonnych, a także rowów przydrożnych i sieci kanalizacji deszczowej na zasadach zgodnych z przepisami odrębnymi. Z pozostałych terenów zagospodarowanie wód opadowych lub roztopowych ma się odbywać w granicach nieruchomości, do której inwestor posiada tytuł prawny, poprzez ich odprowadzanie do ziemi, przy czym dopuszcza się realizację zbiorników retencyjnych, niecek infiltracyjnych oraz innych form zagospodarowania wód opadowych lub roztopowych, na warunkach określonych w przepisach odrębnych. W projekcie planu, ze względu na jego położenie w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych zastosowano ograniczenia w możliwości lokalizacji inwestycji stanowiących szczególne zagrożenie dla wód podziemnych oraz obostrzenia określające oczyszczanie wód pochodzących z takich terenów.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, melioracje wodne.

Wpływ powodzi i melioracji na środowisko wodne jest związane przede wszystkim z urządzeniami technicznymi z nimi związanymi. Realizacja urządzeń takich powoduje zmiany przepływu wód powierzchniowych. W przypadku melioracji dodatkowym oddziaływaniem jest osuszanie obszarów naturalnie nadmiernie wilgotnych, co ma wpływ zarówno na poziom wodonośny jak również retencję wody. W przypadku tych urządzeń istotny wpływ na środowisko wodne ma również spływ do odbiorników naturalnych zanieczyszczeń gromadzonych w rowach. W przypadku zjawiska powodzi silnym negatywnym oddziaływaniem na środowisko wodne jest przedostawanie się do niego zanieczyszczeń stałych, chemicznych i organicznych z obszarów, na których zjawisko to wystąpiło - **presja występuje w obszarze opracowania w ograniczonym nasileniu**. Presja związana z melioracjami wodnymi zostanie utrzymana na obecnym poziomie. Obszar opracowania jest zmeliorowany i nie wystąpi prawdopodobnie konieczność realizacji nowych urządzeń melioracyjnych. Presja dotycząca obszarów szczególnego zagrożenia powodzią nie dotyczy obszaru opracowania. Znajduje się on poza granicami takich obszarów.

Analiza ustaleń projektu planu w stosunku do podstawowych presji wywieranych na środowisko wodne wskazuje, że realizacja zagospodarowania na podstawie tych ustaleń nie będzie stwarzać istotnych zagrożeń dla wód powierzchniowych i podziemnych.

Oddziaływanie ustaleń planu będzie ograniczać się przede wszystkim do zmniejszenia infiltracyjnego zasilania warstwy wodonośnej w skutek zwiększenia powierzchni terenów o podłożu utwardzonym. Zarówno w okresie krótkoterminowym jak i długoterminowym może to spowodować trwałe obniżenie zwierciadła wód podziemnych. Związane jest to z faktem, że tereny inwestycyjne wskazane w ustaleniach projektu planu to przede wszystkim tereny, które do funkcjonowania wymagają wykonania rozległych powierzchni trwałych. Wykonanie takich powierzchni powoduje zanik infiltracyjnego zasilania warstw wodonośnych.

5 Emisja pól elektromagnetycznych

Promieniowanie elektromagnetyczne jest bardzo rozległe i obejmuje różne długości fal, począwszy od fal radiowych, przez fale promieni podczerwonych, zakres widzialny i fale promieni nadfioletowych, aż do bardzo krótkich fal promieni rentgenowskich i promieni gamma. Z całego spektrum promieniowania elektromagnetycznego w sposób istotny oddziałują na organizmy tylko te fale, które są pochłaniane przez atomy, cząsteczki i struktury komórkowe. Z uwagi na sposób

oddziaływania promieniowania na materię widmo promieniowania elektromagnetycznego można podzielić na promieniowanie jonizujące i niejonizujące:

- promieniowanie jonizujące, występuje w wyniku użytkowania zarówno wzbogaconych, jak i naturalnych substancji promieniotwórczych w energetyce jądrowej, ochronie zdrowia, przemyśle, badaniach naukowych,
- promieniowanie niejonizujące, występuje wokół linii energetycznych wysokiego napięcia, radiostacji, pracujących silników elektrycznych oraz instalacji przemysłowych, urządzeń łączności, domowego sprzętu elektrycznego, elektronicznego itp.

Głównymi źródłami promieniowania niejonizującego w środowisku są:

- stacje radiowe i telewizyjne,
- elektroenergetyczne linie napowietrzne wysokiego napięcia, stacje transformatorowe,
- stacje przekaźnikowe telefonii komórkowej,
- zespoły sieci i urządzeń elektrycznych w gospodarstwie domowym (np. kuchenki mikrofalowe),
- urządzenia radiolokacyjne i radionawigacyjne,
- urządzenia emitujące pole elektromagnetyczne pracujące w zakładach przemysłowych oraz ośrodkach medycznych.

Najważniejsze źródła promieniowania oddziałujące na środowisko na terenie miasta to urządzenia i sieci energetyczne oraz stacje bazowe telefonii komórkowej. W obszarze gminy zlokalizowane są zarówno maszty telefonii komórkowej jak i napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia.

Rozbudowę systemu elektroenergetycznego w projekcie opiera się na sieciach średniego i niskiego napięcia, których funkcjonowanie nie powoduje zagrożeń szczególnie silnym promieniowaniem elektromagnetycznym. Również w przypadku promieniowania pochodzącego z instalacji związanych z telefonią komórkową, nie przewiduje się w granicach opracowania konieczności realizacji masztów telefonii komórkowej. Tym samym nie przewiduje się również zwiększenia zagrożeń emisją promieniowania elektromagnetycznego spowodowanego rozwojem sieci komórkowej.

6 Nadzwyczajne zagrożenia środowiska

W związku z projektowanym przeznaczeniem nie prognozuje się nadzwyczajnych zagrożeń dla środowiska. Pewne zagrożenie mogą stwarzać jedynie katastrofy komunikacyjne z udziałem substancji niebezpiecznych, które wskutek nieprzewidzianych zdarzeń mogą dostać się w sposób niekontrolowany do środowiska. Substancje takie pochodzą głównie z przewożonych ładunków, w mniejszym stopniu z układów technologicznych samych pojazdów (paliwa, oleje itp.). Zjawiska takie mają charakter losowy i trudno prognozować częstotliwość ich wystąpienia. Miejsca zdarzeń losowych odbywają się zwykle na drogach, a zwiększona ich częstotliwość dotyczy dróg układu ponadlokalnego.

7 Powierzchnia ziemi

Rozwój zagospodarowania terenów związany z nasileniem procesów inwestycyjnych zawsze powoduje istotne zmiany w ukształtowaniu powierzchni ziemi. Zakres zmian naturalnej rzeźby terenu zależy od typu zabudowy i rodzaju zagospodarowania jej towarzyszącego. Rodzaje zagospodarowania charakteryzujące się znaczną intensywnością zabudowy oraz występowaniem obiektów budowlanych o znacznych kubaturach powodują istotne bardzo silne zmiany naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi (wymagają do realizacji znacznych powierzchni wyrównanych i utwardzonych). Najintensywniejsze formy zagospodarowania to zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, usługowa i przemysłowa. Oprócz posadowienia na terenach o tych funkcjach obiektów budowlanych o znacznych kubaturach istotnie przekształcenia rzeźby terenu powodowane są również urządzeniem terenów im towarzyszących, a przede wszystkim parkingów i dróg dojazdowych do tych obiektów. Realizacja tych urządzeń wymaga niestety całkowitego przekształcenia naturalnej rzeźby terenu. Mniejsze zmiany w ukształtowaniu powierzchni ziemi są związane z rozwojem terenów mieszkalnictwa jednorodzinnego. Zmiany rzeźby terenu w przypadku realizacji tych inwestycji mają charakter punktowy, ograniczony do miejsc lokalizacji budynków jednorodzinnych. Zagospodarowanie terenów towarzyszących tej zabudowie również nie wymaga urządzenia znacznych powierzchni w celu zapewnienia dojazdu czy możliwości parkowania. Zawsze istotne zmiany w ukształtowaniu powierzchni ziemi spowodowane są realizacją nowych dróg, a szczególnie dróg podstawowego układu komunikacyjnego w danej jednostce terytorialnej. Realizacja takich inwestycji wymaga wyrównania terenu na znacznych powierzchniach.

W przypadku obszaru opracowania na znacznej części przeważają tereny o przekształconej powierzchni ziemi, w tym pokryte nasypami antropogenicznymi oraz o silnie przekształconych własnościach bonitacyjnych gleb. Rozwój zagospodarowania ograniczy się na terenach o takiej charakterystyce do dalszych punktowych zmian powierzchni ziemi w miejscach lokalizacji nowych obiektów budowlanych na częściach jeszcze nieutwardzonych.

Obszary, których urządzenie będzie powodowało silne zmiany powierzchni ziemi i układu geologicznego warstw przypowierzchniowych w granicach opracowania ograniczone są do terenów dotąd niezabudowanych.

8 Gleby

Główną przyczyną zmian w naturalnych warunkach glebowych są stale nasilające się wpływy różnorodnych form działalności antropogenicznej. Zmiany te przejawiają się w postaci szeregu form degradacji pokrywy glebowej i prowadzą do wytworzenia gleb o zmienionym profilu i właściwościach fizykochemicznych. Przekształcenia mechaniczne gleb powodowane są przez

zabudowę terenu, utwardzanie i ubicie podłoża, zdjęcie pokrywy glebowej lub jej wymieszanie z elementami obcymi (np. gruzem budowlanym) oraz w wyniku formowania wykopów i wyrównań. Ważną rolę odgrywa emisja zanieczyszczeń powietrza i opad zanieczyszczeń oraz procesy chemicznego degradowania gleb przez niewłaściwie prowadzoną gospodarkę ściekową i odpadową. W obszarach dolinnych źródłem zanieczyszczeń gleb są wylewy rzek, zwłaszcza tych, które prowadzą wody zanieczyszczone.

W obszarze planu występują przeważnie gleby antropogeniczne oraz nieużytki rolnicze w związku z tym realizacja planu nie będzie miała istotnego wpływu na stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej miasta.

9 Bioróżnorodność, szata roślinna

W obszarze planu nie stwierdza się występowania żadnych siedlisk roślinności naturalnej lub półnaturalnej. Dominują tu obszary pozbawione roślinności, występujące w mozaice z drobno powierzchniowymi enklawami roślinności urządzonej, ruderalnej i spontanicznej oraz tereny pokryte roślinnością spontaniczną i segetalną wymieszaną obszarowo, charakterystyczną dla nieużytków rolniczych. Realizacja ustaleń planu ograniczy się zatem do ewentualnej zamiany siedlisk antropogenicznych na inne siedliska o takiej samej genezie wykazujące jednak większą wartość krajobrazową – zakładane wprowadzenie zespołów zieleni ozdobnej, komponowanej.

Istotne zmiany środowiska oprócz zmniejszenia bioróżnorodności dotyczyć będą natomiast ograniczenia powierzchni biologicznie czynnej na terenach dotąd niezabudowanych. Wśród terenów zabudowanych zmniejszenie to, ze względu na ustalony wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej, będzie niezauważalne i ograniczone do zmian punktowych. Zamiana terenów aktywnych biologicznie na utwardzone i zabudowane będzie jednym z najsilniejszych wpływów prowadzonej działalności inwestycyjnej na obszarze opracowania. Niski udział powierzchni biologicznie czynnej ustalony w projekcie planu wskazuje, że w skutek realizacji zagospodarowania docelowego powierzchnia biologicznie czynna na terenach niezabudowanych ulegnie dalszemu silnemu ograniczeniu.

10 Świat zwierzęcy

Główne negatywne oddziaływania na świat zwierząt w obszarze opracowania będą obejmowały dalsze i ciągle postępujące, w miarę rozwoju terenów zainwestowanych, ograniczenie terenów stanowiących ostoje, w których mogą bytować zwierzęta. Zmian w składzie gatunkowym zwierząt występujących w obszarze opracowania nie przewiduje się, ze względu na występowanie tu wyłącznie gatunków synantropijnych związanych z obszarami zurbanizowanymi.

11 Krajobraz

Dalsze zmiany w krajobrazie będą wyraźnie i dotyczyć będą przede wszystkim zwiększenia udziału antropogenicznych form zagospodarowania terenów. Powierzchnia terenów niezabudowanych będzie podlegać zmniejszeniu na rzecz terenów zabudowanych. Działania inwestycyjne spowodują powiększenie krajobrazów silnie zurbanizowanych o charakterze industrialnym w strefie śródmiejskiej miasta. Realizacja planu może jednak wpłynąć na polepszenie walorów krajobrazowych poprzez likwidację terenów niezagospodarowanych oraz poprawę stanu technicznego istniejących obiektów technologicznych.

12 System powiązań przyrodniczych

W obszarze objętym projektem planu nie stwierdzono obszarów tworzących system powiązań przyrodniczych w obszarze gminy. Nie występują tu również obszary wykazujące cechy przyrodniczo – krajobrazowe mogące budować ten system. Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia planu pozostaną neutralne dla systemu przyrodniczego gminy.

13 Transgraniczne oddziaływania na środowisko

Ustalenia projektu planu mają zasięg lokalny. Nie prognozuje się jego oddziaływania poza granice kraju.

14 Wpływ ustaleń planu na obiekty chronione w granicach planu

Zgodnie z informacjami zawartymi we wcześniejszych rozdziałach prognozy obszarami podlegającym ochronie w granicach planu jest Główny Zbiornik Wód Podziemnych. Ustalenia planu dla Zbiornika są rygorystyczne i uniemożliwiają powstanie negatywnych zjawisk dla jego wodnych zbiornika. Zbiornik jest również chroniony na podstawie obowiązujących przepisów prawa, szczególnie Prawa Wodnego, co dodatkowo eliminuje zagrożenie realizacji inwestycji skutkujących zanieczyszczeniem jego zasobów wodnych.

15 Wpływ ustaleń planu obszary chronione, w tym na obszary Natura 2000

Tereny objęte granicami opracowania nie mają bezpośrednich połączeń przyrodniczych z Obszarami Natura 2000 i innymi obszarami podlegającymi ochronie w granicach miasta. Obszar opracowania poza tym nie jest z nimi powiązany przestrzennie. Brak bezpośrednich powiązań przyrodniczych oraz lokalny wymiar ustaleń projektu planu powoduje, że nie przewiduje się negatywnego wpływu działań związanych z realizacją tych ustaleń, na cel ochrony i integralność terytorialną tych obszarów.

16 Ochrona zabytków i dóbr kultury

W obszarze opracowania nie stwierdza się występowania obiektów podlegających ochronie konserwatorskiej na podstawie przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece na zabytkami.

17 Przewidywane oddziaływania na ludzi

Realizacja ustaleń projektu planu będzie miała wpływ na warunki życia zdrowia i życia ludzi. Oddziaływanie planu należy zaliczyć do oddziaływań pozytywnych zarówno w wymiarze lokalnym jak i ponadlokalnym. W wymiarze lokalnym w skutek podjętych działań inwestycyjnych nastąpi poprawa warunków zagospodarowania terenu ciepłowni miejskiej oraz niezagospodarowanych terenów przylegających do niej. Zakłada się, że działania inwestycyjne związane z celem publicznym będą charakteryzować się wysokim standardem przestrzennym, zarówno w zakresie standardu architektonicznego zabudowy, jak i kompozycji przestrzennej działek budowlanych, szczególnie umiejscowienia dojazdów, zespołów zieleni urządzonej oraz parkingów. Uporządkowanie i zagospodarowanie terenów będzie bezpośrednio i pozytywnie wpływać na warunki życia okolicznych mieszkańców. W wymiarze ponadlokalnym pozytywny wpływ realizacji planu miejscowego będzie dotyczył całej społeczności miasta Kutno. Dalsza przebudowa ciepłowni miejskiej, w tym obejmująca zwiększenie w miksie energetycznym miasta udziały alternatywnych źródeł energii (OZE) poprawi zarówno stan sanitarny powietrza, jak i zmniejszy koszty energii ciepłej.

W obszarze planu nie stwierdza się występowania szczególnych ograniczeń inwestycyjnych i szczególnych zagrożeń dla zdrowia i mienia ludzi. Pewne ograniczenia inwestycyjne stwarza jedynie napowietrzna linia 15 kV przebiegająca przez obszar opracowania. W planie uwzględniono zagrożenie promieniowaniem elektroenergetycznym dla linii 15 kV i inne ograniczenia zagospodarowania terenów na terenach przylegających do tych linii. W planie wyznaczono strefę technologiczną od napowietrznych linii elektroenergetycznych 15 kV, obejmującą pas terenu o szerokości 15 m, tj. po 7,5 m od osi linii. W strefie obowiązuje zakaz lokalizowania budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, składowania materiałów niebezpiecznych pożarowo, tworzenia hałd i nasypów, instalacji fotowoltaicznych, nasadzeń roślinności wysokiej (powyżej 3 m wysokości) i rozbudowanym systemie korzeniowym zagrażającej bezpieczeństwu oraz obowiązuje szerokość pasa wycinki podstawowej drzew na trasie linii, zgodnie z przepisami odrębnymi. Jednocześnie wprowadzono ustalenie określające, że wskazane obostrzenia przestają obowiązywać po likwidacji lub skablowaniu linii napowietrznych elektroenergetycznych 15 kV. Pozytywnym uwarunkowaniem dla życia i zdrowia mieszkańców na obszarze opracowania jest brak zagrożenia wystąpienia zjawiska osuwania się mas ziemnych i zjawiska powodzi.

18 Przewidywane oddziaływania na dobra materialne

Wpływ ustaleń projektu planu na dobra materialne należy zaliczyć do oddziaływań pozytywnych. Objęcie granicami terenów inwestycyjnych działek niezabudowanych spowoduje wzrost ich wartości. Dalsze wzbogacenie dóbr materialnych nastąpi w wyniku realizacji na nich zabudowy. W stosunku do terenów już zabudowanych ustalenia projektu planu mają raczej charakter neutralny. W myśl ustaleń projektu istniejące zagospodarowanie i zabudowa zostaje zachowana. Przeprowadzenie zmian w warunkach zagospodarowania tych terenów zależy wyłącznie od ich właściciela. W projekcie planu nie wprowadzono również ustaleń, które powodowałyby obniżenie wartości gruntów. Negatywny wpływ na dobra materialne w granicach opracowania mogą mieć jedynie awaria infrastruktury technicznej i katastrofy komunikacyjne. Zjawiska te mają charakter losowy i są trudne do przewidzenia, tym samym ich wpływ na dobra materialne nie ma istotnego wpływu.

VII. OPIS PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO WYNIKAJĄCYCH Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Przedmiotem poniższych analiz i ocen są przewidywane i zarazem znaczące oddziaływania na środowisko skutków w ustaleń projektowanego dokumentu, czyli planu miejscowego. Należy podkreślić, że wszelkie opisane w niniejszym opracowaniu oddziaływania są potencjalnymi lub inaczej mówiąc – prognozowanymi oddziaływaniami, które mogą wystąpić w wyniku realizacji planu. Zasadnicze znaczenie dla określenia prognozowanego oddziaływania ma przeznaczenie określonego terenu. Realizacja docelowego zagospodarowania terenów według zróżnicowanych funkcji wynikających z ich przeznaczenia powoduje zmiany w środowisku, które charakteryzują się różnym nasileniem. Różne jest w związku z tym ich nasilenie, okres trwania i możliwość powrotu do stanu środowiska przed wprowadzeniem zmian wynikających z przeznaczenia terenów.

Do określenia stopnia przewidywanych przekształceń środowiska spowodowanych realizacją ustaleń planu przyjęto w dalszej części opracowania przyjęto następującą podstawową skalę oddziaływań:

- **znaczące** - oddziaływanie, które prowadziło będzie do przekraczania norm środowiskowych określonych przepisami odrębnymi lub, w przypadku obszarów chronionych, będzie wpływało na przedmiot ochrony w stopniu zagrażającym funkcjonowaniu obszaru;
- **stałe** - oddziaływanie, które trwale wpływa na dany komponent środowiska - niemożliwe jest odtworzenie danego komponentu do stanu sprzed realizacji ustaleń planu;
- **długoterminowe** - oddziaływanie, które trwało będzie przez cały okres, w którym analizowany obszar będzie użytkowany zgodnie z ustaleniami planu – możliwe jest przywrócenie stanu poszczególnych komponentów środowiska do stanu sprzed realizacji ustaleń planu;

- **średnioterminowe** - oddziaływanie, które wynika z użytkowania terenu zgodnie z ustaleniami planu - przywrócenie stanu poszczególnych komponentów środowiska do stanu sprzed realizacji planu możliwe jest w okresie użytkowania terenu zgodnie z ustaleniami planu;
- **krótkoterminowe** - oddziaływanie, które wynika z działań inwestycyjnych związanych z realizacją ustaleń projektu planu - przywrócenie stanu poszczególnych komponentów środowiska do stanu sprzed realizacji planu możliwe jest w okresie użytkowania terenu zgodnie z ustaleniami planu;
- **chwilowe** - oddziaływanie, które wynika z działań inwestycyjnych związanych z realizacją ustaleń projektu planu bądź ze zdarzeń losowych – oddziaływanie ustanie z chwilą zakończenia działań.

Przewidywane oddziaływania spowodowane wprowadzeniem w życie ustaleń planu obejmować będą oddziaływania wywierane na różnorodność biologiczną, powietrze, wody, gleby, ukształtowanie terenu, zwierzęta i rośliny, warunki życia ludności, krajobraz i klimat akustyczny w wymiarze:

Bezpośrednie stałe

- zachowanie istniejących form ochrony
- znaczące zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej w związku z wyznaczeniem nowych terenów inwestycyjnych,
- utrzymanie powierzchni biologicznie czynnej na części powierzchni dziełek budowlanych poprzez wprowadzenie nakazu zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej we wszystkich terenach inwestycyjnych
- częściowa likwidacja dotychczasowej szaty roślinnej (głównie roślinności segetalnej, ruderalnej i spontanicznej), w tym możliwość likwidacji części zadrzewień śródpolnych i przydrożnych,
- zwiększenie różnorodności biologicznej (nowe nasadzenia zieleni urządzonej z udziałem gatunków niezgodnych z siedliskami występującymi w regionie)
- zmiana warunków siedliskowych zwierząt występujących w terenach otwartych i zwiększenie populacji zwierząt synantropijnych występujących w obszarach zurbanizowanych,
- zniszczenie gleb w miejscach posadowienia zabudowy i utwardzonych częściach terenów stanowiących elementy wyposażenia działek budowlanych o funkcjach zgodnych z przeznaczeniem podstawowym,
- zachowanie walorów krajobrazowych na terenach wyłączonych z funkcji budowlanych,
- przekształcenie krajobrazu terenów otwartych w kierunku krajobrazów zurbanizowanych
- dopuszczenie na części terenów realizacji obiektów budowlanych o znacznych kubaturach
- zwiększenie poziomów hałasu w środowisku spowodowanych spowodowane zwiększeniem liczby osób mieszkających i pracujących w obszarze opracowania

Bezpośrednie długoterminowe

- zwiększenie powierzchni terenów inwestycyjnych skutkujące możliwością powiększenia powierzchni terenów niewykorzystywanych rolniczo (ugorowanych) oraz powierzchni nieużytków budowlanych (grunty wyłączone z produkcji rolniczej i niezagospodarowane funkcjami docelowymi)
- zwiększenie spływu wód opadowych i roztopowych ze względu na zwiększenie powierzchni utwardzonych, prowadzące do obniżenia się zwierciadła wód podziemnych wskutek zmniejszenia zasilania podpowierzchniowego
- zwiększenie ilości wytwarzanych ścieków i odpadów
- zwiększenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery pochodzących z nowych terenów budowlanych i tras komunikacyjnych
- sukcesywne wzrastanie w miarę rozwoju zagospodarowania terenów poziomów hałasu w środowisku spowodowanych spowodowane zwiększeniem liczby osób mieszkających i pracujących w obszarze opracowania

Bezpośrednie krótkoterminowe

- występowanie uciążliwości związanych z emisją hałasu przez sprzęt budowlany i zanieczyszczeniami gleb, powietrza i wód w czasie robót budowlanych związanych z realizacją docelowego zagospodarowania terenów
- zwiększenie zanieczyszczenia powietrza w okresie zimowym spowodowane ogrzewaniem pomieszczeń na nowych terenach inwestycyjnych
- czasowe zmiany poziomu zwierciadła wód gruntowych wywołane robotami ziemnymi w trakcie realizacji docelowego zagospodarowania w terenach inwestycyjnych
- zanieczyszczenie wód i gleb w wyniku wystąpienia zdarzeń losowych
- zmiany ukształtowania powierzchni ziemi w trakcie trwania realizacji docelowego zagospodarowania terenów (roboty ziemne)

Pośrednie krótkoterminowe

- emisja zanieczyszczeń do gleb, wód i powietrza w trakcie trwania procesów inwestycyjnych w trakcie realizacji docelowego zagospodarowania terenów
- wzrost hałasu spowodowany pracą sprzętu budowlanego w trakcie procesów inwestycyjnych
- czasowe przekształcenie gleb i powierzchni ziemi na terenach objętych pracami inwestycyjnymi
- zmiany krajobrazu w trakcie trwania prac inwestycyjnych
- zwiększenie poziomów hałasu w trakcie prac inwestycyjnych w związku z pracą maszyn budowlanych i zwiększonym ruchem ciężkim

Pośrednie długoterminowe

- zwiększenie hałasu, emisji zanieczyszczeń szczególnie do atmosfery oraz odpadów po zagospodarowaniu terenów funkcjami docelowymi (przewaga terenów zabudowanych)
- płożenie zwierząt na terenach sąsiadujących z obszarem opracowania oraz zwiększona presja antropogeniczna na tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo w otoczeniu obszarów opracowania

Opis wyżej wymienionych oddziaływań dotyczy wszystkich komponentów środowiska, w tym różnorodności biologicznej, świata zwierząt i roślin, wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza powierzchni ziemi i krajobrazu, klimatu, w tym akustycznego, gleb i warunków życia ludności. Sposób oddziaływania ustaleń planu na wymienione komponenty środowiska opisano we wcześniejszych rozdziałach niniejszej prognozy. Opisane powyżej rodzaje oddziaływania stanowią podsumowanie wszystkich możliwych oddziaływań mogących wystąpić w obszarze opracowania. Prawdopodobieństwo ich wystąpienia oraz ich nasilenie jest uzależnione od wielu czynników, np. tempa rozwoju zagospodarowania w poszczególnych obszarach, czy sposobu stosowania ustalonych w projekcie planu wskaźników i parametrów urbanistycznych (nie stosowanie maksymalnych wartości dopuszczonych wskaźników).

Zasadnicze znaczenie dla określenia prognozowanego oddziaływania ma przeznaczenie określonego terenu umożliwiające rozwój procesów inwestycyjnych lub hamujące je. Przeznaczenie terenów wpływa bezpośrednio na stan środowiska oraz zakres możliwych zmian środowiskowych spowodowanych realizacją ustaleń planu.

Podstawowym rozróżnieniem oddziaływań przyjętego w projekcie planu przeznaczenia terenów jest oddziaływanie pozytywne i negatywne. Dalsze uszczegółowienie oddziaływań związanych z realizacją projektu planu obejmuje jego intensywność (oddziaływania minimalne, przeciętne i znaczące), charakter (oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne i skumulowane) oraz trwałość oddziaływania (krótkotrwałe i długotrwałe). Oddziaływanie zmian spowodowanych rozwojem zagospodarowania w granicach opracowania może mieć charakter nieodwracalny lub odwracalny. Wreszcie oddziaływania mogą mieć charakter lokalny zamykający się w granicach opracowania lub mogą wykraczać na tereny sąsiednie.

Symbole wprowadzone w poniższej tabeli oznaczają: + (oddziaływanie pozytywne), - (oddziaływanie negatywne), 0 (brak oddziaływania).

Opisane powyżej symbole odnoszą się do przewidywanych oddziaływań wymienionych w poszczególnych elementach środowiska, na które oddziałują. Wskazując w poniższej tabeli rodzaj określonych oddziaływań ze względu na ich intensywność, charakter oraz trwałość i odwracalność określa się jednocześnie czy jest to oddziaływanie pozytywne, negatywne bądź czy nie występuje w ogóle, w podziale na kategorie przyjętego w planie przeznaczenia terenów.

Oddziaływania pozytywne	Oddziaływania negatywne	Symbol przeznaczenie terenów w projekcie planu	Rodzaj oddziaływania												
			minimalne	przeciętne	znaczące	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkotrwałe	długotrwałe	odwracalne	nieodwracalne	w zamykające się w granicach terenu	wykraczający na tereny sąsiednie
Bioróżnorodność, powiązania przyrodnicze															
Zmiana siedlisk roślinności o niskiej wartości krajobrazowej na siedliska zieleni ozdobnej i komponowanej	Możliwość dalszego ograniczenia powierzchni terenów pokrytych roślinnością – zwiększenie zasięgu terenów utwardzonych.	IC	0	-	-	-	-	0	0	-	-	0	-	-	0
		KDL, KD-KP	0	0	-	-	-	0	-	0	-	0	-	-	0
Roślinność															
Zwiększenie/utrzymanie powierzchni biologicznie czynnej	Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej Wprowadzenie gatunków obcych niezwiązanych z siedliskami występującymi w regionie. Trwałe usunięcie roślinności wysokiej (drzew i zadrzewień)	IC	0	-	-	-	0	0	0	-	-	0	-	-	0
		KDL, KD-KP	0	0	-	-	0	0	-	0	-	0	-	-	0
Zwierzęta															
	Zmniejszenie powierzchni terenów	IC	0	0	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-

Oddziaływania pozytywne	Oddziaływania negatywne	Symbol przeznaczenie terenów w projekcie planu	Rodzaj oddziaływania													
			minimalne	przeciętne	znaczące	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkotrwałe	długotrwałe	odwracalne	nieodwracalne	zamykające się w granicach terenu	wykraczający na tereny sąsiednie	
	<p>mogących stanowić siedliska i ostoje dla zwierząt dziko żyjących</p> <p>Zwiększenie ilości barier przestrzennych umożliwiających swobodną migrację zwierząt</p> <p>Uciążliwości związane z robotami budowlanymi w trakcie prac inwestycyjnych (płoszenie)</p>	KDL, KD-KP	0	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-
Krajobraz																
<p>Wprowadzenie ujednoliconych standardów zagospodarowania terenów</p> <p>Umożliwienie poprawy warunków zagospodarowania terenów zdegradowanych i terenów niezagospodarowanych</p>	<p>Powiększenie zasięgu krajobrazów antropogenicznych</p> <p>Zagrożenie powstania obiektów związanych z działalnością gospodarczą o niskim standardzie architektoniczno - przestrzennym</p>	IC	+/-	-	-	+/-	-	-	-	-	+/-	-	0	-	-	-
		KDL, KD-KP	+/-	-	-	+/-	-	-	-	-	+/-	-	0	-	-	-
Rzeźba terenu																
	Dalsze przekształcenie powierzchni	IC	0	0	-	-	0	0	-	-	-	0	-	-	0	

Oddziaływania pozytywne	Oddziaływania negatywne	Symbol przeznaczenie terenów w projekcie planu	Rodzaj oddziaływania												
			minimalne	przeciętne	znaczące	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkotrwałe	długotrwałe	odwracalne	nieodwracalne	zamykające się w granicach terenu	wykraczający na tereny sąsiednie
	ziemi spowodowane realizacją zabudowy	KDL, KD-KP	0	0	-	-	-	0	-	-	-	0	-	-	0
Gleby															
	Dalsza degradacja właściwości bonitacyjnych gleb, pokrycie terenów niezabudowanych nasypami antropogenicznymi	IC	0	0	-	-	0	0	-	-	-	0	-	-	0
		KDL, KD-KP	0	0	-	-	-	0	-	-	-	0	-	-	0
Wody powierzchniowe i podziemne															
Minimalizacja zagrożeń związanych z zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych poprzez wprowadzenie docelowego modelu gospodarki wodno – kanalizacyjnej opartego na zbiorczych systemach infrastruktury technicznej oraz nakazu odprowadzania wód opadowych i roztopowych z powierzchni utwardzonych po oczyszczeniu do dopuszczalnych norm	Ryzyko zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych ściekami (do czasu uzbrojenia terenów w miejską sieć wodno – kanalizacyjną) Obniżenie zwierciadła wód podziemnych, wskutek zwiększenia powierzchni terenów uszczelnionych i utwardzonych	IC	0	+/-	0	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-
		KDL, KD-KP	0	0	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-

Oddziaływania pozytywne	Oddziaływania negatywne	Symbol przeznaczenie terenów w projekcie planu	Rodzaj oddziaływania												
			minimalne	przeciętne	znaczące	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkotrwałe	długotrwałe	odwracalne	nieodwracalne	zamykające się w granicach terenu	wykraczający na tereny sąsiednie
Powietrza atmosferyczne i hałas															
Wprowadzenie nakazu ograniczenia zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery do odpowiednich norm. Nakaz stosowania paliw i technologii umożliwiających dotrzymanie norm emisji zanieczyszczeń do atmosfery	Zmiany warunków klimatu lokalnego na skutek powiększenia powierzchni terenów zabudowanych Wzrost emisji zanieczyszczeń pochodzących z indywidualnych źródeł ciepła Wzrost poziomów hałasu w środowisku	IC	-	0	0	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-
		KDL, KD-KP	0	-	0	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-
Obszary i obiekty podlegające ochronie, w tym zabytki i dobra kultury															
Brak obiektów zabytkowych podlegających ochronie		IC	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		KDL, KD-KP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ochrona zdrowia i życia ludzi, wpływ na dobra materialne															
Zwiększenie zasięgu terenów inwestycyjnych Ustalenie jednolitych standardów zabudowy i zagospodarowania terenów dla podobnych rodzajów zagospodarowania terenów	Zwiększenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz wzrost hałasu w środowisku Zwiększenie ilości wytwarzanych odpadów	IC	0	+/-	+/-	+/-	+/-	+	+	+/-	+	+	0	+	+/-
		KDL, KD-KP	-	+/-	+/-	+/-	+/-	-	-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-	+/-

Oddziaływania pozytywne	Oddziaływania negatywne	Symbol przeznaczenie terenów w projekcie planu	Rodzaj oddziaływania												
			minimalne	przeciętne	znaczące	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkotrwałe	długotrwałe	odwracalne	nieodwracalne	zamykające się w granicach terenu	wykraczający na tereny sąsiednie
<p>Poprawa warunków uzbrojenia terenów w infrastrukturę techniczną</p> <p>Wprowadzenie zbiorczego systemu usuwania i unieszkodliwiania odpadów oraz systemu wodno - kanalizacyjnego</p> <p>Brak zagrożenia zjawiskiem powodzi oraz zjawiskiem osuwaniem się mas ziemnych.</p>															

VIII. OCENA SKUTKÓW DLA OBSZARÓW I OBIEKTÓW OBJĘTYCH OCHRONĄ PRZYRODNICZĄ

Ustalenia projektu planu dla obszarów i obiektów chronionych, wyczerpują możliwy do uzyskania w planie miejscowym zakres jego ochrony. Ochrona ich ochrona odbywa się na podstawie przepisów prawa na podstawie, których zostały powołane do życia. Dla obszarów i obiektów chronionych położonych poza granicami opracowania, nie przewiduje się żadnego negatywnego oddziaływania związanego z realizacją planu. Obszar opracowania nie jest powiązany przyrodniczo z tymi obszarami, a większość ustaleń ma charakter lokalny.

IX. OCENA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

W obszarze projektu planu znaczące oddziaływanie na środowisko dotyczy przede wszystkim terenów już zmienionych antropogenicznie. Są to tereny zabudowane lub tereny rolnicze, występujące w znacznej części w formie nieużytków. Tereny takie nie wykazuje struktury biotycznej umożliwiającej poprawę warunków środowiska do stanu umożliwiającego aktywny udział w systemie przyrodniczym miasta. W przypadku terenów zabudowanych poprawa stanu środowiska jest w zasadzie niemożliwa. Natomiast w przypadku terenów porolniczych działania na rzecz poprawy warunków środowiskowych mogą obejmować w zasadzie tylko zalesienie tych terenów. Działania takie w granicach opracowania nie mają jednak uzasadnienia przestrzennego i funkcyjnego. Dalsze działania inwestycyjne będą powodować dalsze znaczące oddziaływanie na środowisko, które zostało opisane w prognozie dla poszczególnych komponentów środowiska, ale nie będą miały wpływu na system przyrodniczy miasta. Nie będą również prowadzić do negatywnego oddziaływania poza granice sporządzanego planu. Brak przesłanek do założenia, że oddziaływanie na środowisko inwestycji realizowanych w granicach opracowania będzie powodować negatywne zmiany środowiska poza granicami opracowania oraz przesłanek do ewentualnego wystąpienia ewentualnego przekroczenia dopuszczalnych norm zanieczyszczeń powietrza czy dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku na terenach sąsiadujących z opracowaniem. Zakłada się natomiast, że realizacja planu doprowadzi do zmniejszenia zanieczyszczeń powietrza w mieście emitowanych do atmosfery ze indywidualnych źródeł ciepła (realizacja planu umożliwi rozbudowę sieci ciepłowniczej w mieście). Zachowanie obowiązujących norm zanieczyszczeń powietrza i dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku poza granicami opracowania nie spowoduje również wystąpienia oddziaływania skumulowanego, łącznie z terenami usługowo – produkcyjnymi znajdującymi się w tym rejonie miasta. W technologii inwestycyjnej przyjmuje się obowiązującą zasadę, że oddziaływanie powyżej obowiązujących norm środowiskowych nie wykróczy poza granice opracowywanego planu. Nie przewiduje się możliwości prowadzenia działalności niespełniającej tej zasady. Po zakończeniu procesu inwestycyjnego emisje zanieczyszczeń do atmosfery oraz hałasu będą utrzymane na obecnym poziomie lub z wysokim prawdopodobieństwem ulegną zmniejszeniu, ze względu na zmianę technologii produkcji energii, zarówno w zakresie pozyskania energii OZE, jak również przebudowie linii technologicznych wykorzystujących do produkcji energii inne paliwa dopuszczone w przepisach prawa.

X. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

Prace projektowe nad sporządzaniem projektem planu rozpoczęte zostały od wykonania analiz dotyczących istniejącego stanu zagospodarowania terenów, struktury własności, wydanych decyzji administracyjnych, celów ochrony dla obszarów i obiektów prawnie chronionych oraz zamierzeń inwestycyjnych wynikających z polityki przestrzennej miasta określonej w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Analizie podlegały również wnioski złożone w trakcie procedury planistycznej. Pod uwagę wzięto również ograniczenia inwestycyjne wynikające z uwarunkowań lokalnych i ponadlokalnych, obejmujących również strefy oddziaływania infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Projekt planu wykonany po przeprowadzonych analizach podlegał licznym korektom, które wynikały, z konieczności uściślenia przyjętych rozwiązań planistycznych w zakresie standardu architektoniczno – urbanistycznego dla określonych przeznaczeń terenu, modyfikacji ustaleń w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, stanowiących zadania własne miasta oraz nasilenia zmian w środowisku dla obszarów podlegających ochronie i obszarów wykazujących wysokie walory – przyrodniczo krajobrazowe, szczególnie w kontekście zachowania powiązań przyrodniczych.

XI. OCENA ZGODNOŚCI PROJEKTU PLANU Z ZALECENIAMI OKREŚLONYMI W OPRACOWANIU EKOFIZJOGRAFICZNYM

Wytyczne ekofizjograficzne wskazane w najbardziej aktualnym opracowaniu ekofizjograficznym zostały opisane we wcześniejszych rozdziałach prognozy. Ustalenia projektu planu uwzględniają wyznaczony w opracowaniu ekofizjograficznym zasięg terenów mających pełnić funkcje ekologiczne w systemie przyrodniczym miasta. Zgodność ustaleń projektu planu z opracowaniem ekofizjograficznym jest zachowana przede wszystkim poprzez wyłączenie tych terenów z zasięgu terenów inwestycyjnych. Ustalenia szczegółowe dla wydzielonych terenów, ale również obszarów i obiektów podlegających ochronie w granicach projektu planu uwzględniają wytyczne ekofizjograficzne i nie odbiegają od nich.

XII. OCENA ZGODNOŚCI PROJEKTU PLANU Z OBOWIĄZUJĄCYMI PRZEPISAMI Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY ORAZ ZABYTKÓW I DÓBR KULTURY

W projekcie planu rozpoznano elementy środowiska wymagające ochrony w jego granicach. Konstrukcja ustaleń planu odwołuje działania ochronne dla tych elementów do obowiązujących przepisów z zakresu ochrony środowiska, przyrody, prawa wodnego oraz zabytków i dóbr kultury. Jest to zgodne z techniką prawodawczą. Odwołanie do obowiązujących przepisów prawa wskazuje równocześnie na konieczność uwzględnienia tych przepisów we wszelkich działaniach inwestycyjnych prowadzonych po wejściu w życie projektu planu.

XIII. OCENA ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU OGRANICZENIE POTENCJALNYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W projekcie planu ustalono zasady umożliwiające ograniczenie negatywnych oddziaływań na wszystkie komponenty środowiska możliwe do umieszczenia w akcie prawa miejscowego jakim jest plan miejscowy. Ustalenia te dotyczą rozwiązań systemowych w obszarze planu, które muszą być uwzględniane w zagospodarowaniu poszczególnych terenów. Główne z tych ustaleń to: zakaz lokalizowania zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, o których mowa w przepisach odrębnych, uregulowanie gospodarki wodno – kanalizacyjnej w sposób uniemożliwiający zanieczyszczenie środowiska, uregulowanie zasad dostawy ciepła w sposób zgodny z przepisami prawa, ustalenie nakazu uwzględnienia w systemie usuwania i unieszkodliwiania odpadów obowiązujących przepisów prawa oraz przyjęcie kwalifikacji terenów w zakresie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Grupę bardziej szczegółowych ustaleń stanowią ustalenia dla wydzielonych w projekcie terenów o różnych zasadach zagospodarowania określające minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej czy ograniczenia w zakresie intensywności zabudowy i dopuszczonego gabarytu zabudowy. Rozwiązania bardziej szczegółowe nie są przedmiotem planu i nie mogą być ustalone w akcie prawa miejscowego. Będą one realizowane na etapie przygotowania i realizacji inwestycji.

Odstąpienie od przeznaczania terenów na cele inwestycyjne, w zasięgu wskazanym w projekcie planu, nie ma uzasadnienia w kierunkach polityki przestrzennej miasta. Kierunki te zostały pokreślone w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kutno. Zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym plan miejscowy musi być zgodny z ustaleniami studium. Ze względu na ograniczony zasięg przestrzennym sporządzanego projektu planu stało się podstawą do określenia zależności i powiązań przestrzennych obszaru opracowania z innymi obszarami w mieście. Delimitacja przestrzenna ustaleń studium ma uzasadnienie w układzie funkcjonalno – przestrzennym i nie powoduje konfliktów z uwarunkowaniami występującymi na obszarze opracowania.

XIV. PODSUMOWANIE I OKREŚLENIE METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU

Wnioski wynikające z analizy wpływu ustaleń projektu planu na poszczególne elementy krajobrazu.

Wnioski, wynikające z analizy obecnej sytuacji oraz możliwych zmian wywołanych realizacją ustaleń zawartych w projekcie planu, zebrano i przedstawiono w poniższej tabeli. Zawiera ona analizę potencjalnych zagrożeń i nasilenia oddziaływań, wynikających z ustalonego w projekcie planu przeznaczenia terenów wraz z oszacowaniem ich wagi dla poszczególnych komponentów środowiska. Typy oddziaływania wskazane w poniższej tabeli zostały oznaczone na załączniku granicznych do niniejszej prognozy. Mają one również odniesienia do uszczegółowionych sposobów oddziaływania na środowisko dla przyjętych w projekcie planu rodzajów przeznaczenia terenów, określonych we wcześniejszych rozdziałach prognozy.

Potencjalny wpływ ustaleń planu na środowisko ustalono według skali:

A – stopień przekształcenia niski lub brak zmian w środowisku,

B – stopień przekształcenia niski do średniego, szczególnie w zakresie ograniczenia powierzchni biologicznie czynnej,

C – stopień przekształcenia średni do wysokiego, szczególnie w zakresie ograniczenia powierzchni biologicznie czynnej,

D - stopień przekształcenia wysoki, szczególnie w zakresie ograniczenia powierzchni biologicznie czynnej, wzrostu hałasu i zanieczyszczeń środowiska.

Typ. Oddziaływanie	Symbol przeznaczenia	Powierzchnia ziemi	Wody powierzchniowe i	Atmosfera i klimat	Klimat akustyczny	Rośliny, pow. biologiczni	Zwierzęta	Krajobraz	Warunki życia ludności	Obszary i obiekty chronione
1	IC	D	A	B	D	D	B	C	A	A
2	KDL, KD-KP	D	A	C	D	D	B	C	B	A

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977) organ sporządzający miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta (w tym skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu).

Do metod analizy skutków realizacji postanowień planistycznych generalnie należeć może:

- prowadzenie rejestru miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego rejestrowanie wniosków o sporządzenie miejscowych planów lub ich zmianę i gromadzenie materiałów z nimi związanych;
- ocenę zgodności wydanych decyzji i pozwoleń budowlanych z projektem;
- ocena i aktualizacja form ochrony przyrody i najcenniejszych siedlisk przyrodniczych;
- oceny rozwoju gospodarczego (przedsiębiorczości, rozwoju budownictwa, przemian struktury agrarnej, powierzchni urządzonych terenów zieleni i wzrostu lesistości),
- kontrole stanu jakościowego wód podziemnych (2 razy w roku),
- pomiar emisji niskiej (w okresie sezonu grzewczego i najintensywniejszego użytkowania traktów komunikacyjnych) w sąsiedztwie skupisk zabudowy mieszkaniowej.

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556, z późn. zm.) oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, wpływ ustaleń projektu procedowanego planu na środowisko w zakresie: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska, obszarach występowania przekroczeń, występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą corocznie w , wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji, ale źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa), źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia) czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego. Ponadto w zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialne są: jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, a w zakresie ochrony przyrody Lasy Państwowe, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz inne, jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów tej dziedziny (np. IMGW, RZGW).

Zaleca się, by monitorowanie skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń miejscowego planu (w zakresach badań nie objętych monitoringiem WIOS) prowadziła Rada Miasta Kutno. Wskazane jest dokonywanie oceny stanu realizacji ustaleń Planu i wpływu na środowisko w cyklach rocznych.

XV. INFORMACJE O CELACH OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM ORAZ POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Działania przewidziane w m.p.z.p. w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego oraz skutków oddziaływania kierunków jego zagospodarowania mają charakter lokalny, jednak uwzględniają cele ochrony środowiska zawarte w dokumentach strategicznych opracowywanych na szczeblu krajowym i regionalnym oraz w dyrektywach Unii Europejskiej.

Dokumenty na szczeblu międzynarodowym

Do najważniejszych dokumentów zaliczyć należy:

- Dyrektywa 98/83/UE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
- Dyrektywa Ramowej UE dotyczącej wody, przyjętej w 1997 r.,
- Dyrektywa 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
- Dyrektywa Ramowej w sprawie ogólnych zasad gospodarowania odpadami 75/442/EWG z 15 lipca 1975 r., Dyrektywy 9/31 WE w sprawie odpadów niebezpiecznych,
- Dyrektywa 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.

Dokumenty na szczeblu krajowym

Do dokumentów o randze krajowej należą m.in.:

- II Polityka ekologiczna państwa, która nawiązuje do priorytetowych kierunków działań określonych w VI Programie działań Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska. Dokument ten wskazuje narzędzia ochrony środowiska, a także problemy związane ze współpracą międzynarodową ze szczególnym uwzględnieniem UE. Swoje cele i zakres działań wyznacza w trzech horyzontach czasowych: do roku 2002, do roku 2010 i do roku 2025.

- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.

- Krajowy Program Zwiększania Lesistości, który jest instrumentem polityki leśnej w zakresie kształtowania przestrzeni przyrodniczej kraju, zawiera ogólne wytyczne sporządzania regionalnych planów przestrzennego zagospodarowania w dziedzinie zwiększania lesistości.

- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych.

- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych. Dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, będących potencjalnym źródłem poboru ujęć komunalnych. Zamierzeniem Programu jest również pobudzenie inicjatyw lokalnych (nowe miejsca pracy) oraz pełne dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej w zakresie wyposażenia w system oczyszczalni ścieków i kanalizacji.

Biorąc pod uwagę specyfikę planu miejscowego najistotniejsze cele wymienionych dokumentów odnoszą się do ochrony środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności. Przeprowadzona w poprzednich rozdziałach analiza wykazała brak negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze na większości terytorium planu i terenów do niego przyległych.

Wszelkie akty prawne oraz pośrednio dokumenty związane z polityką przestrzenną i polityką ekologiczną państwa są zgodne z przepisami prawa międzynarodowego oraz ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi. W szczególności dostosowywane są również do prawa Unii Europejskiej i polityk przyjętych przez kraje wspólnoty. Poszczególne dyrektywy unijne (np. Dyrektywa Siedliskowa, Dyrektywa Ptasia, Dyrektywa Wodna) transponowane są do prawodawstwa polskiego i mają odzwierciedlenie w wiążących aktach prawnych.

XVI. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejszy prognoza stanowi opracowanie wykonane w celu oceny skutków wpływu sporządzanego projektu planu miejscowego i pozostaje w ścisłym związku uchwałą Rady Miasta Kutno w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze objętym granicami planu. Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, ze zmianami). Wymóg sporządzenia prognozy jest konsekwencją określonego w ustawie rozwiązania, zgodnie z którym sporządzenie lub zmiana przyjętego programu, planu, strategii wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 51 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji celem prognozy jest:

- analiza oraz ocena środowiska przyrodniczego ze wskazaniem istniejących problemów na obszarze planu, a także przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko,
- przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na obszary Natura 2000 a także na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu,
- przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków w techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Sporządzenie prognozy rozpoczęto przedstawieniem celu, zasady oraz metodyki jej opracowania, wraz ze wskazaniem materiałów źródłowych.

Kolejnym etapem sporządzania prognozy było oszacowanie stanu i funkcjonowania środowiska, w granicach opracowania i jego powiązań z terenami sąsiednimi. Scharakteryzowano poszczególne komponenty środowiska, w tym rzeźbę, budowę geologiczną, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, szatę roślinną, krajobraz oraz powiązania przyrodnicze. Następnie zidentyfikowano obiekty i obszary podlegające ochronie w granicach opracowania. Identyfikację przeprowadzono również dla obszarów stanowiących ograniczenia inwestycyjne i mogących być źródłem zagrożeń dla życia i zdrowia ludzi. Zbadano stopień powiązań obszaru opracowania z prawnie ustanowionymi formami ochrony przyrody, w innych częściach miasta, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000.

W prognozie przedstawiono informację w zakresie kierunków polityki przestrzennej miasta dla obszaru opracowania, wynikających z ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Kutno. Określono

również wytyczne ekofizjograficzne wynikające dla obszaru opracowania z najbardziej aktualnego opracowania ekofizjograficznego.

Po przedstawieniu istniejącego stanu środowiska i ochrony jego komponentów oraz wytycznych wynikających z dokumentów studialnych przystąpiono do analizy ustaleń projektu planu, do którego sporządza się niniejszą prognozę. Analizie podlegały rozwiązania przestrzenne projektu, ustalenia z zakresu ochrony środowiska oraz obiektów i obszarów podlegających ochronie prawnej. Przeanalizowano również ustalenia projektu planu pod kątem oddziaływania na środowisko zastosowanych rozwiązań w zakresie infrastruktury technicznej.

Analiza ustaleń projektu planu umożliwiła określenie zmian aktualnego stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu. Analiza ta umożliwiła również określenie wpływu realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska, wraz z określeniem największych zagrożeń dla środowiska spowodowanych wejściem w życie ustaleń projektu planu. Wpływ ustaleń planu, wraz zagrożeniami, został oceniony osobno dla powietrza atmosferycznego, hałasu, wód powierzchniowych i podziemnych, krajobrazu, gleb, powierzchni ziemi, szaty roślinnej, bioróżnorodności, powiązań przyrodniczych, świata zwierząt, obiektów i obszarów podlegających ochronie, w tym ze względu na wartości zabytkowe i kulturowe oraz zdrowia, życia i mienia ludzi. Określając wpływ ustaleń planu wzięto pod uwagę aktualny stan poszczególnych komponentów środowiska, wskazując stopień ich zanieczyszczenia lub czynniki powodujące emisję, szczególnie w zakresie promieniowania elektromagnetycznego i hałasu. W tej części prognozy odniesiono się również do wzrostu ilości powstających odpadów, nadzwyczajnych zagrożeń środowiska i tran granicznego oddziaływania na środowisko.

Zidentyfikowanie i opisanie wpływu ustaleń projektu planu pozwoliło następnie sformułować ocenę przewidywanych oddziaływań ustaleń projektu planu na środowisko. Ocenę przedstawiono w formie tabeli określającej przewidywane oddziaływania negatywne i pozytywne na poszczególne komponenty środowiska, z uwzględnieniem rodzaju oddziaływania i stopnia ich natężenia.

Kolejne rozdziały niniejszej prognozy wskazują ocenę skutków realizacji projektu planu dla obiektów i obszarów podlegających ochronie przyrodniczej oraz ocenę stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem. Wskazano również rozwiązania alternatywne analizowane w prowadzonej procedurze planistycznej. Oceniono również zgodność projektu planu z przepisami prawa obowiązującymi dla obiektów i obszarów podlegających ochronie, wytycznymi ekofizjograficznymi oraz wykonano ocenę rozwiązań mających na celu ograniczenie potencjalnych negatywnych oddziaływań projektu planu na środowisko.

Na koniec prognozy wykonano podsumowanie i określono metody analizy skutków realizacji ustaleń planu. Podsumowanie wykonano w formie tabeli obrazującej natężenie możliwych oddziaływań na środowisko typów przyjętego w projekcie planu przeznaczenia terenów. Podsumowanie prognozy w ten sposób pozwala na odniesienie przewidywanych oddziaływań do załącznika graficznego do prognozy. W metodach analizy skutków realizacji planu wskazano zakres metod możliwych do wykonania w mieście oraz realizowanych przez inne jednostki administracji publicznej.

W wyniku przeprowadzonych analiz można stwierdzić, że oddziaływanie ustaleń projektu planu miejscowego na środowisko będzie miało wymiar najmniejszy możliwy do osiągnięcia ze względu na stan wiedzy i możliwości regulacji prawnych przewidzianych w przepisach ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Prognozowane oddziaływania związane bezpośrednio z rozwojem terenów przeznaczonych na cele budowlane będą miały charakter lokalny i nie wpłyną w sposób znaczący na środowisko przyrodnicze oraz ludzi. Realizacja ustaleń projektu planu nie będzie miała również wpływu na cele ochrony na obszary Natura 2000 oraz inne obszary podlegające ochronie, zabytki i dobra materialne.

Podstawowe wnioski z prognozy w zakresie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko to dopuszczenie realizacji zagospodarowania oraz technologii, które gwarantują brak negatywnego oddziaływania na środowisko poza granicami opracowywanego planu, brak możliwości przekroczenia dopuszczalnych norm zanieczyszczeń do atmosfery poza granicami opracowania wskutek prowadzonych działań inwestycyjnych w ich zasięgu, brak możliwości przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu na terenach sąsiadujących z planem, przyjęcie zasad zagospodarowania terenów umożliwiających poprawę walorów przestrzennych w tym rejonie miasta, szczególnie eliminację terenów niezagospodarowanych i terenów o obniżonym standardzie przestrzennym w układzie urbanistycznym miasta oraz zapewnienie minimalizacji zmian środowiska w skutek prowadzonych prac budowlanych oraz późniejszej działalności.

OŚWIADCZENIE AUTORA
PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Ja niżej podpisany mgr inż. Zbigniew Bronowicki, oświadczam na podstawie art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, ze zmianami), że spełniam warunki określone w art. 74a ust. 2 pkt 1 niniejszej ustawy.

Jestem świadom odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

/-/

